Nicuță Tănase

M-AM FĂCUT... TATĂ MARE

editura albatros

NICUŢĂ Tănase
M-AM FĂCUT…TATĂ MARE
— Un fel de jurnal –

EDITURA ALBATROS
BUCUREȘTI
1934

ZICERE:

Cine Irodul mamei dumnealui, doamne iartă-mă, a fost *și Iisus Hristos de începe calendarul de la el? Aaa. A fost răstignit*?… Și dac-*a fost răstignit, ce?* A *suferit?*

Și dacă a suferit, ce? Eu nu sufăr din 9 octombrie 1979 încoa?! Şi-a cărat crucea pe Golgota? Și dacă și-a cărat-o? Eu nu o car de când m-am născut? Nu credeţi că mi-am cărat crucea toată viaţa? Nu mi-am cărat-o așa, la propriu, nu mi-am făcut o cruce din lemn cu toate că puteam pentru că am un cumnat tâmplar, pe nea Matei. Îmi făcea el nea Matei şi două cruci, dacă-l rugam Mi-am purtat crucea la figurat. Dacă nu credeţi, întrebaţi-i pe cei mai vechi, pe cei mai ruginiţi decât dumneavoastră.

Dar uite că am pomenit mai sus de Irod și de Hristos, ia să vedem ce scrie Dicţionarul enciclopedic român despre ei:

Irod cel Mare, rege al iudeilor (patruzeci-patru î.e.n.), protejat al romanilor. A reclădit templul din Ierusalim, a construit o serie de clădiri publice, precum și orașul Caesarea, *cheltuielile fiind acoperite printr-o fiscalitate excesivă. A reprimat cu cruzime mișcările populare anti-romane de unde legenda evanghelică despre uciderea pruncilor...” Acum să vedem ce spune dicţionarul şi despre Hristos: „Hristos (Iisus Hristos), (gr. Hristos (uns, trimis), care corespunde termenului ebraic Mesia), întemeietorul mitic al creștinismului. Multe dintre elementele mitului despre Hristos (fiul lui Dumnezeu, care a luat vremelnic înfăţişarea de om, naşterea dintr-o fecioară, facerea minunilor, răstignirea pe cruce, învierea miraculoasă, suirea la cer etc.) au fost luate de creștinism din vechile religii orientale și greco-romane. Ele se întâlnesc în legendele despre Buddha, Adonis, Tamuz-Marduc, Osiris, Mithra etc. Și sunt legate de reprezentările primitive, fantastice despre moartea și renașterea periodică a vegeta*ţiei, *precum și despre «moartea și învierea» Soarelui…”*

De ce să înceapă calendarul de la el și să nu înceapă de la mine? Ce, strica? Cine-i împotrivă? Cine se abtine? Deci, unanimitate Așadar s-a dus Crăciunul, s-a dus Ignatul, nu se mai taie porci de Ignat. Vor avea şi ei, porcii o viaţă mai lungă Adio stea, adio Moș Ajun, adio sorcovă. N-o să mai întâlniţi în tramvaie și autobuze

ţigăinuşi cu colinde. Dac-o să înceapă calendarul de la mine, cine o să fie mai fericiţi decât dumneavoastră? Cine? Aduceţi-l la mine pe ăla care spune c-o să fie mai fericit şi-a să-l tac să meargă numai pe dreapta și nu pe stânga precum englezii ori mai știu eu cine Deci, ne-am înţeles. Din data de 12 August 1921… De ce din 12 august 1921? Foarte simplu Pentru că atunci m-am născut eu. Giuleştiul, că acolo am văzut lumina zilei, va fi un fel de Betleem. Nu boul nu sufla peste mine căldură Nu sufla pentru că nu aveam boi. Aveam cai şi la urma urmei, nu m-am născut în iesle. Ce să caute mama în iesle? Aveam casă ca toţi *oamenii, cu pământ pe jos, dar casă. Ce dacă avea pământ pe* jos Ce. *Numai noi aveam casă cu pământ pe jos? Avea aproape toată lumea ! Și muma n-a fost fecioară când m-a născut pentru că se măritase eu tata mult mai înainte Aveam fraţi şi surori mai mari.*

Un Iosif a cunoscut și mama, dar nu pe ăla pe care-l ştiţi dumneavoastră, ci pe unul Tică. Cum era să fie muma fecioară?

Eu. Așa cum mă vedeţi și de aproape și de departe și de la dreapta și de la stânga, aș propune să începem jurna lui ăsta ori ce naiba e, cu ziua de 11 august 19S2… Știţi de ce fac propunerea asta Fiindcă nepoata mea, Luiza, e și ea aici A venit tocmai de departe să mă sărbătorească și că nu poate să se scoale mâine dimineaţă și să-mi zică la mulţi ani. Pentru că abia are opt ani și ceva Deci sunteţi de acord să începem jurnalul ăsta cu o zi înainte, adică din 11 august?

Cum a fost? Păi, nemaipomenit. Luiza a primit de la tatăl ei, adică de la fiul meu Dan, niște bani să-mi cumpere ceva, un cadou A fost cu Zoica, bunica ei și soţia mea. Cu câteva zile mai înainte și a cumpărat și câteva sticle cu whisky. Pe ziua de 11 august 1982, Zoica, ne vasta mea și Luiza, nepoata mea, m-au luat de mână și m-au dus în altă cameră, ca să-mi dea cadourile. Am des fundat o sticlă cu whisky și am băut cu ele. Să nu vă speriaţi, să nu vă scuipaţi în sân, Luiza nu a băut. Ea e un copil, cum o să-i dau să bea whisky A ciocnit numai ca *mine*

Dar staţi pe locuri. Nu vă îmbulziţi spre ieșire că nu mai aveţi niciuna… V-aţi apucat de citit, acum nu mai aveţi cum să daţi înapoi Aţi încurcat-o. Vorba asta nu e a mea. Am împrumutat-o de la un fin al meu pe care-l cheamă Ionel Naidin. Luiza nu a venit singură. A venit cu o cățeluşă pechineză care are nume de câine: Dobre Și — cățeluşa e surdă Ei nu i-am dat băutură în pa har sa *început să latre la mine, certându-mă. Cred că simţea și ea că se întâmplă un eveniment special. Am luat-o în braţe și după ce am sărutat-o, Zoica și Luiza m-au sărutat și ele. M-a lins și Dobre pe obraz să mă lingă un câine pe obraz?! Uite că m-a lins. M-a lins de câteva ori și după asta a început să latre Luiza îmi spunea că astfel îmi urează și Dobre „la mulţi ani”. Ciudat mod de a zice la mulţi ani.*

Înainte de a veni Luiza, am rugat-o pe Zoica *să mă lase să mă duc singur în parc. M-a lăsat să mă duc singur în parcul Ioanid, care este aproape de casa noastră. De câţiva ani. Adică din 1980, mă duce Zoica în parc. Si gur nu puteam ştiţi că pe 9 octombrie 1979 am făcut un infarct și un accident vascular. Cine poate să știe ce complicaţii am mai făcut, când mi-am pierdut și puterea de a merge singur și mi-am pierdut și glasul. Vorbesc greu.*

Ne duceam în parcul Ioanid și ne așezam pe o bancă. Stăteam pe banca aia

câteva ore. Înainte de a veni Luiza cu căţelușa ei surdă am început să mă duc singur în parc. Nu mă mai puteam sprijini de Zoica. Era greu. Dar venea Luiza și nu voiam să mă vadă așa neputincios. Mă duceam în parcul Ioanid și nu stăm așa ca neputincioșii Făceam ture, ocoleam parcul Prima dată de șase ori. Pe urmă de opt ori și așa am ajuns la șaizeci de ture Deci, a venit Luiza cu căţelușa ei surdă și eu nu mă mai puteam duce în parc cu Zoica. Acum era un aviz în parc, prin care se interzicea intrarea cu câini. De câini surzi nu scria nimic, dar cum să le dovedesc eu lor că Dobre e surdă? Așa că Dobre rămâne acasă cu Zoica, iar Luiza vine în parcul Ioanid după mine.

Dar eu zic, spun, arăt aici tuturor, că tot mai bine e să începem jurnalul. Deci, să începem cu prima zi. Cu…

12 AUGUST 1982

Dacă joi de dimineaţă, cam pe la orele nouă și douăzeci şi șapte vă întreabă cineva de la Știinţele naturii la ce oră m-am sculat cu în dimineaţa zilei de 12 august 1982. Așa e că sunteţi clei? Nu clei de ăla de lipit, ci cleiclei. Vă rog să nu vă faceţi că nu știţi ce-i ăla clei. Ei bine, în dimineaţa zilei de 12 august 1982, prin legile ţării noastre, legi care sunt în vigoare, mi-era permis să urc pe casă și să cobor pe burlanul de scurgere, apoi să plec. Îmi permiteau legile să mă arunc în cap de la balcon, să merg cu scară și fără scară, să fluier orice melodie îmi trecea prin cap, prin capul meu sclerozat, puteam să alerg pe pereţi ori să dărâm sobele de teracotă și să sparg toate geamurile. (Ce-ar fi zis vecinii dacă mă vedeau spărgând geamurile? ziceau c-am înnebunit De ce să spună că am înnebunit? Doar nu sunt nebun îmi permiteau toate astea legile în vigoare, dar de ce să le fac? Ce interese aveam? Mă decora cineva dacă făceam așa ceva? Da' de unde!) Așa că m-am sculat ca de obicei la șase și am început să o sărut pe Luiza. Luiza dormea cu mine în pat, pentru că așa voia ea. Zoica îşi desfăcuse fotoliul pat alături de noi și dormea cu căţelușa surdă. Eu, de la șase încolo, mă uitam la Luiza și ca dormea, ori se făcea că doarme… Treaba ei. Eu, cum vă zic, din când în când o sărutam și ca, prăpădita de ca, dormind, ţuguia buzele în somn, în semn că vrea să mă sărute și ca şi no sărutam. Ea mă săruta și adormea la loc. O priveam! O priveam! Mititica, îşi dădea seama că sunt bolnav, dar niciodată nu mi-a spus… Ce să-mi spună? Păi, copiii îşi dau în petec până la urmă. Zic ci ceva care să arate că știu cutare sau cutare lucru. Luiza, cât a stat la noi, niciodată nu mi-a spus un cuvânt care să-mi dovedească că ea știe că sunt *bolnav.*

Dacă te uitai de la șaisprezece metri și douăzeci de centimetri, nu-ţi dădeai seama că sunt bolnav. Arătam ca toţi oamenii. Aveam mâini, picioare, cap, gură, nas, ochi, urechi, ceas la mână și nu purtam inele. Încolo… Luiza îşi dădea scama, se chinuia să înţeleagă tot ce vorbesc. Nu voia să mă mai întrebe o dată ce-am zis. De aceea, fie câte ori eram în preajma ei, era numai urechi. Mititica ! Din când în când, căţelușa ei surdă, Dobre, ridica puţin capul și se uita dacă nu am plecat

undeva. Pe urmă se băga iar sub cearșaful ei. Căţelușa surdă a băgat de seama că cu cam sufăr și că e ceva în neregulă cu mine, pentru că stătea mult lângă mine și mi se uita în ochi într-un fel anumit. Doar că nu zicea: „săracul de ei dar intuiam asta în privirile ei. Cum există psihologi în privinţa peștilor, tot așa cred că există și specialiști în psihologia căţeilor pechinezi. Nu? Dobre era surdă. Ce ţi-e și cu animalele astea! Poate că dormea cu Zoica ca de teamă să nu mă trezească noaptea pe mine…

La opt fără ceva, Zoica se ducea în bucătărie și-mi pe gătea de mâncare. Ei, și dumneavoastră ! Cum să n-avem bucătărie? Avem, și dacă vreţi să știţi, avem și cămară, dar mi se pare că vreţi să știţi ce mănâncă dimineaţa unul care a făcut infarct și accident vascular și alte complicaţii. Păi ce să mănânce dimineaţa? Un sanvici cu parizer ori șuncă, unul cu brânză, un ceai și un pumn de medicamente. Să nu mă întrebaţi ce medicamente iau, că nu știu. Zoica, ea mi le pune de cu seară. Da, un pumn de medicamente. Fix la ora opt m-am ridicat în picioare. Încet. Am pornit singur spre parc, am coborât scările tot încet, nu știaţi că în casa noastră sunt scări? Sunt ! Noi stăm la primul etaj. Deci, am coborât ușor scările, m-am ţinut puţin de balustradă, dar nu așa tare , am descuiat ușa și am pornit încet-încet spre parc. Zoica a ieșit ca întotdeauna în balcon, să vadă cum mă descurc. Mă des curcam bine. Luiza doi mea. Dacă nu dormea, venea cu mine în parc. Nu?

Chiar alături, gard în gard cu mine, stă și actorul Nicu Constantin. S-a mirat când m-a văzut. El nu m-a văzut niciodată singur, până atunci. Adică nu m-a văzut singur de atunci, de când m-am îmbolnăvit.

— Gata! mi-a zis el, urcând în mașina ce poartă numărul de circulaţie 2-B-767.

Am memorie bună, dacă știu pe de rost numărul mașinii. A zis cineva că nu am?

— Ce e gata? am întrebat cu, privind în josul străzii Olga Bancic și salutindu-l pe nea Văcaru, care se mira și el, văzându-mă fără sprijin.

— De săptămâna viitoare intrăm în cramă.

— S-a zis cu cramele, am zis eu cum am putut.

Și Nicu se face că mă înţelege. Se face.

— Crama ne așteaptă.

Să-i spun și lui să nu-și mai cumpere lumânări pentru Paști? Să-i spun că n-o să mai avem Paște? Să-i spun c-o să înceapă calendarul de la mine? De ce să-i spun ? Mai bine să vă mai spun dumneavoastră o dată. Știţi ? Dacă nu știţi e foarte bine. Să știţi că mie bolile astea, infarctul și accidentul vascular, mi-au afectat și vorbirea. La început numai Zoica înţelegea ce spun. Acum, de ziua mea, pe 12 august 1932, când împlinesc 58 de ani fără ambalaj, mă înţelege mai multă lume. Mă înţeleg toţi cei ce intră în contact cu mine. Mă înţeleg, dar greu. De gândit pot să mă gândesc și la Lollobrigida. Nu, nu la Lollobrigida, că ea e contingent cu mine, sau pe-aproape. La orice mă pot gândi. Asta mi-ar mai lipsi, să nu pot nici să gândesc. Am făcut colţul pe strada Aurel Vlaicu și l-am lăsat pe Nicu Constantin să mai zică nu știu ce despre cramă. Am trecut bulevardul Dacia, uitându-mă în susul și în josul bulevardului. Îmi aduc aminte că aici, la redacţia de pe bulevardul Dacia, lucra poetul Nicolae Stoian… Când treceam cu Luiza în braţe pe la fereastra lui, o

învăţam pe nepoţica mea să strige spre fereastră i poetul Stoian. Ea, Luiza, nu vorbea bine și îngâna ceva acolo… Poetul Stoian nu mai lucrează acum la redacţia asta. În locul lui e poetul Petre Ghelmez. S-o pun pe Luiza să strige „poetul Ghelmez” ? Ce chilipir?

De câte ori am făcut eu drumul ăsta până acum, de câte ori m-am plimbat prin parcul Ioanid? Ce întrebări pun și eu? De unde să ştiţi dumneavoastră de câte ori? Numai pe Luiza, nepoţica mea, am dus-o de sule de ori înainte de a pleca și pe urmă, de când m-am îmbolnăvit, de când am început să merg… Mă aducea Zoica de braţ şi mă așeza pe bancă Acum, după câte ştiţi, merg singur în parc. Da, da, singur. V-am spus că aseară am băut whisky. Nu știu zău, dar ar fi frumos să mă trezesc acum că-mi spun oamenii „la mulţi ani”. Dar de unde să știe lumea că eu m-am născut la 12 august? îmi este scris în frunte lucrul ăsta? Nu. Normal ar fi acum să vă descriu parcul Ioanid. Cum să vi-l descriu dacă nu știu? Nu mă pricep la descrieri, neam. Știu doar că acum vreo doi ani patrona peste acest parc un câine negru, blând, căruia mai toţi cei care veneau aici îi ziceau Ţiganul. Câinele era cuminte și se bucura când ne vedea. Și nu era nici lacom. A murit. L-a călcat o mașină în faţa parcului. A fost îngropat în parc de stăpâna lui Bufu și de bărbatul ei. Bufu e un alt căţel. Stăpâna lui Bufu mi se pare că e unguroaică, i se spune Pirineni. S-o cheme cum o chema-o, pe mine nu mă interesează — dar parcă noi am plecat de la descrierea parcului și uite unde am ajuns. De ziua de 12 august am și uitat. E cinstit? Sigur că nu e.

Al naibii a fost Hristos ăsta. De ziua lui umblau copiii şi cu steaua, ziceau colindătorii: „Steaua sus răsare, ca o taină mare, steaua strălucește și lumii vestește.” De ce să lumineze steaua? De ziua mea nu vreau să răsară nici o stea care va să zică astăzi, 12 august 1982, eu în plinesc 53 de ani și sunt singur în parcul Ioanid. Fac ture în parc și e bine că nu am cu cine vorbi Doamne Ce prost vorbesc! Parcă aș avea șaişpe prune în gură. Ce şaişpe? Parcă mi-ar fi gura plină cu prune. E bine că în parcul ăsta nu prea vin oameni așa de dimineaţă. În definitiv, ce să caute oamenii în parc așa de dimineaţă sunt vreo câţiva care vin Niște beţivi, dar și-au dat seama cu cine au de-a face. Știu și ei că sunt bolnav, că nu pot să vorbesc. E un tânăr, unul Mitroi. Ăsta mai tot timpul e beat. Cerșește bani la oamenii din parc și se duce şi-şi ia băutură. Stă foarte aproape de noi. De multe ori l-am văzut, eu și Zoica, dormind la ușă. Nu se mai putea târî până în casă. A fost de multe ori la dezalcoolizare și de multe ori închis. L-au trimis și la munte, să nu aibă de unde cumpăra băutură. La început a venit Mitroi și la mine să-i dau bani de băutură. I-am spus cum am putut a e păcat de el. De atunci mă ocolește când e beat rău, vine mai lângă mine și când eu încep să mă bâlbâi, o ia din loc. Vișoianu, vecinul nostru, care a avut și el un infarct dar fără urmări, mi-a spus că s-a pomenit cu Mitroi la ușă. Dormea pe scări la ușa lui. L-a luat de braţ, a coborât scările cu el și l-a dus acasă. Mitroi n-a ajuns până acasă. A adormit la o altă ușă. Mai e un pensionar pe care știu că-l cheamă Ghilcuș. Pensionarul ăsta a lucrat la Fabrica de sticlă. Cică era un instalator pe cinste. Ghilcuș ăsta a fost și la mine acasă. I-a reparat vecinului meu Pahonţu, care a fost contabil la Fabrica de sticlă, i-a reparat,

cum zic, instalaţiile. După ce a terminat la Pahonţu, l-am chemat și eu. Eram sănătos atunci. Aveam și eu ceva de băut. N-a plecat până când n-a băut toată sticla. Adică ce era în sticlă. Acum, când are bani, împreună cu alţi pensionari, ia câte o sticlă de băutură de la Alimentara și nu se lasă până n-o golesc. Când m-a văzut cu nevastă-mea în parc, a venit la mine și a intrat în vorbă. Dacă a băgat de seamă că nu stau bine nici cu picioarele și nici cu vorba, a plecat și le-a spus și la ceilalţi beţivi cum stau lucrurile. De atunci se uită la mine dar nu mai intră în vorbă

Îngrijitoarea parcului e o femeie, coana Maria. Femeia asta cunoaşte toţi beţivii. Ea le adună sticlele când are inspecţie, când îi vin șefii. Coana Mărioara mă cunoaşte și pe mine. A vorbit de câteva ori cu Zoica. Cu mine nu vorbește, că nu mă înţelege.

Câte ture am făcut? Optsprezece. Cred că pentru astăzi e de-ajuns. Stau pe banca mea. Am o bancă. Acolo stau mai mereu. Cine mă vede, mă salută. Parcul ăsta e rablagit de tot. Nu știu cine a făcut niște sesizări și ne-am trezit într-o dimineaţă că se sapă în parc. Se sapă și se pun flori, când vara e aproape pe terminate. Stau pe banca mea și o aștept pe Luiza. De când a venit Lui za, în fiecare dimineaţă vine după mine. Tocmai astăzi să nu vină? La ora zece o să intre pe poarta parcului. Niciun minuit n-o să întârzie. Vine aici și se aşază pe bancă lângă mine. Mă sărută și nu zice mai nimic. Or fi învăţat-o maică-sa și taică-su — maică-sa e medic — să nu mă plictisească, dar ce, ea mă poate plictisi? Nuu! Este ziua mea, 12 august, eu stau în parcul Ioanid pe bancă şi mă uit după Luiza. Dacă n-aș fi bolnav, ce-aș face? Dacă n-aș fi bolnav, n-ar fi nici Luiza aici. Au trimis-o poate să mă vadă pentru ultima dată să fie oare asta ultima dată când o văd ? De ce oi fi așa pesimist? Uite-o că vine! E la poartă Vine fuga chiar dacă vine fuga, eu tot mai am timp să mă gândesc la ale mele să fie ultima dată când o văd? Mă ridic, ea se saltă, mă sărută, și-mi zice : „Bună dimineaţa. Nicuţă, și la mulţi ani”. O iau de braţ, ba nu de braţ, că e prea mică, o iau de mână și pornim spre casă. Îşi reglează pașii după ai mei. Merge și ea încet, cum merg eu.

— Luiza, îngân eu, uitându-mă la fetiţa care e lângă mine.

Luâza încetinește pașii și se uită în ochii mei. Ce ochi frumoși are. Dacă ochii ar fi de mâncare, acum nu i-ar mai avea. Îi mâncam de mult.

— Da!… Nu te grăbi. Spune-mi și mie unde te gândești?

Eu am zis „Luiza” numai așa Așa mi-a venit mie. Acum trebuie să o întreb ceva.

— Ţie îţi place aici, la noi? N-ai fi vrut să…

Fetiţa nu se gândește deloc. Nu caută răspunsul prin cine știe ce unghere. Îmi zice sincer.

— Îmi place că sunt cu voi.

Îi strâng doar mâna. Ah, ce-aș mai strânge-o în braţe. Mă trezesc zicând :

— Luiza…

— Da.

Fie ce-o fi, cu tot o întreb, să vedem ce zice ea.

— Tu mă înţelegi pe mine? înţelegi ce spun?

Eu o văd pe Luiza că se chinuiește să mă înţeleagă… Cu toate că e un copil,

nu vrea să mă vadă că sufăr. Zice :

— Cum să nu te înţeleg?

Nu știu dacă înţelege toate cuvintele pe care i le spun, dar ea susţine că da. Așa or fi învăţat o părinţii ei. Nu cred c-au învăţat-o ei să fie drăguţă cu mine. Nu cred, căci și-ar fi dat în petec până la urmă. Îşi dădea în petec, pentru că nu e decât un copil. Luiza e o fetiţă tare bună Ei nu se poartă cu mine așa cum te-ai purta cu un bolnav. Zic iar:

— Luiza…

Și Luiza se uită iar cu ochii ei frumoși la mine și iar zice:

— Da.

Despre Oana Naidin o să vă mai vorbesc eu, dar acum trebuie să vă spun că ea pleacă să se recreeze la Geoagiu-Băi, Orăștie. Îi zic Luizei:

— Nu vrei să te duci cu Oana la Geoagiu-Băi?

— Nu, nu vreau. Nu vreau și gata!

Eu nu vreau să se supere Luiza pe mine, dar uite că s-a și supărat. Ce urât îi șade când e supărată. Ia să mai pun eu puţine paie pe foc. Zic :

— De ce?

Luiza lasă buza în jos, la fel ca în ne când sunt supărat și zice :

— Eu vreau să stau cu voi. Ţi-am mai spus. Eu trebuie să-ţi spun ţie de un milion de ori lucrul ăsta?

— N-o să-ţi fie greu?

— De ce să-mi fie greu? zice ea și se uită în altă parte. La mine nu vrea să se mai uite.

Ce-oi avea eu cu fetiţa asta ? De ce-o necăjesc atâta ? O strâng de mână și-i zic :

— La noi acasă n-o să ai cu cine te juca.

— Mă joc cu voi.

— Cum te joci cu noi? Eu sunt bolnav.

— Tu nu ești bolnav.

— Atunci cum sunt *?* Mă fac *?* Simulez *?*

— Ce-i aia *simulez ?*

— Adică mă fac.

— Nu, nu te faci, dar nu mă duc la Geoagiu-Băi.

Nu sunt bolnav! Eu stau în pat din 9 octombrie 1979 și nu sunt bolnav *?* Abia mă târăsc până în parc și nu sunt bolnav? Dar dacă așa zice Luiza, așa e. Acasă ne așteaptă Zoica, tot cu whisky. Îmi spune și ea „la mulţi ani”. Ciocnesc cu ele și mă așez iar în pat, la locul meu Luiza îşi face din lucrurile din casă un „magazin” și mă invită să-i vizitez „magazinul” Ne jucăm de-a vânzătorul și cumpărătorul. După ce Luiza se plictisește, eu mă trântesc din nou pe locul meu în pat și mă gândesc cum ora înainte de a fi bolnav.

Astăzi e ziua mea…

13 AUGUST 1982

Să fie 13 august? Să stai la numărul 13 și să-ţi mai iasă în cale și o pisică neagră, e ceva. Nu e ceva, pentru că eu nu stau la numărul 13, ci la 17. Și nu sunt nici superstiţios. Pisica neagra mi-a ieșit în cale pentru că nu avea ce face să mă ocolească pe altă stradă nu se putea Pisica asta neagră a fost a unei bătrâne care a stat peste drum de noi. Bătrâna a murit, iar pisica a fost luată de o pensionară, de o altă pensionară și uite așa pisica neagră se duce în fiecare dimineaţă pe la locul unde a stat bătrâna, unde a stat și ea cu bătrâna. Pisica îşi vede de treburile ei și cu la fel: mă duc în parc. Mă conduc privirile Zoicăi din balcon. Privirile astea mă conduc, cum am mai spus, de când am început să umblu singur. Sunt câteva zile de atunci când cobor scările, icnesc în mine și cobor. Trebuie să merg singur. Trebuie. Nimeni nu trebuie să bage de seamă că mă chinuiesc atât. De ce. Din toată lumea asta, eu trebuia să fac infarctul? Și dac-ar fi fost numai infarctul!

Eu credeam că oamenii de pe strada mea nu mă cunosc. Credeam că nu știu ce s-a întâmplat cu mine. Când coboară Zoica după cumpărături, cine cu gândul nu te gândeşti o oprește și o întreabă ce mai fac. O întreabă oameni cu care nu am vorbit în viaţa mea. Mulţi se miră că n-au văzut steagul la poartă. Știţi dumneavoastră de care steag. Ştie și popa. Când eram în pragul morţii, o vecină a îndemnat-o pe Zoica să se ducă la biserică și să se roage să-mi ierte Dumnezeu păcatele. Zoica i-a spus plângând s-o lase în pace. Sunt eu chiar așa de păcătos? După părerea mea nu sunt. Atunci de ce să se fi dus Zoica la biserică? Povestea cu vecina care a îndemnat-o pe Zoica să meargă la biserică, știţi de unde am aflat-o? Dintr-un jurnal al Zoicăi. Cât am fost eu bolnav, Zoica a ţinut un fel de jurnal. Eu am dat peste el și am citit cele ce am citit.

Mă cunosc și oamenii de pe Aurel Vlaicu. Mă cunosc, căci altfel nu s-ar uita după mine îi văd pe după garduri cum se uită la mine. Eu încerc să merg normal. Să nu se vadă că sunt bolnav. Ei, vecinii mei curioși și eu nu? Se poate? Ce am în mină? Ce să am ? Pâine. Miez de pâine. Ce fac cu el ? Păi aţi uitat că mă duc în parc? Dau pâinea guguștiucilor și porumbeilor. Guguștiucii și porumbeii îmi ies în cale chiar la intrarea în parc. Coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, știe că le aduc pâine. Partea pe care stau cu o mătură după plecarea mea. Când trăia Ţiganu', îi duceam și lui mâncare. Oase și ce ne rămânea de la bucătărie. Ce-ar fi făcut Ţiganu' acum, când câinii nu mai au voie în parc… Chiar mă întreb ce-ar fi făcut Ţiganu'? Întrebarea asta mi-o pun mereu. Și dacă mi-o pun, ce? E cineva stăpân pe gândurile mele?

Am intrat în parc. Guguștiucii și porumbei îmi ies în cale îmi iese în cale și coana Mărioara. E cu mătura în mână și mă întreabă:

— Cine-i fetiţa aia care vine după dumneavoastră?

— E Luiza, nepoţica mea.

Mă jur, dacă vreţi și cu mâna pe icoană, că n-am stat de vorbă până acum cu coana Mărioara. Acum îmi zice :

— Aveţi nepoată frumoasă.

Mă umflu în pene la fel ca păunii aceia pa care i-am văzut de aproape în parcul Palatului Mogoșoaia.

— Dar ce, noi nu suntem frumoși?

Coana Mărioara, se vede treaba încă de la optzeci de kilometri, nu poate să zică altceva decât:

— Ba da.

Coana Mărioara știe tot ce se întâmplă în parcul ăsta.

A băgat de seamă că vine și Luiza în calea mea. Bag mâna în pungă și scot miezul de pâine pe care-l dau guștiucilor și porumbeilor Aici lângă bancă arunc tot miezul. Astăzi trebuie să fac două ture mai mult. Încep să fac turele. E greu, dar trebuie să le fac. La ora asta — este opt și jumătate — în afară de îngrijitoare și de Beţivi, v-am spus, obicei nu mai sunt alţi oameni. Astăzi însă se schimbă socoteala. Pe o bancă, alături de banca mea, e o femeie cu trei copii. Copiii au vârsta între patru și șase ani. Cine-or fi ? Nu i-am văzut deloc pe-ai ei. Copiii, când văd că ocolesc parcul, se în treabă și o întreabă și pe femeie cine sunt eu. Femeia nu știe. Un puști, când trece prin dreptul meu, îmi zice:

— Nene…

Eu nu mă opresc din mersul meu, care nu este nici prea repede nici prea încet Îl întreb pe copil și-mi văd mai departe de ture:

— Da, ce e, copilașule?

Nu știu dacă a înţeles copilul ceva din ce i-am spus, dar el, copilul, mai zice :

— De ce te plimbi pe aici?

Întorc capul spre el și-i zic :

— Sunt bolnav, de aia.

Copiii se uită unul la altul, femeia îl ceartă pe cel ce mi-a pus întrebarea. Eu îmi văd de turele mele. Copiii comentează și felul meu de a vorbi. După două ture mă duc și mă așez pe bancă. Copiii se uită la mine și nu știu ce să spună. Vorbesc despre mine. Guguștiucii și porumbeii ciugulesc prin ţărână. Mai caută miez de pâine.

Pentru că puștii ăia continuă să se uite la mine, haideţi a vă povestesc ceva ştiţi că guguștiucii au teritoriile parcelate? Un guguștiuc din parcela asta nu poate să se ducă în parcela ailaltă. Porumbeii, da. Ei patronează în tot parcul. Acum îi vezi aici, mai târziu dincolo. Guguștiucii se bat între ei, porumbeii nu.

Ca să nu fac ture mai multe, am și niște pietre. Cum fac o tură, cum pun o piatră pe bancă. Ieri câte ture am făcut? Astăzi trebuie să fac cu două mai mult. Este? Aţi învăţat lecţia? S-au familiarizat și femeia și copii cu mine, cu prezenţa mea. Nu mai vorbesc despre mine. Acum pot să-mi văd nestingherit de turele mele. Ba mint. Uite că un copil vino la mine. Tot cel care m-a întrebat de plimbare mai înainte. Vino chiar lângă mine și mă întreabă:

— Nene, de ce ești bolnav?

Îl chem mai aproape și-l mângii pe creștet. Femeia de pe banca se uită. E gata-gata să sară dacă este nevoie. Să sară la mine dacă sunt periculos îl mângâi pe copil și-i zic:

— Nu știu de ce sunt bolnav.

A înţeles copilul ce i-am spus, dar tot se uită la buzele mele. Îi spun ceva, că am făcut niște păcate și el mă întreabă ce sunt alea păcate. Când știe ce sunt alea păcate, se retrage la ai lui. Eu rămân singur.

Dumneavoastră credeţi că eu, când fac turele alea, le fac așa numai ca să le fac? Câte nu-mi trec prin cap în momentele alea. Dacă ar trebui să scriu tot ce-mi trece prin cap când fac turele alea, fabrica de hârtie și cerneluri ar trebui să lucreze numai pentru mine. Cred că n-aș putea să scriu tot ce-mi trece prin cap. Eu cred că nici hârtia n-ar suporta tot De ce? Credeţi, nu credeţi, eu vă spun că atunci îmi trec prin cap și prostii. La ce și la câte nu se poate gândi omul ! Dar prostiile alea n-ar ajunge la tipar. Le-ar șterge redactorii din text. Să vă dau un, exemplu de prostie? Nu. Mai bine fac un tur în plus ştiţi ce înseamnă pentru mine o tură din asta în plus?

Dacă v-aș spune acum că am trecut și pe sub o scară! Scara băieţilor de la telefoane, care nu știu ce meșteresc la colţul străzii. Aţi spune despre mine că sunt un superstiţios convins. Aflaţi că nu sunt. Dacă eram, treceam pe sub scară, astăzi 13 august 1982? Nu treceam. Deci nu sunt superstiţios

Câte ture mai am? Multe! Deci să mai stau oleacă și să trec iar la ture. La ce să mă gândesc cu de-acum în colo ? Dac-aș fi inventator, m-aș gândi la invenţii. Nu sunt inventator Dacă aș fi filosof, aș filosofa. Nu sunt nici filosof. Dar staţi, că meseria asta a mea, meseria de scriitor, se aseamănă pe undeva cu filosofia să mă gândesc la vreo carte. O să mai scriu vreodată ? De ce nu ? Boala asta a mea o fi trecătoare ? O să mai pot alerga ce bulevarde *?* O să mai pot să vizitez ţara ? Dă-le dracului de gânduri negre la să mai fac niște ture. Omul se poate gândi și când merge, așa că fac ture și mă gândesc Tot la boala mea mă gândesc Nici vorbă de cărţi la ce cărţi să mă gândesc *?* Să scriu o carte cu suferinţa mea Dar pe cine interesează suferinţa mea *?* Dacă te uiţi, cum v-am spus, mai de departe la mine, nici prin cap nu-ţi trece că ai de-a face cu un bolnav. Poate unii spun că mă prefac. Să fie ei măcar o zi în situaţia mea. De ce să fie măcar o zi în locul meu *?* Ce rău sunt ! Nu mă pot gândi la nicio carte. Trebuie să ai o anumită dispoziţie să te gândești la o carte Eu de unde să am dispoziţie *?* Ce dispoziţie pot să am, când mă forţez să merg ca oamenii? Dar ce, toţi scriitorii trebuie să arate omenește ? De unde?! Unii care au fost mari, au fost și cocoșaţi. Au fost. Ce ușor e să spui, au fost. Până a mi se întâmpla mie ce mi s-a întâmplat, vedeam viaţa altfel. Acum, parcă am intrat în anul morţii. Numai gânduri negre sunt pe lângă mine. Până a mă îmbolnăvi, până la 9 octombrie 1979, eram un om ca toţi oamenii. Pe urmă n-am mai fost…

Să mă mai odihnesc, căci am făcut turele planifica te să mă așez pe banca mea. Adică nu ca mea, o tot a parcului, dă-o încolo, dar așa o numesc eu. Caut să alung gândurile cu boala mea, dar nu pot. Hai să mă gândesc la actriţe frumoase, la actori frumoși. Nu pot. Tot pârlita, ne miloasa asta de boală mă chinuiește. Dacă aș fi sănătos, dacă nu m-ar chinui nenorocita asta de boală, ce-ar fi?

Tot dracul ăla ! Esenţialul este să aveţi sub ochi o carte bună… Nu mai am de

făcut ture Acum am timp până vine Luiza, am timp să mă odihnesc. Am timp să stau pe banca asta și să mă uit încotro vreau. Dar uite că n-am parte să mă uit încolo. Vine Luiza. Dar ea nu se uită la mine. Se uită la bancă, la pietricelele pe care le-am pus pe bancă.

— Bună dimineaţa! Ce faci? mă întreabă Luiza și numără pietricelele

Mă uit la ea cum se uită ţaţa Mariţa din Priboieni la icoană:

— Te așteptam pe tine, mint eu. Îmi era dor de tine, Luiza.

— Știi ceva? zice ea și se uită la pietricelele pe care le-a numărat.

— Ce să știu, Luiza ?

Luiza se așază lângă mine pe bancă și-mi zice cu seriozitate de familist:

— M-am gândit cu la un joc pe care să-l jucăm.

Dorinţa Luizei este poruncă pentru mine, cu toate astea o mai întreb o dată:

— Noi doi?

Ea se ridică de pe bancă și-mi spune de data asta cu seriozitate de tată a mai mulţi copii:

— Da. Eu cu tine.

Eu o întreb numai așa, ca să o aud vorbind. Vorbind cu atâta seriozitate.

— Și la ce joc te-ai gândit?

Luiza mă ia de mână, semn că trebuie să mergem acasă și zice:

— Tu ai să fii elefant și eu am să fiu îmblânzitor.

Vai de capul meu. Am ajuns și elefant. Dar dacă are ea poftă de jocul ăsta! Mă fac că nu înţeleg prea bine.

— Eu elefant?

— Da.

Nu-i spun că e jignitor să fii elefant o întreb, ca și cum nu mi-ar fi spus așa ceva:

— Și ce trebuie să fac?

— Eu sunt îmblânzitorul și trebuie să te îmblânzesc.

— Bine, dar eu sunt îmblânzit. Sunt…

— Mă jucam… Ce, trebuie să-ţi spun de milioane de ori?

Cedez și zic :

— Bine. Hai!

Se învârtește pe lângă mine și zice ceva în nemţește. Spre rușinea mea, nu înţeleg nimic din ce a spus ea. După ce mai zice ca niște vorbe de-ale ei, mă ia de mână și mă trage.

— Ziceam că ești îmblânzit. Și acum mergem acasă.

Ce repede se îmblânzeşte un elefant. Ferice de cel ce și-au ales meseria asta.

— Mergem acasă?! Eu ce trebuie să mai fac?

— Mergi după mine, îmi spune Luiza.

O încerc :

— Nu te sui pe mine?

Cărui copil nu-i place să meargă în cârca bunicului său ! Dar Luizei îi este milă de mine. Îmi spune:

— Nu, că eu sunt grea. Ziceam că te duc acasă așa.

— Bine.

Până acasă nu facem nici cinci minute. Luiza vorbeşte cu mine ca și cu un elefant îmblânzit. De unde o știi ea cum i se vorbește unui elefant îmblânzit? O fi văzut așa ceva în filme? Ajungem acasă. O sărut pe Zoica și Luiza mă ceartă. Zice că elefanţii nu au voie să sărute femei. Îi spun că am greșit și ea intră în camera în care și-a făcut „magazinul".

— Luiza ! îi zic eu.

— Da.

— Tu zici să merg cu tine, dar poate să intre un elefant într-un magazin?

— Așa e. Stai afară. Stai în bucătărie.

— Un elefant în bucătărie?

— Ne jucăm.

— Bine, bine, Luiza, ne jucăm, dar jocul trebuie să aibă o logică Nu?

Luiza se mai duce în braţele bunicii ei, Zoica, mal mănâncă ceva din frigider, pe urmă vine la mine și mă informează că nu mai sunt elefant și mă invită în „magazinul" ei să fac cumpărături…

14 AUGUST 1982

Să mă ierte primarul sectorului doi al Bucureștiului că-mi plimb cititorii numai prin sectorul lui. Asta o situaţia. Îi plimb pe o rază de un kilometru în jurul casei. Mai mult nu pot. Ei, dac-aș fi eu sănătos ca înainte, mi-aș lua cititorii și i-aș duce în judeţul Brăila. De ce în judeţul Brăila? Ca să dau acolo și de Fănuș Neagu. El scrie mai mult de Brăila și mai mult ca sigur că aș da el acolo și mi-aș mai lăsa cititorii din când în când și în seama lui, că e om de încredere, știe să povestească frumos. Ori i-aș duce pe cititori în Hunedoara. Cunosc Hunedoara cum vă cunoaşteţi dumneavoastră buzunarele din dreapta. Dacă nu pot să merg mai mult, ce să fac? Parcul și acasă. Ce, eu n-aș duce-o pe Luiza în oraș? Nu i-aș arăta Bucureştiul? Cofetăriile ar fi ale noastre. Dar ia staţi puţin, oare dac-aș fi sănătos și-ar mai pierde Luiza atâta timp cu mine? Dacă eram sănătos, o mai trimiteau părinţii ci aici? N-o mai trimiteau. Deci să-i mulţumesc lui Dumnezeu că sunt bolnav și cu ocazia asta o pot vedea pe Luiza. Îţi mulţumesc, doamne!

E 14 august, iar eu sunt aproape mut, nu pot să merg prea bine și trebuie să mă duc în parc să-mi fac turele. Nu vreau să știe nimeni că sunt bolnav. Mă chinuiesc să merg drept. Câte un trecător mă întreabă cât e ceasul să-i spun cât este? Să mă demasc ? Îi arăt omului ca să nu mă demasc, îi arăt ceasul. El se uită și toată lumea e mulţumită. La intrarea în parc este o fântână arteziană. O fântână din aia cu apă de băut. Aici găsești vara cea mai bună apă de băut din tot Bucureştiul. Când intru în parc beau și cu, cu toate că nu mi-e sete. Ce dacă nu mi-o sete. Luiza bea și ca apă de aici. Azi am de făcut douăzeci de ture. Am de lucru, nu glumă. În mintea ei, coana Mărioara, îngrjjitoarea parcului, poate că mă căinează. Când mă duc eu în parc, e devreme. E devreme, dar pe coana Mărioara o găsesc. E de mult aici. Uite-acum… Pe o bancă, lângă banca mea, plânge o fată

Ce-o fi păţit? Coana Mârioara îmi face semn spre ea. E îmbrăcată frumos. Cine știe ce-o fi păţit? Să mă duc la ea și s-o întreb? Când m-ar auzi pe mine vorbind, cu siguranţă că și-ar lua câmpii. Cum să mă duc la ea? Nu se face. Când vede că mă așez pe banca mea, fata se scoală și iese din parc. Coana Mârioara vine lângă mine și-mi zice:

— O fi gonit-o bărbatu-se de-acasă? Altfel, ce să caute o femeie la ora asta în parc? S-o fi certat cu bărbatu-se și a plecat.

Mie, să vă spun drept, nu prea îmi arde acum de convorbiri De ce nu sunt lăsat cu gândurile mele? Trebuie însă să-i răspund coanei Mârioara.

— S-o fi certat, zic eu, ca și când aș spune: mai lasă-mă, femeie, în pace.

Coana Mârioara bagă de seamă că sunt cu ţandăra săritǎ și pleacă să mǎture parcul. Eu fac prima tură și mă gândesc la femeia aceea. Ce-o fi căutat în parc așa de dimineaţă? îngrijitoarea mătură într-o zonă a parcului și din când în când se uită la mine. Eu fac ture și mă prefac cât pot că n-o observ. Și pe mine dacă m-ar vedea cineva la ora asta în parc, ar zice că sunt nebun, ori că m-a gonit Zoica de-acasă. Iar eu…

Fac ture multe, mă odihnesc și de data asta am reușit s-o rup din minte pe femeia aceea Acuma mă obsedează altceva. Trebuie să mă fac inventator Ce inventator ? Păi, aţi uitat că Luiza mi-a trasat ca sarcină să inventez un joc? Astăzi, când vine după mine, trebuie să mă joc cu ea să ne jucăm de-a ereţii și porumbeii? Cum ? Eu abia mă ţin pe picioare. Mai fac două ture. În timp ce merg, mă gândesc la jocul cu Luiza. Nu-mi vine în minte niciun joc. Hai să mă gândesc la altceva când o să vină Luiza, o să-i spun că n-am găsit nimic și mă duc cu ea acasă, unde o să ne jucăm de-a vânzătorul și cumpărătorul. Oh, iarăși jocul acela care, trebuie să vă spun, nu-mi place deloc.

Zoica este și ca atentă la comportarea Luizei. Zice că e o fetiţă foarte reușită. O fi. Dar cu știu că tot ţiganul îşi laudă ciocanul. Zoica îmi zice că ieri după masa, nepoată-sa a întrebat-o: „Zoica, de când nu ţi-a mai spus un vânzător sărut mâna*?"* „Ce întrebare e asta?" a întrebat-o Zoica. „Eu am fost cu tine în mai multe magazine și niciun vânzător nu ţi-a spus sărut mâna". „Și tu ce i-ai spus?" o întreb eu pe Zoica „I-am spus că aici e altfel. Alte obiceiuri decât acolo la ei". „Cum, aici e un obicei și acolo alt obicei? Crezi că a înţeles ceva Luiza?..."

Câte ture am făcut? Acum, când pun piatra pe bancă. Trebuie să mă odihnesc. Ce bine e când le odihnești. Ia uitaţi-vă, că a venit la poarta cealaltă și pensionarul Ghilcuș. Din când în când trage dintr-o sticlă. Am aflat nu știu de unde că Ghilcuș e însurat cu o unguroaică le lângă Tușnad și că în 20 august se va duce pe la ea pe-acasă. Coana Mărioara e pe lângă el. Simte și ea nevoia să vorbească cu cineva. Adineauri a vrut să intre în vorbă cu mine. Dar ce să fac dacă nu sunt sociabil? Nu sunt sociabil? Ba sunt! Cred că boala m-a făcut așa ursuz. Zoica s-a învăţat cu mine. Nu știu cum de nu o reped pe Luiza. Pe Luiza s-o reped?! Dar dacă ea, coana Mărioara, mă ocolește, dacă nu înţelege ce vreau să spun.

Dumnezeu știe ce e în capul ei. Acum poate că vorbește cu Ghilcuș despre femeia aia care plângea în parc. Ghilcuș e foarte sociabil. Intră în vorbă cu oricine.

Și arc o voce ! Copiii și ceilalţi care se plimbă în parc încep să intre pe poartă de la zece în sus Eu mai am de făcut două ture. Turele pe care trebuie să le fac în plus. În câteva minute trebuie să sosească și Luiza. Vine Luiza și eu am uitat de joc. N-am inventat nimic. Ce-o să zică Luiza? O să-i spun că nu mi-a trecut nimic prin cap.

Mai fac două ture. Fac turele și mă gândesc la femeia aia. Nu. Nu trebuie să mă gândesc la ea. Ei, la joc. Dar mai dă-l încolo de joc. Parcă o aud pe Luiza întrebându-mă „Ce jucăm, Nicuţa?" Și dacă întârzie Luiza? Cu atât mai bine. Mă odihnesc mai mult. Da' ce, mie odihnă îmi trebuie? Acasă ce fac? Nu stau toată ziua în pat?

Aţi văzut, de când sunteţi, o pisică scurtă de coadă? O pisică cu coada tăiată? Eu am văzut și dacă vreţi să vedeţi și dumneavoastră, treceţi prin parcul Ioanid. Dar dă-o încolo de pisică. Nu merită să ne ocupăm de ea, fiiindcă odată, stând pe bancă, am văzut-o cu un porumbel în gură. E a naibii de dibace. Mi-a spus coana Mărioara că a sărit în stolul de porumbei și imediat l-a prins. Cum se mai zbătea bietul porumbel ! se zbătea exact ca o muscă prinsă între geamuri ori dacă i-ai rupe aripile…

Am auzit că ereţii prind porumbei într-un anumit fel. Se bagă pe sub el. Pe sub porumbel cu capul în jos și-l prind pe porumbel cu ghearele de burtă. Altfel se zice că n-ar putea eretele să prindă porumbelul, că dă din aripi…

Gata și tura asta. Acum mă odihnesc. Ce greu suflu! Aș face și mai mult efort, dar mi-e frică. Mi-e frică să nu se oprească inima; dacă ţi s-a oprit inima, te-ai dus. Și eu nu vreau deocamdată să mă duc. Am zis deocamdată, pentru că odată şi-odată trebuie să se oprească și inima mea.

Eu mă gândesc la cai verzi pe pereţi și acum vine Luiza. Vine Luiza și mă ia la întrebări. Să-i spun că m-am gândit la inimă și la oprirea ei? Ea nu trebuie să știe așa ceva. S-o las să creadă că omul e veșnic. Dar ce treabă am eu cu lumea asta? O să afle că, dacă nu de la mine, de la alţii, că omul nu este veșnic. Ce-ar fi să-i povestesc despre pisica aceea fără coadă? Să-i povestesc cum a fost ea înainte de tăierea cozii. Să-i povestesc și despre porumbelul ăla care a fost omorât de pisică. Eu abia vorbesc și uitaţi-vă ce-mi trece prin cap. Ce-o să-nţeleagă Luiza și la urma urmei, ăsta nu-i nici măcar joc. Luiza mi-a spus să inventez un joc. Să fac un joc din poveștile astea? Ce joc? Ce jocuri mai știu din copilărie? Hoţii și vardiștii? Ereţii și porumbeii? Lapte gros? Capra… Cum să joci cu un singur copil așa ceva? Și ce, pot eu să sar, să alerg? Jocurile astea sunt pentru oameni sănătoși, nu ca mine. Pentru toate jocurile astea trebuie mai mulţi copii. Și cum să joc eu așa ceva? Ce-aţi zice dumneavoastră, dacă aţi vedea un găligan ca mine, jucând cu copiii astfel de jocuri. Trebuie să inventez un joc care se joacă în doi și pentru care nu e nevoie să depun eforturi fizice.

Uitaţi-vă în ce încurcătură m-a băgat nepoata asta a mea. Ce bine era înainte vreme. Veneam aici cu Zoica, ședeam pe bancă și asta era tot. Luiza asta a dat totul peste cap. În primul rând vin singur în parc. Nu mai vin cu Zoica de braţ. Vin singur, pentru că trebuie să îi arăt Luizei că sunt puternic. Pe 28 august Luiza are

bilet de avion. Se întoarce la părinţii ei. Ei cică încep școala mai devreme. Ce-o să mă joc cu Luiza când o veni? Copiii cred că părinţii și bunicii lor sunt cei mai puternici. Cât greșește fetiţa asta cu mine! Eu și cel mai puternic din lume! Dacă-mi faceţi puţin vânt, vin grămadă. Și ascultaţi-mă cum vorbesc. Dar vă rog, liniște, că uite, apare Luiza. Să vedeţi ce-o să-mi zică acuma, că n-am inventat nici nu joc. Cât de copii sunt copiii Auziţi la ea. Să inventez un joc așa, la comanda.

— Bună dimineaţa, Nicuţă.

— Bună dimineaţa, Luiza.

Poate că a uitat de inventarea jocului. Eu n-o să aduc vorba de joc.

— Nicuţă…

Când zice Nicuţă, trebuie să fie ceva. Văd eu acum.

— Da, Luiza.

— Te-ai gândit?

V-am spus eu? N-a uitat. Dar ia să fac eu puţin pe niznaiul.

— La ce să mă gândesc? Eu de gândit m-am gândit, că altfel…

— La jocul ăla. Ce vrei, să-ţi spun de un milion de ori?

Nu. Luiza n-a uitat de jocul ăla. Ce să mă fac? Eu i-am promis, în gând bineînţeles, c-o să-i satisfac toate dorinţele. Iată o dorinţă pe care nu i-o pot satisface.

— Care joc? fac eu iar pe niznaiul.

— Jocul ăla de ieri, de care am vorbit. Vrei să-ţi spun de un milion de ori?

Vorba asta cu „un milion de ori” e un tic verbal al ei, al Luizei și trebuie să mă obișnuiesc cu el

— Eu am și uitat, Luiza… De ce nu mi-ai adus aminte ieri toată ziua, sau aseară?

Luiza face pe grozava, dar îi şade bine. Zic:

— Ce-i acasă e acasă, ce-i aici e aici.

Eu zic:

— Luiza, știi ceva? Eu ţi-aș povesti ţi-o ceva, dar nu pot.

— Cum nu poţi?

— Păi eu vorbesc tare greu și mi-o frică.

— Ce ţi-e frică?

— Că n-o să înţelegi mare lucru.

Fetiţa, nepoata mea, că de ca e vorba, ca să nu mă certe, zice:

— Eu am înţeles tot ce mi-ai spus tu până acuma.

Dacă nu înţelegeam ceva te întrebam Tu povestește-mi ce vrei și dacă n-o să înţeleg ceva, o să-ţi spun. Bine

— Bine, Luiza.

— Atunci, poţi să începi.

Mă gândesc la cele ce am să-i povestesc și nedându-mi seama, o întreb :

— Ce să încep?

— Să-mi povestești.

— Ce să-ţi povestesc?

— Ce vrei tu, numai să-mi povestești.

Mă aplec cu seriozitate la urechea ei şi-o întreb :

— Și renunţi la joc?

— Sigur că renunţ la joc.

Poftim situaţie. Ce să-i povestesc? Stăm amândoi în parcul Ioanid pe o bancă și eu trebuie să-i povestesc ceva Luizei. Fără niciun fel de legătură, fără să mă pregătesc un pic, mă trezesc întrebat.

— Tu ești scriitor, Nicuţă?

Ce să-i răspund? Că sunt tinichigiu? Nu m-a văzut pe nicio casă. Să-i spun că sunt reformator? Că o să înceapă calendarul de la mine? N-a văzut niciun calendar în casa mea. Nici de ăla de perete. De ce să mă complic?

Zic:

— Da, am scris câteva cărţi.

Știţi ce zice? Zice:

— Atunci e ușor pentru tine.

De unde o ști ca că sunt scriitor?

— Ce e ușor, Luiza?

— Să-mi povestești. Voi, scriitorii, sunteţi buni povestitori. Nu?

De unde știe ea că scriitorii sunt buni povestitori?

— Da, da, e foarte ușor pentru mine.

Luiza, ca și când aș fi deschis lângă ca o sticlă cu eter, sare și zice:

— Atunci, ce mai stai? începe!

Am dat de dracu' cu fetiţa asta Ce să-i povestesc?

Dac-ar fi așa ușor de povestit, v-aș fi povestit dumneavoastră.

— Luiza, n-ai vrea…

— Ce să vreau?

— Să citești ceva ce am scris eu.

— Nu, vreau să-mi povestești… Știi ceva. Nicuţă?

Staţi că i-a venit o idee Luizei

— Ce, Luiza?

— Vreau să-ţi propun ceva.

— Propune, Luiza.

— Tu inventezi o poveste numai pentru mine. Nu spui la nimeni ce-mi povestești. Îmi spui numai aici în parc.

Băgaţi de seamă ce-i trece prin cap fetiţei acesteia. Auziţi, să inventez o poveste numai pentru ea. Zic:

— Adică, îţi povestesc numai ţie și numai în parc, când vii după mine. O singură poveste?

— Da, o singură poveste.

Cred c-ar fi bine să-i povestesc ei cum o să fie după ce o să înceapă calendarul de la mine. Da' de unde știu eu ce-o să fie? Să-i povestesc cum o să fie fără sfinţi și fără sărbători?

— Şi-o să mă înţelegi?

— Cum să nu te înţeleg!

— Dar tu vezi bine că eu vorbesc prost.

— Nu-i nimic, tu povestești și eu le ascult.

Deci nu e chip să scap.

— Bine, Luiza, am să încerc. Mai stăm puţin pe banca asta. Mai stai tu, că eu mai am o tură de făcut.

— Fă-ţi tura.

Nu mai am de făcut nicio tură, dar vreau să fiu numai cu mine o bucată de vreme. Vreau să mă gândesc la cele ce-am să-i povestesc. Fac tura și m-așez din nou lângă Luiza. Ea nu mă lasă deloc.

— Începi, Nicuţă?

Uitaţi-vă și dumneavoastră, asta înseamnă să fii tată mare. Nu te lasă nepoţii nici să-ţi tragi sufletul. Nu te lasă, dar e frumos.

— Încep, Luiza.

Ea se face că se dă mai lângă mine, dar tot pe locul ăla e.

— Te ascult.

Mă ridic de pe banca mea, o iau de mână pe Luiza și zic:

— Hai !

Ea Luiza, se uită ușor speriată la mine și mă întreabă:

— Unde? Unde mergem?

— Acasă. Acasă mergem

— Și nu-mi mai povestești?

— Ba da. Luiza. Dar pe drum.

— Bine Hai! Povestește-mi.

Ieșim din parc. Luiza se uită la mine ca la un știu ce minune și cu zic:

— Luiza, încep.

— Te ascult.

— Dar îţi povestesc numai până la poartă. Da?

— Da.

Ce poveste să-i spun? Basme? Pe astea le știe toate.

Tot de la mine. Le-au auzit și puii de rândunică de la streaşina casei. I le-am povestit când stătea la noi. Înainte de a pleca. Deci basme nu pot să-i spun… Am găsit.

— Luiza, începem: undeva în Bucureștiul ăsta, exista un liceu.

— Ce liceu?

— Școală, liceu și aici la liceul ăsta învăţa un băiat pe care îl chema, îl chema… îl chema… să zicem Vlad. Ba nu, Vladimir. Băiatul ăsta nu era nici prea deștept, nici prea prost. Adică, de deștept era deștept, dar nu voia să se vadă lucrul ăsta.

— Care lucru?

— Nu voia să se vadă că e deștept.

— Da, și? De ce nu voia să se vadă că e deștept?

— În același liceu erau și vreo trei fete foarte frumoase.

— Cum sunt fetele frumoase, Nicuţă?

Luiza știe cum sunt fetele frumoase, dar îi place ei a mai audă încă o dată lucrul ăsta.

— Frumoase, așa ca tine.

— Eu sunt frumoasă?

— Sigur că ești.

— Bine, și?

— Și la liceul ăla a venit o fată. O sârboaică. O fată care nu știa românește.

Luiza mă întrerupe.

— Cine era fata aia?

— Era fata unui corespondent al Taniug-ului, al agenţiei de știri iugoslave, și fata aia nu știa o boabă românește. Știa însă englezește.

— Și?

— Băiatul ăla care nu voia să se afle că e deștept, le-a spus celor trei fete frumoase din clasa lui…

— Ce le-a spus?

— Fetelor, v-a mâncat pâinea sârboaica. Fetele alea frumoase din liceu nu știau ce spune băiatul, așa că l-au mai întrebat o dată și băiatul le-a spus că sârboaica e mai frumoasă decât ele. Are ochi mai frumoși. Și băiatul s-a dus acasă și l-a rugat pe tatăl lui să-i cumpere niște discuri.

Văd că povestea pe care am început să l-o depăn Luizei a început să devină interesantă și pentru mine. Deci mă ascult și eu.

— Ce discuri? Ce discuri l-a rugat pe tăticul lui să-i cumpere?

— Niște discuri de pe care învăţa limba engleză.

— De ce l-a rugat pe tatăl lui să-i cumpere discurile?

— Ca să înveţe englezește.

Hait, c-am făcut-o pe Luiza curioasă

— Do ce voia băiatul să înveţe limba engleză?

— Ai uitat că sârboaica știa englezește? Sârboaica îl căzuse băiatului cu tronc.

— Ce e ăla tronc, Nicuţă?

Cine m-o fi pus să zic tronc *?* Cum să-i explic eu Luizei ce-i ăla tronc? O iau pe panta cea mai dulce.

— Băiatul s-a îndrăgostit pe loc, ca în filmele italiene de sârboaica și chiar din scara aceea a început să înveţe engleza. La liceu, băiatul învăţa rusa… Veneau copiii să-l cheme la joacă și el nu se ducea. Învăţa engleza.

— De ce zici că nu voia să se ducă?

— Voia să înveţe cât mai repede engleza, ca să poată intra în vorbă cu sârboaica. Gata, Luiza, am ajuns acasă.

15 AUGUST 1982

În Argeș, Bacău, Suceava, Galaţi, Hunedoara, Alba Iulia, Geoagiu-Băi și celelalte localităţi, astăzi e Sfânta Maria. Parcă v-am mai prezentat eu Geoagiu-Băi, nu?

Ce frumos era aici. Înainte, când eram mai tânăr… Dacă vreţi să ştiţi, aici am cunoscut-o și pe Zoica. Ce aici ! Acolo, la Geoagiu-Băi. Geoagiu-Băi e aproape de Hunedoara. Ce tineri eram! Acum, în ’982, mai iau albumele cu fotografii și mă uit la ele. În albumele astea am o fotografie făcută atunci, la 17 iulie 1948. Ce frumos era. Ce păr aveam eu și ce codiţe avea Zoica! Atunci când le-am fotografiat, nu ne cunoşteam. În poza aia, nici în stă lângă mine. Stă lângă unul Dumitrașcu. Ea era în corul Combinatului Siderurgic și ou eram ajutor de băgător de seamă pe la sindicatul combinatului Atunci, în ziua aia de 17 iulie 1918, am cunoscut-o pe Zoica și în 17 iulie 1949 am făcut nunta. Hristoase, prin cele am trecut! Hristoase, am zis? De ce? De ce nu am zis Nicuţă? Staţi, staţi, că încă n-a început calendarul de la mine. Da’ și când o să înceapă.

Geoagiu-Băi! Când aud pe cineva zicând Geoagiu-Băi, mă furnică pielea. Aici, după căsătorie, mult după căsătorie, veneam cu Zoica și-mi făceam concediile. Aici l-am cunoscut și pe finul nostru Ionel Naidin. De Naidin ăsta știu că aţi mai citit în cărţile mele. Ştiţi că e din Ciutura de Dolj. Ştiţi că-i cunosc toate neamurile. Atunci, pe vremuri, aranjam noi cum aranjam și de 12 august al fiecărui an eram la Geoagiu-Băi. De fiecare 12 august îmi găseam cabina de la ștrandul staţiunii cu flori și ce uşă era scris „la mulţi ani”. Era atunci, pe vremea aia, la Geoagiu-Băi, un pictor de biserici și făcător de cavouri la Orăștie, căruia noi i-am zis Giotto. Pe el îl chema Filipescu și era dintr-o comună alăturată, mi se pare că de la Beriș.

Aici, la Geoagiu-Băi, am sărbătorit mai toate Sfintele Mării din tinereţea noastră. Eram cunoscuţi în staţiune. După ce făceam băi, fie că ne duceam acasă la Nicolae Lădar, la fraţii Dâncan ori la alţii. La Lal de pildă, beam ţuică făcută de ei. Da’ nu numai de sfânta Maria beam ţuică. Beam ţuică făcută de ei, de câte ori ne vedeam. Ce ţi-o și cu tinereţea asta! Nici nu bagi de seamă când se duce. Îmi aduc aminte că înainte voiam să îmbătrânesc mai repede, ca să fiu și eu luat în seamă. Și acum… De când sunt bolnav, n-am mai fost la Geoagiu-Băi. Au fost finii noștri, Naidinii și cei din Geoagiu-Băi i-au întrebat de noi.

Acum! Acum uitaţi-vă și dumneavoastră Parcul Ioanid! mai departe nu pot să merg. Și aici vin singur, numai pentru că e Luiza la noi. Ştiţi că aseară, așa din senin, Luiza a început să plângă? Am întrebat-o de ce plânge și că mi-a spus că-i e dor de mămica și de tăticu. Mi-a mai zis ea și altceva, dar imediat a schimbat vorba și n-a mai plâns.

Coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, m-a salutat cum m-a văzut. Acum stă de vorbă cu un cetăţean. Nu știu cine e cetăţeanul, pentru că nu l-am mai văzut până acum pe aici. O fi bărbatul ei, că am văzut că e foarte intim cu ea. O fi. Mai e până vine Luiza, abia am făcut patru ture. Am făcut ture așa de puţine și pe unde am fost cu gândurile? Și la Geoagiu-Băi am fost. Ce vehicul minunat e gândul ăsta. Trebuie

să mă mai duc o dată la Geoagiu-Băi? Mă duc dacă vreţi, Uite că fac turul ăsta și mă duc din nou în staţiunea aia. Anul ăsta, adică în 1982, au fost iar Naidinii singuri. V-am mai spus eu lucrul ăsta, dar nu-i nimic. Ei însă mi-au dat o veste care m-a întristat. Săvuc nu mai este la Geoagiu-Băi. Cine e Săvuc ăsta? Asta era prostul Geoagiului-Băi. Întotdeauna umbla cu buzunarele pline cu de-ale gurii și dormea unde-l apuca noaptea. Săvuc e la azilul de bătrâni. Şi acolo o să fie la fel. O să fie prostul azilului. Știu că o dată Nicolae Lădar l-a prins la coteţul lui cu găini și l-a bătut. Eu nici acum nu cred că Săvuc s-a dus la Nicolae Lădar să fure găini. Cum să fure Săvuc găini? Asta nu era în stare să numere luna și să fure găini? Cred că Nicolae Lădar era beat. Era turmentat de băutură.

Poate că vă întrebaţi de ce port eu ochelari de soare și pe timp noros. Știţi de ce-i port? Nu ca să nu mă recunoaşteţi, dar cu ochelarii de soare parcă nu am ameţeli așa de mari. Adică nu ameţeli, că nu am ameţeli, ci un fel de toropeală, nici toropeală nu e bine zis, un fel de blegeală, parcă am în cap o buimăceală. Nu știu, nu sunt în stare să vă explic ce e în capul meu. Scriitor și să nu știu să descriu, să nu găsesc o comparaţie? Ba da, am găsit o comparaţie, dar nu știu precis dacă e prea bună. Parcă sunt un copil de un an și ceva, care vrea să meargă în picioare și nu poate, dar la buimăceala aia din capul meu, tot n-am găsit o comparaţie, o asemănare. Nici cu vorbitul nu găsesc o comparaţie. Cum vorbesc, prost, dar cu ce pot compara defecţiunea asta de vorbire? Cred că se poate compara tot cu dorinţa unui copil mic de a spune ceva, fără să reușească. Acum vorbesc mai bine, mult mai bine, dar să mă fi auzit mai înainte. Acum parcă mă înţelege și Luiza. M-o înţelege, ori se face numai că mă înţelege?

Odată m-am întâlnit cu graficianul Gănescu. Venea de la Revista aia din colţul Daciei și mi-a spus că dacă n-aș avea greutăţi în vorbire, nici nu s-ar cunoaşte că sunt bolnav. Asta e adevărat, dar acum, de când umblu singur în parc, era să dea un cetăţean peste mine. Am dat și eu peste el și mi-a zis: „Ce, mă, ești beat. De unde să știe el că nu eram beat, ci doar bolnav?

Astăzi e duminică. Pe lângă Sfânta Maria, mai e și duminică. Coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, se numeşte Maria. E ziua ei. Omul ăla care se învârte pe lângă ea e poate bărbatul ei. Poate că a fugit de la serviciu să-i zică nevestei sale la mulţi ani. Eu nu i-am zis nimic coanei Mărioara. Să-i zic? Dar ce, comuniștii au sfinţi? Eu sunt comunist. Vreţi, nu vreţi, eu sunt. Să mă duc la coana Mărioara și să-i zic la mulţi ani? Mai bine să-mi văd de banca mea. Hai să schimbăm vorba. E mai bine să schimbăm vorba. Știţi că aseară a venit Luiza la mine și mi-a zis:

— Nicuţă…

Eu stăteam lungit pe pat, cum stau de obicei. M-am uitat la ea cu coada ochiului și i-am zis:

— Da, Luiza.

Hoaţa, a băgat de seamă că mă uitam cu coada ochiului la ea. M-a întrebat încet:

— De ce a vrut… de ce învăţa englezește băiatul ăla de la liceu?

— Luiza, noi avem o înţelegere, i-am spus eu. Nu discutăm despre povestea

celor doi, decât dimineaţa, când mă aduci din parc.

S-a mai învârtit ca ce s-a mai învârtit pe lângă mine și mi-a zis:

— Numai atât să-mi spui, Nicuţă.

Eu, dacă l-am luat pe nu în braţe, l-am ţinut bine că nu cadă.

— Nu-ţi spun, Luiza.

— Bine.

Pe urmă Luiza s-a luat cu jocul ei și a uitai, ori s-a făcut că uită de ce a vrut să înveţe englezește băiatul.

A intrat în camera ei pe care a transformat-o în magazin și aștepta „clienţi". Ce clienţi putea avea? Pe mine ori pe Zoica. Eu mă târam până în camera ei și făceam pe cumpărătorul. Zoica nu avea timp să se joace cu Luiza, pentru că trebuia să ne pregătească masa. Toată ziua robotea la bucătărie.

Auziţi, dacă se votează în unanimitate să înceapă calendarul de la mine, să nu vă pună Aghiuţă ori naiba să-mi desfiinţaţi din calendar Sfânta Maria. Îmi place sărbătoarea asta pentru că îmi amintește și de Geoagiu-Bă și amintindu-mi de Geoagiu-Băi, îmi amintește și de Zoica. Dacă aveţi treburi pe lângă strada mea, să veniţi neapărat și pe la mine, să vă povestesc numai și numai despre Zoica. E o femeie nemaipomenită. Cât a suferit, biata de ea, numai acum de când sunt bolnav, de când sunt altfel de cum am fost înainte.

Eu, ca scriitor, vă daţi, cred, seama cum am fost. Așadar, vă rog să nu ștergeţi din calendar Sfânta Maria. Atunci, de Sfânta Maria coborau pădurenii din Geoagiu-Băi. Luau câte o ladă de bere și încingeau hora. Eu cu finul meu Naidin ne omoram cu ţuica Mariilor din staţiune. De obicei, mergeam la învăţătorul Lal și aici o făceam. Venea și Nicolae Lădar cu noi. El n-avea nicio Marie în casă, dar venea să bea cu noi. Naidin e roșu la faţă, dar nu prea bea. Eu, cel puţin, nu l-am văzut niciodată beat, el însă pe mine, de mai multe ori.

Dar știţi ce vă rog? De sărbătoarea asta să nu vă închinaţi. Să nu vă închinaţi la chip cioplit. Să nu vă în chinaţi deloc. Nu-mi plac deloc închinăciunile. Adică, dacă vreţi să vă închinaţi, treaba dumneavoastră, ce mă bag eu. Închinaţi-vă, chiar dacă o să înceapă calendarul de la mine. Închinaţi-vă, dacă vreţi, și la dovleceii de Bildana și la guliile de Rudeni, închinaţi-vă la ce-o fi. Astăzi trebuie să stau mai mult de vorbă cu dumneavoastră, pentru că e duminică și azi doarme Luiza mai mult. Doarme până mai târziu. Ba nu, uite-o ! Tot la aceeași oră a venit după mine. E aproape zece…

— Dacă aș avea o muzicuţă de gură, aș cânta la ea. Știţi de ce aș cânta? De bucurie că a venit Luiza. Dar aș putea să cânt ?

— Bună dimineaţa, Nicuţă !

— Bună dimineaţa, Luiza!

Mic îmi place grozav cum zice Luiza „bună dimineaţa". Zice cu toată gura și faţa e numai lumină. Toate vorbele le spune cu toată gura. Dacă o auzi vorbind, te îndrăgostești de ca și mai și. Te îndrăgostești de ca numai când o vezi, dar s-o mai și auzi vorbind. Îi zic:

— Luiza.

Mi se aşază pe genunchi

— Da.

— Vrei să știi de ce a vrut să înveţe englezește băiatul ăla, care nu voia să se bage de seamă că e deștept ?

Eu credeam c-o să-i pară bine, că se va bucura de ele ce-o să audă, când colo, ea zice :

— Nu vreau să știu.

— De ce nu *vrei* să-ţi spun?

— Pentru că știu.

Știe? De unde?

— De unde știi? Cine ţi-a spus?

Face pe atotștiutoarea și zice :

— Nimeni.

Poftim. Nu i-a spus nimeni și ea știe. Și-a băgat dracul coada aici, altfel de unde să știe. Chiar asta o întreb :

— Atunci de unde știi ?

Luiza lasă buza în jos, la fel ca mine când aud ori zic ceva interesant și zice :

— Păi, eu n-am minte ?

Ce mai poţi zice la un asemenea argument. Mă uit în ochii ei albaștri, albaștri ca înaltul cerului și zic :

— Ai, dar… de ce voia băiatul acela care nu ţinea să se știe deloc că e deștept, de ce voia să înveţe engleza? *Ce* interes avea *?*

Și ca și când ar fi găsit niște patine cu rotile sub patul meu, îmi spune :

— Voia să intre în vorbă cu sârboaica. Nu?

Sunt nevoit să recunosc în faţa dumneavoastră că îi merge mintea. De fapt, nici nu era greu să ghicească și mi se pare că i-am și spus povestea asta.

— Ba da.

— Și? Povestește-mi ce-a fost mai departe.

— Fata, sârboaica, învăţa și ca românește. Era scoasă mereu la lecţii. Când a început s-o „rupă” mai bine românește, cei de lângă că îi suflau numai prostii și ea, crezând că colegii ei sunt de bunii credinţă…

— Și?

Eu vorbesc foarte greu și că îi dă mereu zor cu „şi”? Copil, ce vreţi.

— Și sârboaica repeta ce-i suflau colegii. Profesorii se trezeau că sârboaica spunea niște prostii mai mari decât ea. Se uitau la ea și nu știau ce se întâmplă.

— Ce fel de prostii?

Cum să-i spun cu Luizei ce prostii spunea sârboaica.

— Niște vorbe urâte.

— Și?

— Au început profesorii s-o ia la ochi. Până la urmă s-a descoperit că îi suflau colegii prostii.

— Şi ?…

— Profesorii s-au vorbit între ei și stăteau lângă sârboaică atunci când o

întrebau ceva, așa că băieţii nu mai puteau să-i sufle prostii. După ce fata a învăţat mai bine românește, și-a dat seama că băieţii și-au bătut joc de ea.

— Și?

Să-i spun să termine odată cu și-urile astea. Cum să-i spun eu Luizei așa ceva. Cum să-mi cert cu nepoata?

— Și băiatul ăla, care nu voia să se afle cât e de deștept, s-a îndrăgostit și mai tare de sârboaică.

— Citi ani aveau?

— Păi vreo 18 ori 19 ani.

— Și?

— Și băiatul ăla s-a apucat să fumeze.

— Tu vorbești cu mine? Băiatul ăla s-a apucat de engleză și tu zici că s-a apucat de fumat. Îţi baţi joc de mine?

— Nu, nu-mi bat joc de tine. Chiar așa a fost. S-a apucat de fumat. Tatăl fetei ţi-am spus că era gazetar, corespondentul agenţiei Taniug.

— Și?

— Asta avea acasă fel de fel de ţigări. Avea nenumărate cartușe cu Kent. Fata, neavând ce face, s-a apucat de fumat și pentru că era întotdeauna cu băiatul, l-a învăţat și pe el…

— Ea fuma la școală?

— Fumau amândoi și la școală. De multe ori fugeau de la ore și…

Deodată, Luiza se ridică de pe banca ei și, ca și când eu aş fi fost ăla care a fugit de la școală, zice:

— Nu e frumos să fugi de la școală.

— Sigur că nu-i frumos, dar ei fugeau. Se duceau în parcul de lângă liceu și fumau acolo. În ceea ce privește engleza, băiatul a început s-o înveţe mai repede.

— De ce mai repede?

— Pentru că ea știa engleza și când chiuleau, învăţa și el, vorbeau englezește.

— Și?

— Și ea fura de acasă ţigări. Acum sârboaica trebuia să fure dublu.

— Cum dublu?

— Nu fuma și băiatul? Acum trebuia să fure ţigări și pentru băiat.

Luiza face aceeași figură pe care a făcut-o în momentul în care i-am spus că acei copii fugeau de la ore.

— Ce urât !… Și?

— Odată mămica ei a trecut pe lângă parc și neavând ce face, a intrat. Aici, ce să vezi?

— Tăticu’ și mămica.

— Cum tăticu’ și mămica?

— Am greșit, Nicuţă. Iartă-mă, băiatul și fata aia.

— Da, băiatul și fata chiuliseră de la școală și fumau în parc. Fumau și vorbeau englezește. Mama fetei a făcut cale întoarsă. S-a dus acasă și i-a spus soţului ei cele văzute. I-a spus că i-a văzut și fumând.

Luiza se uită în ochii mei și iar zice :

— Și?

Când fata a venit acasă, tatăl ei a certat-o și a pedepsit-o.

— Cum a pedepsit-o?

— Ei aveau un câine. Unul la fel ca al tău.

— Surd?

— Nu. Aveau un cățel pechinez.

— Și?

— Și nu i-a mai dat voie să plece singură de acasă.

Așa e că nu ţi-am spus că băiatul și fata stăteau aproape unul de altul? Așa e că nu ţi-am spus că ei întâlneau și când nu erau la școală?

— Și ce-au făcut?

— Ţi-am spus că fetei nu-i dădeau voie să mai iasă afară decât cu cățelul.

Când aude numele câinelui, se uită mai atenta la mine.

— Și nu s-a mai întâlnit fata cu băiatul ăla?

— Ba da. Dar numai la școală.

— Săracii!

— Stai că nu-i chiar așa.

A dat din cap ca un om nefericit, ca un om căruia i s-a îmbolnăvit capra. Mi s-a făcut milă de ea. Mai zic o dată:

— Stai, fetiţo, că nu-i chiar așa.

Ea credea și nu credea că se mai poate face ceva.

M-a întrebat:

— Dar cum e?

— Băiatului i-a venit o idee.

— Ce idee?

— Nu pot să ţi-o spun acuma.

— De ce?

— Pentru simplul motiv că am ajuns acasă… Luiza!

— Da.

— Tu chiar înţelegi ceva din cele ce-ţi spun eu?

— Sigur că da. Tu povestești așa de frumos, Nicuţă, și vrei să-ţi spun de un milion de ori că înţeleg.

A zis ea „da”, dar s-a uitat în jur să vadă dacă nu cumva o păcălesc. Dac-am ajuns acasă ori nu. Uite că noi ne-am luat cu vorba și am uitat să vă spun că ne-am ridicat de mult de pe banca din parc. În balcon era Zoica și mi se pare că a întrebat-o ceva pe Luiza.

— Dar nu vorbesc bine.

— Ba da, cu înţeleg tot şi ce s-a mai întâmplat cu fata și…

— Gata, Luiza, am zis.

16 AUGUST 1982

Într-o seară, cam pe la orele optsprezece… după soare cred că era optsprezece și ceva, ci, la ora asta m-a chemat tata mare și mi-a zis… Cum? nu-l cunoaşteţi pe tata mare? E imposibil să nu-l cunoaşteţi. Păi el a făcut și oale de pământ și străchini, ce n-a făcut el din lut? Cum să nu-l cunoaşteţi? Tata mare stătea în pat, pentru că era bolnav de gută și atunci se stingea din viaţă. Trăgea să moară. Deci, mi-a zis, după ce m-a mângâiat ca pe un copil:

— Nepoate, vino mai lângă mine, vreau să-ţi spun un secret.

— N-a zis el secret, dar traducerea cuvântului cam asta însemna. Eu. În mintea mea. Mă gândeam că-mi lasă cine știe ce moștenire. Că îmi spune că are ascunsă cine știe ce comoară în fundul grădinii, când colo mi-a zis :

— Nepoate, vino mai aproape, ce stai așa departe?

— Aud bine și de aici.

Îmi era frică să mă da' mai lângă el ca să nu se ia boala. El avea gută, ori mai știu cu ce și mă feream.

Minte de copil, ce vreţi !

— Mai e cineva lângă noi? a întrebat tata mare.

— Nu, am zis eu, străduindu-mă din toate puterile să-i fac metehnele.

— Uită-te bine.

— M-am uitat.

— Mai uită-te o dată.

— Gata ! Te poţi ușura. Spune-mi!

Eu. Copil nătâng ce-am fost, mă și vedeam bogat.

— Auzi, nepoate, îmi zice el, în ziua de 16 august 1982 să vorbești frumos de porumbei.

La ce mă așteptam eu și ce-mi spunea el. Să vorbesc frumos de porumbei în ziua de 16 august 1982. Cred că nu era în toate minţile, dar cu toate astea cu tot îmi fac datoria. Ce datorie? Păi nu-i astăzi 16 august 1982?

Astăzi, neapărat, trebuie să vă vorbesc frumos despre porumbei. De ce de porumbei ? Nu știu, pentru că atunci când l-am întrebat eu pe bunicul de ce trebuie să vorbesc frumos, el murise deja. Murise și nu mi-a spus. Eu am să vorbesc astăzi și despre porumbei și despre guguștiuci, pentru că s-a umplut Bucureștiul și de guguștiuci.

În materie de guguștiuci și porumbei, sunt expert. În trei ani pe care i-am avut la îndemână de cinci sunt bolnav, ce treabă am avut decât să studiez guguștiucii și porumbeii. Când am început să merg în parc cu Zoica, v-am spus că luam cu noi și pâine. Luam în fiecare zi și la ora fixă intram în parcul Ioanid. Aruncam, când ajungeam – aruncam bucăţele de pâine chiar de când ajungeam aproape de podul care este în parc. Un guguștiuc, când a văzut că aruncăm pâine lângă pod, ne ieșea în cale în fiecare dimineaţă. Pe urmă ne așezam pe o bancă, pe banca mea, lângă statuia lui Luchian și veneau și a alţi cu guștiuci și alţi porumbei.

Mi se pare că v-am mai spus cu dumneavoastră că atunci, în octombrie 1979,

înainte de a face infarctul și ce-am mai făcut, mă duceam cu Zoica în Obor. Cam pe la CEC-ul din Piaţa Icoanei, m-am schimbat la faţă. Zoica m-a întrebat ce-i cu mine. Eu i-am spus că nu-i nimic și am vrut să merg mai departe. N-am mai putut. Ne-am întors acasă. Acasă, pe balconul din strada Olga Banele numărul 17, ne așteptau porumbeii. Zoica le-a dat de mâncare, iar pentru mine a chemat doctorul.

Printre porumbeii ăia vagabonzi, adică ai străzii, pe care îi hrăneam cu, era și un porumbel care îmi plăcea mai mult. Când am ieșit din spital, l-am văzut de multe ori., dar acum, din primăvara anului 1982, nu l-am mai văzut. Mi-am ales altul. Un alt porumbel. A dispărut și ăla. Unde ? Nu știu. După vreo trei-patru luni, porumbelul care dispăruse a venit iar. Credeam că acum n-o să mai plece, dar a plecat. O fi venit probabil să mă vadă să-mi dea bună ziua. Mi-a dat bună ziua și gata.

Porumbeii au orele lor de masă. Dacă nu le dai mâncarea la orele la care i-ai obișnuit, ai încurcat-o cu ei. Noi le dăm dimineaţa la ora opt și un sfert și scara pe la orele șaptesprezece. Să vedeţi pe la orele alea cum defilează pe lângă balcon. Şi ei sunt la fel ca oamenii.

Sunt porumbei și porumbei. Diferite caractere. Unul e lacom, altul nu e. Printre porumbeii pe care-i îngrijim este și unul şchiop. Un porumbel şchiop. Pe porumbelul ăsta l-am urmărit mai atent. N-are decât două gheare la fiecare picior, nu are trei ca ceilalţi. La început, toţi îl băteau, acum s-a făcut mare, nu-l mai bat înainte stătea izolat. Acum nu, se bagă și el în stolul celorlalţi. Nu mai merge şchiop. Boala lui cred că este ereditară, pentru că am văzut și niște pui de-ai lui, care n-aveau decât tot câte două gheare.

De ce mi-o fi spus tata mare să vorbesc astăzi frumos despre porumbei? Astăzi, când este 16 august 1982? Știa el ce știa

Odată, într-o toamnă, cred că în toamna anului 1981, am auzit pe balcon niște ciocănituri. Era lapoviţă. Zoica s-a uitat afară. Eu nu mă puteam da jos din pat așa repede. S-a dus pe balcon și a venit de acolo cu un porumbel. Știţi cum era? Ca un ocnaș. Porumbelul ăsta avea legate de gheare niște ghiulele de ipsos. Cred că niște copii răi s-au jucat cu el, ori a căzut bietul de el în beton. Eu și Zoica i-am scos „ghiulelele”, l-am ţinut o zi în bucătărie și apoi i-am dat drumul. El a zburat, nu știu unde. Am vrut noi să-i legăm o fundiţă de picior, să-i legăm un inel de aţă roșie ori de altă culoare, dar nu i-am pus.

Altă dată ne-am trezit pe balcon cu un pui de porumbel. Era în primăvară. Puiul avea doar puf pe el.

Povestea s-a întâmplat tot în perioada în care eram bolnav. I-am dat drumul puiului printre porumbei, ca să-l hrănească ei. Porumbeii au început să-l bată. Ce pârliţi sunt și porumbeii ăștia Auziţi, să bată un pui din neamul lor. Puiul nu știa să mănânce. Am vrut să-l hrănim noi cu pipota. Dar am observat că niște guguștiuci îi dau târcoale. Până la urmă l-au adoptat guguștiucii. Ei îl hrăneau. Noi l-am pus într-un lighean pe balcon și ne uitam cum îl hrănesc guguștiucii. După ce a prins aripi, a zburat și Gogu, căci Gogu îi pusesem numele. Nici lui Gogu nu i-am pus inel pentru recunoaştere.

Dacă atunci, pe patul morţii, tata mare îmi spunea c-o să mă îmbolnăvesc în

anul 1979 și că în 1982, pe 16 august. O să fac ture în parcul Ioanid, ar mai fi fost ceva, dar așa… Tata mare poate sta liniștit acolo în groapa lui, că eu mi-am făcut datoria, am vorbit despre porumbei. Ba, ca supliment, v-am mai spus ceva și despre guguștiuci.

— Bună dimineaţa, Nicuţă !

Eu mă gândesc la bătrân și uite, a venit Luiza.

— Bună dimineaţa, Luiza. Cum ai dormit?

Luiza mi se plânge.

— Păi, nu prea am dormit.

Să-ţi vină nepoata în vizită şi să nu poată dormi? O întreb supărat:

— De ce? De ce n-ai dormit?

Ea îmi spune cu mare părere de rău:

— Păi, mă pișcă nesuferiţii ăia de ţânţari…

Luiza și-a adus și niște cremă împotriva înţepăturilor de ţânţari și tot degeaba. În prima noapte au mușcat-o unsprezece ţânţari. Cu unsprezece semne s-a trezit pe ea.

Acum iar o pișcă. O sărut și ca începe să plângă. O rog să nu mai plângă și ea tace, se oprește din plâns. Mă uit la ea și văd cât de necăjită este. De multe ori. Am impresia că ţânţarii ăștia intenţionat o pișcă.

— Unde te gândești. Nicuţă?

— Mă gândesc și cu, așa…

Ea. Bineînţeles că nu e mulţumită de răspuns și-mi zice:

— Cum așa. Nicuţă? Hai, spune-mi unde te gândești?

O mint:

— Mă gândesc și eu cum arată un ciovigaldar.

— Ce e aia ciovigaldar?

— Ciovigaldar e ăla care dă nuiele la cei ce împletesc.

— Aia nu fac nimic, aia nu o meserie.

— Dar eu fac ceva?

— Ai făcut, Nicuţă.

Dacă zice Luiza că am făcut ceva, e bine. Totuși zic:

— Ce am făcut, Luiza?

— Păi, ai scris atâtea cărţi.

— Ce, aia e treabă?

— Este ştii ceva, te rog să-mi povestești ce a mai făcut, ce-a mai inventat…

— Ce-a mai inventat cine?

Mă fac că am uitat că s-a abătut peste mine nesuferita aia de uitare. Duc și degetul la frunte, cum fac unii care vor să-și aducă aminte câte ceva. Luiza îmi vine în „Ajutor”.

— Ce-a urmat cu cei doi liceeni.

— Aaa, da! Dar știi ceva, Luiza, am uitat unde am rămas. Vrei să-mi aduci aminte?

Eu n-am uitat, bineînţeles, cum aș putea uita așa ceva, dar vreau să văd dacă

Luiza urmărește ori nu povestea asta, pe care am inventat-o eu singur, neajutat de nimeni. Luiza îmi zice:

— Băiatului i-a venit o idee. Ce idee i-a venit?

— Deci, pe fată n-o mai lăsau părinţii să se întâlnească cu băiatul, ci o trimiteau mereu cu căţelul la plimbare.

— Și?

— Credeam că nu ești atentă, Luiza.

— Ba da, sunt, povestește, eu te ascult.

Sunt unii care-mi zic Toma necredinciosul. Îmi zic așa pentru că eu nu cred tot ce mi se spune. Nici acum nu cred că Luiza e atentă. Vreau să verific.

— Ce idee i-a venit băiatului? insistă ea.

— Băiatul i-a spus mămicii lui că este îndrăgostit de sârboaică. I-a spus tot. Dar absolut tot.

Luiza iar intervine.

— Dar tăticului său? I-a spus? Cine era tăticul lui?…

Știi, eu îi povestesc numai lui tăticul meu.

— Vrei să-ţi povestesc și despre tăticul lui?

— Nu, spune-mi ce s-a întâmplat. Ce idee i-a venit băiatului.

— Deci, i-a spus totul măicuţei sale. I-a spus c-o iubeşte pe sârboabă, că tăticul ei…

— Și?

— Și fata ieșea cu căţelul pe care-l lăsa la mama lui Vladimir, la mama băiatului. Și fata se ducea în parc cu băiatul și iar fumau amândoi.

— Și?

— Și a venit vremea studenţiei.

— Și?

Sunt nevoit să mai înghit o serie de „și”-uri ale Luizei. Nu am ce face.

— Băiatul a dat examen și a intrat la Sociologie.

Nu știu ce-o fi găsit Luiza de râs, că fetiţa cam râde. O întreb și ea îmi spune că și-a adus aminte de ceva. O întreb de ce și-a adus aminte și ea nu vrea să-mi spună. Ba mă întreabă.

— Și fata?

— Fata a intrat la Medicină.

— Învăţa bine fata?

— Așa și-așa. A intrat fără examen la Medicină.

Luiza ridică din umeri a nedumerire. Se bagă mai în mine. Vrea să meargă mai încet, dar eu nu mă las „dus”. Zice:

— De ce fără examen?

— Pentru că era sârboaică. Străinii nu dădeau examen. Așa că el era student la Sociologie și ea la Medicină. Părinţii fetei trebuiau să plece din ţară.

— De ce?

— Păi, tatăl fetei era corespondent la Taniug. Trebuia să plece corespondent în altă parte.

Luiza, la anii ei, înţelege foarte multe, dar asta nu putea s-o înţeleagă. Cum de trebuia să plece tatăl fetei.

Mă întreabă;

— Și fata?

— Fata intrase la facultate, la Medicină, ţi-am zis.

Părinţii fetei au plecat în altă parte și fata a rămas aici la facultate. Au dat-o la căminul facultăţii.

— Și băiatul?

— Băiatul, am spus, era student la Sociologie şi continua să fie îndrăgostit de fata care era studentă la Medicină. Băiatul, seara, mai tot timpul era la ea, la cămin.

— Și ? De ce se ducea băiatul la cămin ?

Care dintre dumneavoastră e în stare să lămurească o fetiţă de opt ani și ceva, ce caută un băiat la căminul de studente? Până se decide careva dintre dumneavoastră să-i explice fetiţei, cu mai aștept.

— Și urcăm sus, și am ajuns acasă.

— Și ce-au făcut fata și băiatul ?

— Luiza, acum pot să-ţi spun doar atât, că băiatului i-a venit o idee.

— Ce idee ?

— Îţi spun mâine, Luiza. Da ?

— Da.

Fiindcă ea se uită nu știu cum la mine, o întreb :

— Ce e, Luiza ?

— Tu te duci acasă, eu mă duc la vecinul nostru, la Cristinel.

— Știe bunica lui că te duci la el ?

— Sigur că știe.

Urc singur scările. Ce greu e. Acum parcă trebuie să mă ţin și de balustradă. Mă ţin, căci și-așa nu mă vede nimeni. Cât mă mai dor picioarele! O fi înţelegând Luiza ceva din cele ce-i povestesc eu ?

Zoica mă așteaptă în hol.

— Nicuţă, unde e Luiza ?

Iau mâinile de pe balustradă. Nici Zoica nu trebuie să observe că mă cam dor picioarele. Îi spun:

— S-a dus puţin la Cristinel.

— Aha. Tu ce-i tot povestești Luizei?

— Ce-i povestesc? mă mir cu, adică fac pe miratul.

Ah, femeile astea, nu sunt în stare să ţină un secret.

— Mi-a spus Luiza că îi povestești ceva.

— Ţi-a spus să-i povestesc ceva?

— Mi-a spus că-i povestești viaţa părinţilor ei.

— Ţi-a spus ca lucrul ăsta?

— Da. Mi-a spus că știe tot ce-i povestești tu. Mi-a spus că ea știe tot ce-i povestești, dar zice c-a vorbit cu părinţii ci la telefon și i-au spus că trebuie să vorbești continuu. Că numai așa te faci bine…

— Eu nu-i povestesc despre părinţii ei.

Zoica, cu vorbele ei ardelenești de care încă n-a scăpat, zice:

— Ba da, îi povestești, mi-a spus Luiza.

— Atunci, de ce mă lasă Luiza să-mi bat gura?

— Păi-nu ţi-am spus, cică trebuie să vorbești mult, cât mai mult. Așa-i câţi pune mereu întrebări? Că-ţi pune fel de fel de întrebări?

— Îmi pune.

— Îţi pune întrebări ca să vorbești. Să te oblige să vorbești… E grozavă fetiţa asta. Ieri am intrat cu ea la librărie. Una dintre vânzătoare, când a văzut-o, i-a spus „Ce fetiţă frumoasă” și i-a zis că și ca are o fetiţă ca ea. După ce s-a mai jucat cu Luiza, a observat că Luiza are în păr niște agrafe mai aparte.

Uite că m-am molipsit și cu de „și”-urile Luizei.

— Și?

— Și fata de la librărie a întrebat-o de unde are agrafele alea. I-au plăcut vânzătoarei agrafele.

Fiţi vă rog atenţi la mine.

— Și?

— Luiza și-a scos agrafele și i le-a dat vânzătoarei căreia i-a spus: „Tu nu ai de unde să cumperi agrafe din astea, ia-le te rog pe acestea. I-a dat vânzătoarei agrafele și cu asta a făcut-o praf. A vrut să-i dea bani pe ele, dar Luiza n-a primit. Vânzătoarea i-a dat niște cărţi în schimb… Când a ieșit de la librărie, mi-a spus că vrea să-și cumpere niște cretă colorată, că aia e cea mai ieftină.

Stau lungit în pat și mă gândesc la toate cele pe care le-am-auzit.

17 AUGUST 1982

În câte suntem astăzi? Exact. Am scris și în titlu că este 17 august 1982. Să fi fost altul în locul meu, creţi că dădea dracului totul până acum. Făcea el ce făcea și avea până acum buruienile de un metru la cap. Eu nu am buruienile de un metru la cap. Pământul provenit din oasele și carnea mea nu va deveni oale și ulcele. Ba da va deveni, dar de ce așa curând? De ce să mor eu la 58 de ani? Să moară cine-o vrea, eu nu vreau. Nici Zoica nu vrea, nu vrea nici Luiza, nici părinţii ei. Dumneavoastră? Treaba dumneavoastră. Dacă vreţi să trăiesc mai mult e bine, dacă nu vreţi, iar e bine.

Cam ce părere aveţi în legătură cu prezenţa mea în parc? Ce ziceţi dumneavoastră? Se dă jos din pat și gata, se duce în parc. Nu, nu e chiar așa. De obicei, eu mă scol la șase. Acum, de când o Luiza aici, mă trezesc și stau lângă ea O sărut, ea ţuguie buzele și cu stau așa în pat și o privesc. Nu mă satur privind-o. Nu mă duc nici pe balcon. Când nu era Luiza aici mă duceam. Îi știu pe toţi la ce oră se duc la serviciu. Pe toţi vecinii. Mă uitam de pe balcon la ei. Știu că la ora cutare trebuie să se deschidă o poartă, la cutare altă poartă. Cunosc porţile după felul cum sună fiecare. La ora 7, 20 pleacă Dani Paraschivescu. Odată cu ea pleacă și vecina de peste drum. Uitaţi-vă că nici nu știu cum o cheamă… După ora șase,

începe să tușească și Pahonţu. Pahonţu este vecinul meu de la parter. A îmbătrânit și el. A ieșit la pensie și de fumat nu se lasă. Fumează și tușește. Tușește de zici că-și dă sufletul.

Acum că e Luiza aici — Zoica, ştiţi că-și desface fotoliul lângă patul în care dorm eu cu Luiza — cum zic, acum că e Luiza aici, Zoica se scoală și ne pregătește masa. Vreţi să mă duc în parc nemâncat? Și pe urma, trebuie să iau și medicamentele. Mă duc în parc. Am ajuns, sunt în parc. Trece pe lângă mine băiatul lui Popescu-Doreanu. Un vechi activist. Băiatul lui, el însuși gazetar, mi-e prieten. Cum mă vede îmi zice:

— Nicuţă, nu pot să stau de vorbă cu tine, mă grăbesc.

Îl obligasem eu să vorbească cu mine? Nu. Dar m-a văzut la ora aia în parc și şi-o fi închipuit că am ceva la cap. Că sunt idiot. S-o fi întrebat, ce caută ăsta în parc la ora asta? Treaba lui. Poate să creadă orice, dacă n-a vrut să stea de vorbă cu mine, n-are decât.

Știu că vreţi să mă întrebaţi de ce vorbesc singur. Nu vorbesc singur, vorbesc cu dumneavoastră. Nu-mi daţi voie să vorbesc cu dumneavoastră? Aţi auzit ce-a spus Zoica? Aţi auzit ce-a spus în legătură cu Luiza? A spus că Luiza mă pune să povestesc, numai pentru a vorbi cât mai mult. Pe ea n-o interesează povestea cu băiatul și fata, povestea pe care i-au spus-o părinţii ei de mai multe ori. Ea știe ce s-a întâmplat, dar se face că nu știe, pentru ca să mă facă pe mine să vorbesc. I-au spus părinţii ei, (maică-sa e medic) că trebuie să vorbesc cât mai mult. Bine-ar fi dacă dumneavoastră m-aţi pune să vorbesc despre ce vă interesează. Să nu faceţi ca Luiza. Să nu procedaţi ca ea. Dacă știţi ceva din cele ce vă spun eu, opriţi-mă. Să nu mă lăsaţi să vorbesc așa fără rost.

Când băgaţi de seamă c-o iau razna, trageţi-mă de mânecă. Nu pot, oricât m-aș strădui nu pot ţine minte ce v-am spus și ce nu, mai ales acum, când trebuie să vorbesc întruna. Odată, când eram singur acasă, n-am avut de lucru și am vorbit la casetofon. După ce am dat banda înapoi și am vrut să mă ascult, am îngheţat. Parcă guiţa un porc. Așa de prost vorbeam. Acum poate că vorbesc mai bine, dacă înţelege Luiza toate cuvintele pe care i le spun, înseamnă că am făcut ceva progrese.

Da' ce s-o fi întâmplat cu Luiza? A venit în locul ei Zoica Ce-o fi păţit? O fi bolnavă? Asta ne-ar mai lipsi.

— Zoica, unde e Luiza?

Îmi dau imediat seama că nu i s-a întâmplat nimic Luizei. Dacă se întâmpla ceva, nu era Zoica atât de liniştită.

— La librărie, unde crezi tu că s-a dus.

— Unde? Ce caută acolo?

— La librărie. E acolo o vânzătoare care-i place.

Îmi aduc aminte de cele povestite în legătură cu vânzătoarea de la librărie și parca văd scena de ieri, scena în care Luiza îi dă femeii de la librărie agrafele. Tot în acea zecime de secundă îmi aduc aminte și de o femeie din Priboieni-Argeș care dormea cu caprele în casă. Ce să fac cu ea să mă credeţi că n-am nicio vină în

legătură cu caprele astea. De ce mi-a venit mic în cap lucrul ăsta în acest moment, habar n-am. Alung caprele din minte și-i zic Zoicăi :

— Cea căreia i-a dat agrafele?

— Da, la ea s-a dus.

— Nu avea timp să vină mai întâi după mine?

— A zis că se duce la librărie și te-a rugat să nu te superi. Ai făcut turele?

Eu, așa, fără să-mi dau seama, mă gândesc la niște papuci. Ce papuci? La papucii pe care-i am acum. Ce caută papucii în capul meu? De unde să știu? O aud pe Zoica mea ca prin vis că mă întreabă dacă mi-am făcut turele. Îi zic:

— Le-am făcut.

— Hai acasă că vine și Luiza.

Îmi dau seama că o parte din critici o să strâmbe din nas când vor da aici peste niște papuci de casă. Pot să strâmbe, pot să zică ce-or vrea, mic asta mi-a trecut prin cap, asta am zis.

— A plecat de mult la librărie?

— Nu. A plecat odată cu mine.

— Mă duc s-o iau de la librărie.

— Te duci tu singur până la librărie?

— Mă duc… Dacă pot să fac atâtea ture, pot merge și până acolo. Mă duc.

Am mers cu Zoica până la colţ și de acolo am băgat mâinile în buzunare până la cot, ca șmecherii, și am pornit încet-încet spre librărie. Pe jos, n-am mai fost pe aici din 1979. Cu Salvarea am fost. E puţin drum până la librărie. Știţi la care librărie? La aceea din Piaţa Romană. Așa că trebuie să merg până în Piaţa Romană. Pentru un om sănătos nu e chiar așa departe. Sunt sigur, cum sunt sigur că ochii ăștia căprui sunt ai mei, că dumneavoastră vă așteptaţi ca eu să vă descriu acum ce văd. Nici vorbă. Cu toate că acum sunt în alt sector decât cel în care stau eu. Aici e sectorul unu și eu, știţi bine, stau în sectorul doi. Do la colţul străzii încolo, e sectorul unu. Cum de am curaj să mă duc eu singur până la librărie? Merg foarte încet și atent, mă uit să nu cumva să treacă Luiza spre casă. Pe strada asta, pe Mihail Eminescu, sunt singur. N-am mai fost singur din anul 1979. Ia să vedem, pot să-mi aduc aminte ce magazine întâlnesc până la librărie? Măcelăria, ceasornicăria, băcănia, cizmăria, poftim, acum e stopul, iar dincolo, hotelul Dorobanţi. Cofetăria și…

Am ajuns la librărie. Ce ciudat mi se pare. Ochii îmi sunt după Luiza. Iat-o! Stă de vorbă cu vânzătoarea. Are la ea o plasă mai mare decât ea. Dac-aș fi sănătos, i-aș lua plasa. Ce-o fi târguit?

— Luiza! o strig eu și mă uit la faţa ci, să văd ce ochi o să facă atunci când o să mă vadă.

— Nicuţă… El e Nicuţă, e bunicul meu, dar așa îi zic eu lui. Nicuţă. Știţi ce vă rog?

— Ce mă rogi?

— Când aveţi o carte mai bună, vă rog să i-o opriţi și lui… Cum ai venit până aici? De unde ai știut că sunt aici?

— Păi, un bunic trebuie să știe totul despre nepoţii lui. Așa ceva n-a mai auzit. Un bunic trebuie să știe totul despre nepoţii lui? Ce gogomănii mai zice și Nicuţă ăsta Așa cred că gândește Luiza.

— De unde ai știut că sunt aici?

Mi-a spus Zoica.

Îi spune rămas bun vânzătoarei, o salut și cu și Luiza mă ia de mână și mă scoate afară din magazin. Aici mă lasă cu sacoșa în mână și intră din nou în librărie. Cine știe ce-o fi uitat. Vine, ia plasa și mergem încet spre casă. Așteaptă s-o întreb de ce s-a întors, dar eu nu fac lucrul ăsta. Merge tăcând o bucată de drum și când ajungem în drumul cofetăriei îmi spune;

— Știi, Nicuţă…

O opresc în loc pe Luiza și mă uit și eu într-acolo unde se uită ea.

— Ce să știu?

— Noi doi am fost acum vreo trei ani aici.

Da. Am fost cu Luiza acum trei ani nici. Ce memorie au copiii.

— Vrei să intrăm și acum, Luiza?

— Nu, mergem acasă

— Cred că ne așteaptă Zoica în colţul străzii

— Do ce n-a venit și Zoica la librărie?

O opresc pe Luiza din nou pe loc. O opresc chiar pe un șotron desenat de cine știe ce copil și-i fac Luizei semn spre șotron, dar ea nici măcar nu se sinchisește.

Se uită în altă parte. Șotronul e făcut cu multă dibăcie.

Îmi umezesc buzele și o întreb:

— Tu ai uitat, Luiza?

— Ce să uit?

— Ai uitat că trebuie să-ţi povestesc?

— Ah, da… Ce idee i-a mai venit băiatului care nu voia să pară deștept?

Mergem din nou cu pași mici. Ce-aș mai zbura eu acum pe aici. Dar cum, că nu pot. Și doctorul Oșcanu mi-a spus să mă duc să dau acatiste. Eu și acatiste? Unele dintre vecine zic uneori în sinea lor că am fost foarte mult ajutat de Dumnezeu. Altă treabă nu are Dumnezeu decât să vină pe strada Olga Bancic să mă ajute pe mine. În sinea mea, eu cred că Dumnezeu nici nu se uită la strada noastră. De ce? Pentru că strada asta poartă numele unei eroine a clasei muncitoare. Olga Bancic a fost decapitată pentru ideile ei comuniste și Dumnezeu să facă minuni pe strada asta? Dacă se chema Pia Brătianu, ca înainte, poate. Poate că Dumnezeu are grijă de mine din alte motive. Treaba lui.

— Luiza!

— Da.

— Dacă Zoica este în colţul străzii Polonă, îţi povestesc doar până acolo. Da?

— Da. Hai. Te rog, începe.

— Unde am rămas?… Da! Băiatul era mai mult la căminul studenţesc. Acasă îl găseai foarte rar.

Tot din mers, din mersul nostru încet. Luiza mă întreabă:

— Ce idee i-a venit băiatului?

— Vrei să-ţi povestesc și despre părinţii băiatului?

Știu că i-am mai pus întrebarea asta, dar i-o mai pun o dată, pentru că știu bine că Luiza n-o să se supere.

Ţinta ci e să mă audă vorbind și iar vorbind.

— Și despre părinţii fetei.

— Pe părinţii fetei nu-i cunosc așa bine.

— Cât îi cunoști. Da?… Și tăticul fetei era ziarist !

— Da, era corespondent al Taniug-ului la București

— Știu. Și?

— Ce, și? Tu zici “și” numai ca să zici ceva?

Hoaţa, se face că nu bagă de scamă că am zis ce-am zis cu voce mai tare. Mă întreabă!

— Ce idee i-a venit băiatului?

— Dar n-ai fost de acord să vorbim despre părinţii băiatului și ai fetei?

— Mai întâi. Spune-mi ce idee i-a venit băiatului.

— Știi ce idee?

— Ce idee?

— Băiatul avea și are o mamă tare bună.

— Ca bunica mea Zoica.

— Cam așa.

— Și?

— Și i-a venit ideea să-i spună maică-sii.

— Da’ maică-sa știa.

— Știu și eu? Și era îngrijorată de fiul ei. Ţi-am spus că el tot timpul era la cămin.

— Și?

Cine a fost cel de a introdus „și”-urile astea în limba română? Să-mi notez undeva și să-l întreb pe Alexandru Graur.

— Și i-a spus maică-sii că ar fi bine dacă fata, sârboaica. s-ar muta la ei.

— Cum să se mute o fată la un băiat?

— Părinţii fetei plecaseră din ţară și o dăduseră în primire pe fată părinţilor băiatului… Adică, le-au spus acestora că dacă vor s-o primească din când în când pe la ei, e bine și chiar s-o primească să facă și câte o baie.

— N-avea baie la cămin?

— Ba da.

— Atunci?

— Nu știu de ce.

Mergem mult mai încet decât pot cu merge. Ne mai și oprim câteodată. Luiza se bucură în sinea ei, pentru că vorbesc foarte serios cu ea. Știu că povestea asta o știe, dar mă fac a uita.

— Și s-a mutat fata la ei?

— S-a mutat. Mama băiatului i-a aranjat o cameră mai izolată. I-a aranjat camera aceea pe lângă care nu trece nimeni și fata și-a adus lucrurile de la cămin.

— Așa-i că băiatul nu se mai ducea la căminul fetei?

— Ce să mai caute? Acum numai acasă îl găseai.

— Băiatul și fata nu se duceau la spectacole?

— Ba da, se duceau și la spectacole… După ce băiatul a terminat facultatea de Sociologie… el a făcut-o în patru ani. Fata trebuia să facă șase ani.

— Și ce s-a întâmplat după ce a absolvit băiatul facultatea?

— Băiatului i-a venit o idee.

— Ce idee?

— Luiza, ia uită-te tu la colţul străzii Polonă?

— De ce să mă uit la colţul străzii?… Zoica!

Mi-a lăsat mie plasa și a fugit s-o îmbrăţișeze pe Zoica. Și a îmbrăţișat-o. Dar imediat a revenit la mine. A venit la mine și mi-a spus:

— Iartă-mă.

— De ce să te iert?

— Că ţi-am lăsat ţie plasa.

Știu cam ce poate să aibă ca în plasa asta, dar tot o întreb :

— Dar ce ai târguit tu aici, Luiza?

— Cretă. Nicuţă.

— Ce cretă? mă fac eu că nu știu.

Luiza se repede cât poate de iute la mine și cu multă importanţă, cu o importanţă pe care n-o găsești decât la făcătorii de becuri de 220 de volţi, îmi zice :

— Păi, nu ţi-am spus că cumpăr cretă, pentru că e mai ieftină aici? Vrei să-ţi spun de un milion de ori?

— Așa multă? Tu ai aici sute de crete.

— Cu restul mă duc la târg.

— Ce târg?

— Acolo la mine este un târg al copiilor, în care copiii vând ce nu mai au nevoie. Eu o să vând creta asta.

Uitaţi-vă și dumneavoastră, dar nu așa ca să nu se bage de seamă, unde era comerciantul.

— Negustoreaso ! Nici nu mai vorbesc cu tine.

— Nu te supăra. Nicuţă. Așa-i că nu te superi?

Îi fac pe furiș cu ochiul lui Zoica și Luizei îi spun i

— Nu, nu sunt supărat…

18 AUGUST 1982

Nu știu cu precizie dacă dumneavoastră v-aţi uitat aseară pe cer. Eu m-am uitat. Dumneavoastră, ăia care v-aţi uitat, aţi văzut cum erau așezate stelele? N-aţi băgat de seamă? Eu am băgat de seamă. Și când stelele sunt așezate în felul acesta, e bine ca în cea de a doua zi să vorbești despre căţei pechinezi. Ei bine! Astăzi, vrând-nevrând, o să fiţi nevoiţi să mă ascultaţi. Eu și în materia asta sunt specialist. Am avut chiar și cu un căţel pechinez. Până atunci nu mă interesau câinii de

agrement. Dar de când am avut-o pe Lily, s-a schimbat situaţia. Lily a fost căţelușa mea. Logodnica lui Dănuţ — Dănuţ ştiţi că este băiatul meu — deci logodnica lui avea câini de agrement. Într-o bună zi, Dănuţ a adus în buzunar un căţeluș; ora o căţelușă Ei bine, m-am îndrăgostit de căţelușa asta. Îi dădeam bani lui Dănuţ ca s-o aducă mai des pe la noi. Părinţii logodnicei lui Dănuţ, văzând că ne este așa de dragă, ne-au făcut-o cadou.

Lily a stat lângă noi vreo treisprezece ani. A murit chiar în anul când m-am îmbolnăvit eu. Bine a făcut c-a murit ! Ce făcea singurică acasă? Căci Zoica s-a internat cu mine, cât am fost în spital, iar regulamentele spitale lor nu permit să intre și căţei pechinezi sau de orice fel în incinta lor. Parcă a știut, mititica de ea, ce-o să mi se întâmple. Odată, cu cu Zoica am plecat pentru câteva zile în ţară. Când am venit, am găsit-o pe Lily redusă la jumătate. Când noi nu eram acasă, ea nu mânca și atunci o lăsasem doar cu Dănuţ. Abia am pus-o pe picioare.

Ce-am suferit când a murit ! A murit în 2 ianuarie 1979. Dar nu s-a chinuit. Se uita în ochii mei și-ai lui Zoica și murea. Am îngropat-o în grădină, în grădina din faţa casei. Aici l-am îngropat și pe Romică. Așa-i ca nu ştiţi cine-i Romică? Aici unde zac cu, a stat înainte un instalator. Unul Bona Victor, care avea un cotoi pe care-l chema Romică. Când au plecat în Australia, au plâns după Romică, au plâns, dar până la urmă au uitat de el. Romică a rămas la niște vecini de-ai noștri. La familia Pahonţu. Ăștia l-au ţinut în pod. Eu nu i-am luat, pentru că se ciondănea cu Lily. Deci, Romică a stat mai bine de șase ani în pod. A stat în pod fără să vadă pe nimeni. Apoi a început să miorlăie și l-au adus jos în curte, la intrarea în grădină. Odată a dispărut și l-am găsit într-o pivniţă. A mai dispărut o dată și l-am găsit în pivniţa noastră. A zăcut ce a zăcut lângă poartă, apoi a murit și l-am îngropat lângă Lily…

Rog așezarea de stele să mă ierte că vorbesc de pisici și nu de căţei pechinezi. Dar gata ! S-a zis cu pisicile. De acum încolo voi vorbi numai de pechinezi. Lily, căţelușa mea, a avut două rânduri de pui. Malu este din a doua generaţie de pul. Dar mi se pare că nu ştiţi nici cine este Malu. Malu este fata lui Lily și mama lui Dobre. O iubește doamna Ivan, stăpâna ei, cum ai iubi un copil. Și pe doamna Ivan, sper că o ştiţi, așa că nu trebuie să fac eforturi să mai vorbesc de ea. Mai ales că nici nu mă prea pricep la descrieri. Malu vine mereu pe la noi. Se aşază pe genunchii mei, ca Lily, mama ei. Când trăia răposata Lily, îi puneam hamul și o duceam în parcul Ioanid. Da, că ştia pe unde mă plimb eu.

Am plimbat-o pe Lily în toată ţara Am plimbat-o cu mașina 5-B-6029. Mașina asta e a finului nostru Naidin. Acum, pentru că am terminat toate turele, să terminau cu căţeii pechinezi și să ne gândim la Luiza.

— Bună dimineaţa !

— Bună dimineaţa, Luiza.

— Ai făcut turele?

Cum să nu le fac. Atunci de ce am venit aici. Am făcut ture și am vorbit cititorilor mei despre căţei pechinezi. Asta n-o spun tare, pentru că nu vreau.

— Da, am făcut toate turele.

— Câte faci?

— În fiecare dimineaţă două ture mai mult.

Luiza numără pietrele.

— Luiza, o iubești pe Zoica?

— Mult de tot, ca și pe tine… Când era Dobre mică, mămica și tăticu' m-au întrebat cum să botezăm căţeluța și eu am zis că Zoica, pentru ca să pomenesc mereu numele ei.

— Uite că mi-a venit și mic rândul. Zic:

— Și?

— Și tăticu' și mămica au râs de mine.

— De ce?

— Păi să dau unei căţeluțe numele bunicii mele?

— Sigur că nu e bine.

— Ce faci dacă nu mai găsești pietre în parc?

— Ce fel de pietre?

— Dar tu când faci o tură, pui și o piatră pe bancă.

Și în fiecare zi pui două în plus. Dacă pui așa mereu câte două în plus, ce faci când se termină pietrele?

— Nu, nu se termină.

— De ce?

— Dar eu fac ture numai atâta timp cât ești tu aici.

— Păi eu am biletul de avion pe data de 23 august.

Atunci trebuie să plec şi după ce plec, nu mai faci ture?

— Îţi pare rău că pleci, Luiza?

— Cum să nu-mi pară rău ! Eu vă iubesc mult pe voi.

— Pe cine iubești mai mult, pe mine sau pe Zoica?

— Și pe tine și pe Zoica. Vă iubesc mult.

Ce întrebare îi pun și eu. Pe cine iubește mai mult. Așa ceva nu se întreabă. Ia să schimb eu vorba.

— Luiza, eu te-am mai întrebat pe tine: înţelegi ce spun eu?

— Să nu mă mai întrebi niciodată. Da? Ce, te-am întrebat eu vreodată ce ai zis? Tu vorbești foarte bine. Până acum m-ai întrebat de un milion de ori.

Iar cu milionul ei. Ce-o avea fetiţa asta cu milionul? Eu cred că dac-o pun să numere până la un milion, pe undeva se poticnește. Schimb iar macazul:

— Luiza, am impresia că te porţi cu mine ca și cu un invalid.

— Ce e aia un invalid?

O cunosc bine pe Luiza Doar a stat lângă mine atâta timp ştie bine ce e aia un invalid, dar se face că nu știe.

— Invalid este un om așa. Care este ca mine.

— Cum? Cum, ca tine?

— Un om care nu poate vorbi și nu poate merge

— Dar tu îmi povestești mie, deci vorbești, și faci şi ture Cum nu poţi să mergi? Știi ce, Nicuţă ?

— Ce, Luiza?

Luiza se dă jos din braţele mele și mă trage încolo spre casă cu siguranţă că vrea să se joace cu mine de-a vânzătorul și cumpărătorul.

— Mai bine povestește ce idee i-a mai venit băiatului.

— Luiza, tu n-ai uitat nimic din ce ti-am spus eu până acum?

— Cum să uit ce-mi spui tu?

Mare hoaţă! Nu vrea să se dea de gol că știe povestea.

Artistă se face, că joacă teatru și joacă bine Eu, dacă eram în locul ei, mă dădeam de gol până acum.

— Trebuie să povestesc ceva despre tatăl băiatului.

— Povestește-mi… Stai, mai încet… te dor picioarele?

Are grijă de mine Nu vrea să mă doară picioarele. Cu toate că abia mă ţin pe ele, nu mă dor. Îi zic:

— Nu mă dor, cu toate c-am făcut atâtea ture.

— Tatăl băiatului, mi se pare că ţi-am spus, era tot ziarist,

— Da, mi-ai spus

— Și era un om dintr-o bucată. Un om serios.

— Și?

— Și băiatului i-a venit o idee.

Când aude Luiza că băiatului i-a venit o idee, se uită la mine și zice;

— Mi-ai spus. Și? Mi-ai spus de un milion de ori că băiatului i-a venit o idee.

Eu nu bag în seamă supărarea Luizei. Mă uit la un câine care a scăpat din cine știe care lesă. Și zic:

— Tatăl băiatului avea în ziua aceea treabă acasă… Băiatul s-a dus la tăticul lui și i-a spus: „Bătrâne. Am să-ţi spun ceva” „Ceva serios?”, l-a întrebat tatăl lui.

Băiatul a adus niște votcă din frigider, a pus în pahare și după ce și-a dres vocea cum şi-o dreg unii la ședinţa, a zis: „Tăticule, ce-ai zice dacă eu m-aș însura?” Tatăl băiatului s-a uitat mai bine și a zis : „Măi băiatule, dacă tu crezi că ţi-a venit vremea de însurătoare, însoară-te.” „Tăticule, dar e ceva la mijloc?! „Ce e?” l-a întrebat tatăl mirat „Ea e străină „Și?” După foarte puţină vreme s-au căsătorit.

— Băiatul nu lucra?

— Ba da. Am să ajung și acolo… Băiatul a fost repartizat la Râmnicu Vâlcea. La o uzină.

— Și ce făcea acolo ca sociolog?

— Uzina aia nu avea posturi de sociologi, așa că l-au dat la Serviciul personal

— Ce să facă acolo?

— Să scrie lozinci

— Și?

— Am uitat să-ţi spun că ei aveau și o mașină. Un Volkswagen.

— De unde aveau mașina? A cumpărat-o tatăl băiatului?

Iar face pe hoaţa. Ea știe perfect de bine de unde aveau mașina, dar face pe neștiutoarea.

— Păi mașina au primit-o cadou de nuntă din partea părinţilor fetei.

— Și? Și ce făcea acolo, la Râmnicu Vâlcea?
— Și băiatului i-a venit o idee.
— Iar? De câte ori ajungem acasă, îi vine câte o idee băiatului.
Am ajuns acasă…

19 AUGUST 1932

În seara de 13 august 1982 nu m-am uitat pe cer, să văd cum sunt așezate stelele cu toate astea, astăzi tot despre căţeluși pechinezi am să vorbesc. Am să vă vorbesc despre Dobre. Despre căţelușa surdă a Luizei Unde am rămas? Aa, da. Când a coborât Luiza din avion, a fugit la bunică-sa în braţe. Dobre a mușcat-o atunci de deget pe Zoica. De ce nu v-am spus ieri când m-am uitat pe cer? Nu v-am spus pentru că n-am vrut. Nu știţi că așa am dispoziţie de la Luiza? Să vorbesc, să vorbesc orice, numai să nu tac din gură. Fac ture peste ture și nu vă povestesc deloc cum a mușcat-o Dobre pe Zoica a doua oară și a treia oară. Uite, acum o să vă povestesc. Zoica a vrut să se ducă cu ea, cu căţelușa, pe-afară și așa din senin, Dobre a înhăţat-o. Nu e sănătoasă la cap căţelușa asta.

A treia oară cum a fost? Deci, Zoica fusese cu ea pe afară și Dobre se cam murdărise pe lăbuţe când au ajuns în casă, Zoica a vrut s-o spele pe lăbuţe. Când a văzut apa, Dobre iar a mușcat-o. Atunci a vrut Zoica s-o bată rău de tot, dar eu n-am lăsat-o. Cu toate că… Gândiţi-vâ: Zoica îi dă de mâncare, cu Zoica dormea și pe ea s-o muște! În câteva zile i-am pus cureaua și am vrut s-o plimb eu. Nu puteam. Așa mică cum era, mă trăgea după ea. Zoica a băgat de seamă că mă chinui cu ea și nu m-a lăsat să mai plec singur cu Dobre.

Știţi câte ture mai am de făcut? Doar două. De n-ar veni Luiza până atunci! Acum trebuie să mă odihnesc puţin Cât stau să mă odihnesc, hai să vă spun ceva ce nu v-am spus încă. Vreţi, nu vreţi, eu tot vă povestesc. Dar nu fiţi chiar așa de răi. Povestea pe care am să v-o spun e interesantă. Mama mea, Dumnezeu s-o ierte dacă are păcate, dacă nu să-și vadă de treabă, s-a născut într-o comună de pe lângă Făgăraș. În Sebeș. Am fost acolo de mai multe ori. Acolo în Sebeș, în satul în care s-a născut mama, am văzut un om cu trei ochi. Dumneavoastră aţi văzut vreodată un om cu trei ochi? Când am fost a doua oară, am întrebat-o pe tușa Marta, sora mamei, unde este omul ăla cu trei ochi. Sora mamei, Marta, mi-a spus că dacă aveau așa ceva în sat, se duceau cu el la bâlciuri și câştigau bani Cum nu aveau un om cu trei ochi? Eu doar l-am văzut bine. A fost numai o părere de-a mea*? O* fi fost. Gata. M-am odihnit destul, la treabă. Trebuie să mai fac două ture. Uitaţi-vă că și acum îmi apare în minte omul acela cu trei ochi.

Ce să vă mai spun cu în astea două ture ? Hai să vă povestesc ce-a făcut odată Luiza. Pe vremea când ședea la noi, sunteţi atenţi ? Luiza avea pe atunci patru anișori și Zoica, nu știu de ce, s-a dus în camera cealaltă. Luiza s-a ţinut după ea și i-a spus. „Stai să merg și eu, ce fugi ca o proastă?" Zău, chiar așa a spus când a auzit-o. Zoica a îngheţat. A întrebat-o dacă știe ce înseamnă cuvântul ăla, a certat-o și Luiza n-a mai scos o vorbă. Zoica s-a făcut că e supărată pe ea. I-a spus

că-i îndeplinește toate dorinţele, dar nu mai vorbește cu ea. Luiza a venit la mine și am stat mai mult amândoi către seară, a ieșit afară pe hol, a stat puţin acolo și apoi a intrat în casă și a sărit de gâtul Zoicăi. Zoica a întrebat-o ce-i cu ea și ea i-a spus că acum a sosit de la Belgrad, că a fost la Belgrad să-și cumpere „Peţ" (niște bomboane) și când a plecat, a întâlnit la Alimentara din colţ o fetiţă care seamănă cu ea și a rugat-o pe fetiţa aia, care se numea Maria, să-i ţină locul până vine ea de la Belgrad. Și Luiza a mai spus că nu ea, ci Maria, fetiţa aia, a vorbit urât cu Zoica. Dar n-o s-o mai lase niciodată pe Maria în locul ei. Gata și turele astea. Mă așez pe bancă.

Știu că vreţi să vă mai povestesc ceva, dar nu se poate. A venit Luiza.

— Nicuţă, of. Nicuţă al meu!

— Tu nu mai știi să zici bună dimineaţa?

— Ba da, dar dacă nu mă lași!

— Cum nu te las ?

— Eu am vrut să spun, Nicuţă al meu, bună dimineaţa și tu…

— Bună dimineaţa. Iartă-mă, Luiza.

— Nicuuţăă !

— Ce e, Luiza ?

— Mi-a venit și mie o idee.

— O fi venit ideea să se urce sus pe statuia lui Luchian? Cine știe ce idee i-o fi venit? Ia să vedem.

— Ce idee? Ce idee ţi-a venit?

— Mâine dimineaţă vin și eu în parc.

Asta nu-i o idee chiar așa de rea. Dar să vedem de ce. Că așa, de florile mărului, nu vine ea în parc.

— De ce ? De ce vrei să vii de dimineaţă cu mine?

Ea îmi zice cu sinceritate :

— Eu o să-ţi număr turele.

Auziţi de ce vrea să vină ea să-mi numere turele.

O fi crezând că o păcălesc.

— Dar tu crezi că eu trișez? Că nu fac turele pe care ţi le spun?

— Nu, nu cred că trișezi.

— Atunci?

— Vreau să vin și eu dimineaţă cu tine. Da ?

Dacă are ea poftă s-o scol mâine mai de dimineaţă, treaba ei De ce să n-o scol?

— Da, Luiza.

— Mă scoli mâine mai de dimineaţă ?

— Da, Luiza.

Coana Mărioara a lăsat mătura și se uită la noi. Am auzit că și ea are o nepoată, în Militari sau în Balta Albă și nu prea o vede pentru că e certată cu fata. De ce s-or fi certat nu știu. Ce-o fi zicând în sinea ei. Ia uite la ăsta, ce nepoată frumoasă are! Coana Mărioara nu-i de mult aici Dacă ora mat de mult, ar cunoaşte-o pe Luiza înainte de a mă îmbolnăvi, veneam în parc cu Luiza și cu Lily, căţeluța pechineză.

Știu că atunci era aici un în grijitor mărunţel și cam bătrân. Bătrânelul ăla îngrijea parcul mai bine. O fi ieșit la pensie.

— Unde te gândești, Nicuţă ?

Eu tot la vechiul îngrijitor al parcului mă gândesc și ca să mai câştig timp, zic:

— Așa, aiurea.

— Așa-i că ai terminat de făcut turele? Le-ai făcut, Nicuţă ?

— Sigur că da, Luiza.

— Atunci mergem și tu îmi povestești.

— Ce să-ţi povestesc, Luiza ?

— Ce idee i-a mai venit băiatului?… Auzi, Nicuţă, de ce băiatul ăla nu voia să se vadă că-i deștept?

— Așa i-a venit lui. Voia să facă pe interesantul. Era copil de ziarist și…

Ce să-i spun în legătură cu taică-său? Că era deştept? Cum să-i spun așa ceva? Ea cunoaşte povestea.

Nu văd de ce este necesar să-i spun toate astea. Pentru copiii din toată lumea, părinţii lor sunt cei mai deștepţi.

— Și?

— Și nu mai știu.

— Și ce făcea băiatul la Râmnicu Vâlcea?

— Ţi-am spus. Făcea lozinci.

— Ce idee i-a venit? Asta am vrut să te întreb… Iartă-mă, Nicuţă!

— Trebuie mai întâi să-ţi povestesc ce-a fost cu maşina.

— Ce a fost?

— Ţi-am spus că mașina o primise de la părinţii fetei, cadou de nuntă.

— Da, mi-ai spus.

— Păi, închipuiește-ţi și tu, în casă era numai o singură leafă. Făcea drumul de la Râmnicu Vâlcea până la București.

— Tăticul și mămica băiatului nu le mai dădeau bani?

— Din când în când le mai dădeau, dar nu aveau nici ei cine știe ce… Copiilor mașină le lipsea! Părinţii ei au crezut că ziaristul e bogat.

— Și ce idee i-a venit băiatului?

— Să plece de la Râmnicu Vâlcea.

— Și a plecat?

— Da. A plecat.

— Unde? Unde a plecat?

— A plecat să satisfacă serviciul militar. În acest timp, fata, sârboaica, a rămas gravidă.

— Cum a rămas gravidă?

Explică-i unui copil cum rămâne gravidă o femeie.

— Ea, sârboaica, trebuia să facă un bebeluș.

— Ah, da. Și?

— Și băiatul a plecat la Lipova.

— Ce e aia Lipova ?

— Lipova e un oraș. Aici era școala militară, un regiment.

— Și?

— Și băiatul o ducea bine, aici la Lipova. Făcea armata la cataramă. Băiatul era mai mult la bucătărie.

— Ce, era bucătar?

— Nu, îi plăcea să mănânce mult. Șefii lui au aflat asta și-l lăsau să facă pe bucătarul. Când primeau pachete de acasă, colegii lui îl chemau şi-i dădeau bunătăţi.

— Tăticul și mămica lui nu-i trimiteau pachete?

Mă fac că mă gândesc. Deci, fac o pauză. Ah, cum ar merge acum o ţigară Ar merge, dar eu nu fumez. Scriitorii care fumează îşi aprind ţigara la momentul dorit. Eu iau pastile, nu fumez.

— I-au trimis și ei un pachet.

— De unde știi tu că numai un pachet?

M-a prins? Nu ! Un scriitor trebuie să fie descurcreţ şi zic:

— Eu eram prieten cu ziaristul și el mi-a spus, dar băiatul i-a telefonat să nu-i mai trimită pachete.

— Am ajuns acasă. Nu i-a venit băiatului nicio idee?

— I-a venit o idee, dar altcuiva.

— Cui ?

— Vrei să stai cu mine pe bancă în curte și să-ţi spun ceva ?

— Vreau.

— Știi că tatăl băiatului era gazetar o dată și-a făcut delegaţie și s-a dus la Timișoara Stai că nu-i așa. Mai întâi, tatăl băiatului s-a dus aici la un general de armată.

— Și ?

— Și a vorbit cu generalul ăsta de armată să-l transfere pe băiat la o școală de ofiţeri de lângă București. Deci i-a venit și tatălui băiatului o idee I-a venit ideea să se ducă la Timișoara și de acolo la Lipova

— Și ?

— Și băiatului i-a venit o idee.

— Ce idee ?

— Hai sus, Luiza.

20 AUGUST 1982

Azi-noapte, toată noaptea m-am zvârcolit în pat și așa, zvârcolindu-mă, tot am văzut cavalerii teutoni. Să fiu influenţat de film? Zilele astea n-am văzut niciun film cu cavalerii teutoni. Dar ce caută aceștia în zvârcolirile mele? Dacă am pus două-trei ore geană pe geană. Ce, ăla e somn? Până spre miezul nopţii am tot privit-o pe Luiza. Eu o sărutam și ea mă săruta pe mine.

De ce n-am dormit? M-am tot gândit cum o să decurgă dimineaţa de azi l-am promis Luizei că o s-o iau cu mine în parc și dacă i-am promis, trebuie s-o duc.

Credeam că o să am probleme cu trezitul ei, când colo ea s-a sculat mai de dimineaţă și m-a sărutat cum o sărut eu. Mie, să vă spun drept, îmi plăcea cum mă sărută. Îmi plăcea și aș fi vrut să rămână timpul în loc și să mă las sărutat de Luiza. Dar cum să stea timpul în loc? Pe Dănuţ, pe copilul meu, nu l-am iubit cum o iubesc pe Luiza. Așa or fi toţi bunicii? Ori am intrat eu cu amândouă picioarele în anul morţii?

Zoica nu mănâncă dimineaţa. Eu cu Luiza, da. Mancăm amândoi și ne uităm unul la altul. Zoica se uită pe furiș la amândoi. De ce pe furiș? Nu știu. Dacă o să înceapă cumva calendarul de la mine, las cu gură de moarte să fie în calendar și o Sfântă Zoe. Luiza mă întreabă:

— Unde te gândești, Nicuţă ?

Dumneavoastră ştiţi unde mă gândesc, dar Luiza de unde să știe? Ce, că e Mafalda ? E ghicitoarea Mafalda ?

— Mă gândesc la reîncarnarea sufletului.

— Ha, ha, ha. Ce glumeţ eşti… ha, ha, ha!

Luiza mă tachinează. Zoica ne spune să avem grijă de noi în parc. Bineînţeles că Zoica o întreabă pe Luiza de ce vrea să meargă și ea în parc. Luiza i-a spus că așa vrea ea. Vrea ea și pace. Vrea să vadă parcul dimineaţa şi cum îmi fac cu turele. Coborâm scările încet. De ce încet? Nu trebuie să coborâm încet, pentru că vecinii nu dorm. Pahonţu, care stă în apartamentul de dedesubt, s-a trezit de mult. Pahonţu și Pahoanţa se scoală dimineaţa pe la cinci. Pahonţu tușește dimineaţa pe toate tonurile. L-am auzit și azi dimineaţă tușind. Luiza a fugit în faţa casei și Zoica îi spune ceva din balcon.

— Nicuţă, știi ceva…

— Ce să știu?

E așa de drăguţă când îmi zice „Nicuţă, știi ceva” Nu mă mai satur privind-o.

— Astăzi o să vorbești mult în parc.

O întreb:

— Cum o să vorbesc mult în parc?

— O să vorbești mult cu mine. O să-ţi pun tot felul de întrebări.

— Eu credeam că de altceva vrei să mergi tu așa dimineaţă în parc.

— De ce, de altceva?

— Credeam că vrei să afli mai repede ce s-a întâmplat cu fata aia cu sârboaica și cu băiatul ăla, care nu voia să se arate deștept.

— Nu, despre fata și despre băiatul ăla o să povestești la momentul potrivit.

„Momentul” ăsta „potrivit” nu prea știe Luiza ce este. Cu ce se mănâncă.

— Cum adică, la momentul potrivit?

— O să-mi povestești la fel ca în toate zilele. Când plecăm spre casă.

— Asta înseamnă că povestea mea nu te prea interesează.

— Ba mă interesează, dar toate — la timpul lor.

Vorbesc eu cu ea, dar gândurile mele sunt plecate anapoda. De pildă, mă gândesc ce vor face pictorii de biserici de acum încolo. Dacă începe calendarul de la mine, s-a zis cu bisericile. S-a dus și cu Giotto de la Orăștie. Filipescu ăsta, pe

care eu şi cu Ionel Naidin l-am poreclit Gitto, e pictor de biserici. V-am spus

— Ce-i cu tine, Nicuţă?

— Ce e cu mine?

— Ești gânditor, la ce te gândești?

— La un pictor. La Michelangelo. Mi-a cășunat pe el.

— Buonarotti?

— De unde știi tu de el?

— Păi am văzut Capela sixtină.

— Măi, da umblată mai ești!

Luiza mă duce încet de mână. Nu mă grăbește deloc.

Când intrăm în parcul Ioanid, pune miezul de pâine, adică îl împrăștie peste tot, ca să poată să se hrănească și guguștiucii și porumbeii. Guguștiucii și porumbeii au venit înaintea noastră. Poate că se întreabă şi ei de ce nu sunt singur. Îi spun Luizei și povestea asta. Care poveste? Că le aduc în fiecare dimineaţă mâncare. Luiza se uită la porumbei, la guguștiuci și la mine, pe urmă mă întreabă:

— Tu ai fost în război? Tu ai făcut războiul?

Ştie că ce-i ăla război? Dacă știe cine a fost Buonarotti, se vede treaba că știe și ce-i ăla război.

— Nu, Luiza, eram tânăr pe vremea aceea.

— Aici când a fost război?

Să-i spun că ieri după masă? De ce să-mi bat joc de ea?

— Luiza, războiul, pentru noi, a început în anul 1941.

Nu-mi ardea mie de povești din astea, dar tot i-am zis.

— Tu câţi ani aveai atunci, Nicuţă?

— Luiza, tu zici că ești prima pe școală… Dacă eu m-am născut în anul 1924, câţi ani aveam în 1941? Să-ţi aduc un calculator, ori faci socoteala din minte?

Luiza râde că i-am spus de calculator. Chiar, de unde să-i aduc un calculator cu picioarele astea ale mele?

— Do unde să-mi aduci calculator? Am făcut din minte Aveai 17 ani. Nu?

— Așa e, Luiza. Dacă mă nășteam înainte, doar cu un an. Dacă mă nășteam în anul 1923, făceam războiul.

Acum cred că puneai o coroană de flori la mormântul eroului necunoscut.

— Se moare în război?

— Sigur că se moare.

— Când începi să faci ture?

— Acum.

— Nicuţă, faci două ture și apoi vii aici pe bancă, să-mi povestești cum a fost războiul.

— Dar tu nu înţelegi că eu n-am fost în război? Ce să-ţi povestesc?

— Îmi povestești cum a fost atunci… Du-te, Nicuţă, și fă-ţi turele.

Mă ridic de pe bancă și iau o pietricică. În timp ce fac prima tură, mă gândesc cu glas tare ce-o fi apucat-o pe Luiza să mă întrebe cum a fost la război Ea știe că n-am fost pe front, doar i-am povestit toată viaţa mea. Ce-o fi împins-o să mă

întrebe de război? Gata o tură. Pun pietricica. Luiza îmi spune „să-i dau bătaie” Iau o altă piatră. Mă uit spre Luiza și o văd că se joacă ce se joacă cu piatra aia pusă de mine și pe urmă o pune mai departe de ea. Acum se uită după mine, se uită să vadă dacă vorbesc. Eu vorbesc ce-mi trece prin minte și mă gândesc ce să-i povestesc Luizei în legătură cu războiul. Am făcut și a doua tură. Pun și această piatră jos și mă așez lângă Luiza

— Luiza, vrei să știi ce făceam eu, când am auzit că a început războiul?

Fetiţa tot la războaie s-a gândit. Se vede treaba asta, pentru că are o faţă tristă.

— Da Cum ai aflat că a început războiul?

— În cartierul nostru…

— În Giuleşti.

— Da… avea radio numai un negustor pe care-l chema Andrei Stănescu.

— S-a spus la radio că a început războiul?

— Atunci, șeful statului era unul Ion Antonescu

— Și?

Hai. Că începe iar jocul cu „și — urile. Fiţi vă rog atent!

— Și Antonescu ăsta a dat ordin soldaţilor să treacă Prutul. A spus : „Ostași, vă ordon, treceţi Prutul”.

— Și ei l-au trecut ?

— Era ordin.

— Și războiul când a început?

— Atunci.

— Și ?

— Și ostașii au trecut graniţa, în ţara altora.

— Tu ce făceai ?

— Eu ascultam la radio… Pe urmă au început oamenii să plece pe front. Spunea la radio cine și unde să se prezinte. La care regimente.

— Ce sunt alea regimente ?

— Acolo unde fac oamenii armată, ţi-am mai spus lucrul ăsta.

— Și?

— Și trebuie să fac ture, Luiza.

— Ah, da!

„Ah, da-ul” ăsta este tot un tic verbal al Luizei. Fac ture și mă gândesc ce să-i spun Luizei în legătură cu războiul. Nu mai vorbesc tare. Nu poate să mai spună nimeni că sunt idiot. Acum mă plimb ca toţi oamenii.

Dar ce caut în parc la ora asta? Dac-ar vedea-o și pe Luiza la ora asta… Uite-o și pe coana Mărioara. Se duce să mături în parcul celălalt. În parcul Icoanei. Și ăla aparţine tot de ea. E gata o tură. Acum Luiza se joacă cu cele trei pietre ale mele. Trei ture am făcut. Ce să-i mai povestesc Luizei? Am găsit. E gata și a patra tură.

— Luiza.

— Da.

— În timpul bombardamentelor lucram la „Oţelul Rapid”.

— Ce bombardamente?

— În războaie așa era. Se aruncau bombe.

— Dacă se aruncă bombe, mor toţi oamenii?

— Atunci nu era așa.

— Dar cum?

— O bombă făcea o groapă în jurul ei și distrugea totul în jur, unde cădea.

— Nu erau bombe cu hidrogen, ca acum?

— Tu știi ce e o bombă cu hidrogen?

— Sigur că știu, am văzut în filme… Și ce-ai făcut?

E îngrozită Luiza când vorbește despre bombe cu hidrogen. Cine știe ce filme vede ca acolo? Mă mai întreabă o dată:

— Ce-ai făcut atunci când ai lucrat la „Oţel Rapid”?

— Chiar în ziua când a fost primul bombardament, în ziua de 4 aprilie 1944, l-am întrebat pe unul, nea Radu, cum mă întrebi tu acum pe mine, cum e cu bombardamentul… Cu o zi înainte bombardaseră Budapesta și eu voiam să văd cum este. Atunci, tot în ziua aia, dimineaţa, fusese un fel de exerciţiu, un fel de alarmă falsă.

— Ce făceai tu acolo, la „Oţel Rapid*?

— Lăcătușerie… Făceam închizătoare de arme și trepiede pentru mitraliere. Era un atelier care făcea armament. Patronul era unul Ivănescu.

— Și?

— Și atunci a sunat alarma… Dar nu alarma falsă. Ci alarmă adevărată.

— De unde știai tu că nu e falsă?

— N-am știut… am auzit avioanele bâzâind și bubuituri. A venit cineva în ușă, nu mai știu cine era și ne-a spus să ne împrăștiem

— Și?

— Am ieșit din atelier și am fugit spre șoseaua Chitila… Fabrica asta, „Oţel Rapid”, era pe șoseaua Chitila.

— Și?

— Și cădeau bombe… Eu m-am aruncat pe burtă lângă un gard. La fabrică au căzut câteva bombe Făcuseră pereţii ferfeniţă.

— Ce-i aia ferfeniţă?

Ce întrebare! Ştie cine a fost Michelangelo Buonarotti și nu știe ce-i aia ferfeniţă.

— Praf. Se făcuseră praf. Suflul de la bombele căzute a dărâmat și stâlpul de telefon lângă care mă adăpostisem. Dacă nu era gardul lângă el, cădea stâlpul pe mine.

— Și?

— Și trebuie să mai fac ture.

Fac ture. Văd că coana Mărioara a venit din parcul celălat. Stă rezemată în mătură și se uită la noi. Luiza se uită după mine. Desigur că pe ea n-o interesează. Strigă la cine să vorbesc. Și eu vorbesc. Ce știe ea? Mă gândesc cu voce tare, mă întreb așa aiurea, de ce oamenii mor, când asimilează atât. De ce mor când sunt doldora de informaţii. Povestea asta nu-mi place. Omul trebuie să moară, dar totuși

nu e bine. Nu e bine. Nu e bine să moară omul când știe atâtea lucruri. M-am obișnuit să vorbesc tare cu dumneavoastră și acum e Luiza aici. Poate vrea să știe și ea ce vă spun. Eu mă întreb de ce trebuie să știe Luiza de războaie.

— Mai am o tură, Luiza Uite piatra.

— Stai să-ţi spun ceva.

— Ce vrei să-mi spui?

— Când mergi, de ce nu vorbești mai tare?

— Bine, Luiza, am să vorbesc mai tare… Și ce să-mi spun?

— Spune-ţi orice.

— Am să-mi spun niște bancuri pe care nu le știu.

Râd de cele spuse Luizei și-mi fac tura. Ce să-mi spun? Acum am voie să spun orice. Am să vă spun c-am învăţat-o și pe Luiza tabinet, dar am să vă povestesc mai târziu și despre acest capitol. Am să vă spun ce este pe biroul meu. Sub sticla biroului meu am niște poze. Am și poza unde a fost casa noastră. Casa aia de pe Giuleşti. Pe casa aia se putea urca și un câine Da. Aveam un câine pe care-l chema Ciobanu. Odată, ne-am trezit cu câinele ăsta pe casă. Cred că vă închipuiţi ce casă aveam, dacă se putea urca pe ea și un câine. Ciobanu ăsta, când era pe acoperișul casei, a văzut un alt câine și s-a speriat de el. Era cam zăpăcit. Ca Dobre. Deci, Ciobanu a uitat că era pe casă, a fugit de câine și a căzut de pe acoperiș…

— De ce ai râs?

— Mi-am adus aminte de un câine

Luiza mă întreabă repede:

— De Lily?

— Nu. De unul Ciobanu.

Fetiţa mă întreabă. Cu toate că știe la fel ca mine cine a fost Ciobanu. Mă mai întreabă o dată de ce am râs și sunt nevoit să-i spun și ei cum a căzut Ciobanu de pe casă

— Și tu nu ai păţit nimic?

— Când?

— Atunci când a fost bombardamentul.

— Ba da, piciorul ăsta de atunci nu-l mai am.

— Tu n-ai un picior?

— Nu am.

— Care picior?

— Dreptul.

— Văd că-l ai.

— Mi-a crescut la loc. A trecut multă vreme de atunci.

— Ha, ha. Ha, ha! Și?

— Ce, şi?

— Ce-a mai fost după bombardament?

— Când am văzut stâlpul de telefon căzut peste gard deasupra mea, am luat-o la fugă şi am fugit încolo, spre Chitila.

— Și m-am băgat cu mai mulţi oameni într-un adăpost.

— Și?

— Și auzeam bubuiturile aproape de noi.

Ţin minte că erau fel de fel de oameni acolo, și copii și femei și bătrâni. Unii se închinau. Să-i spun Luizei că unii se închinau? Nu-i spun. Ea zice :

— Şi ?

Așa-i că a început să vă enerveze și pe dumneavoastră acel și? Ce pot face?

— Și mai stăteam în adăpostul ăla şi astăzi dacă…

— Bombardau prin împrejurimi?

Eu râd. M-a apucat un râs bolnăvicios. Luiza râde și ea, dar nu știe de ce. Se uită în ochii mei cu aceeași seriozitate de familist. Acolo se bombarda și eu râd ca neghiobul.

— De ce râzi, Nicuţă? De ce râzi așa?

— Am văzut oameni mergând pe stradă. I-am văzut din adăpostul nostru. Am ieșit și noi și am aflat că bombardamentul se terminase de mult, dar tot se mai auzeau bubuituri în apropierea noastră. Se terminase bombardamentul și noi stăteam în adăpost ca proștii.

Luiza nu știe ce să facă. Își dă seama că ceva e nelalocul lui. Adică bombardamentul se terminase și noi tot mai stăteam în adăpost.

— Ce bubuia așa?

— Americanii bombardaseră un tren cu muniţii în Triaj și de acolo se auzeau bubuiturile. Dacă nu ne spuneau oamenii, dacă nu-i vedeam pe stradă, noi credeam că încă se bombardează. Gata. Luiza, trebuie să mă duc din nou să mai fac ture. Dacă nu veneai cu mine, acum dormeai, nu ?

— Nu. Nu dormeam. După ce pleci tu, nu mai dorm. Eu știu când pleci tu.

— Și ce faci? Ce faci, Luiza?

— Stau de vorbă cu Zoica.

— Și ce vorbiţi?

Credeţi că-i proastă să-mi spună?

— Du-te, Nicuţă dragă, și fă turele. Eu te aștept aici. Să vorbești când mergi. Da?

— Da. Luiza.

Iar trebuie să fac ture și iar trebuie să vă povestesc.

Să vorbesc cu dumneavoastră despre orice. Acum, de pildă, despre parcul ăsta. Dar mi se pare că am vorbit cu dumneavoastră despre ol. Și dacă am vorbit, ce? Și Luiza știe că dacă vorbesc mult, o să-mi revină graiul, ca înainte de a mă îmbolnăvi… Faptul că a venit cu mine azi nu este un caz de eroism din partea Luizei? Eroism la copii? Cine a mai văzut? Ba am citit că în războaiele trecute au existat și copii eroi. Ceea ce a făcut Luiza azi, cum se poate numi? Ea vrea ca eu să vorbesc așa ca toţi oamenii când ajung la banca unde mă așteaptă singură, o mângâi pe creștet.

— Ce o să vorbești tu cu Zoica, după ce plec eu?

Luiza se uită la mine, se uită aiurea şi nu știe ce şi facă, ce să-mi spună. Îi zic :

— O să vorbesc cu Zoica de toate.

— Și despre mine?

— Și despre tine.

— Și ce-ai făcut, după ce era să te omoare stâlpul ?

— Fabrica aia s-a mutat la Avrig. Atunci, la Avrig exista o fabrică de armament. Eu am vizitat-o când aveam 17 ani. Fabrica era ascunsă sub munţi. Făceam atunci și grenade de mână.

— Ce e aia grenadă? Aaa, știu, am văzut din astea în filme

Dacă ar fi cineva să ne audă că vorbim despre grenade. Cum să-i explic ce e aia grenadă?

— O mașinărie care explodează.

I-am spus că e o mașinărie care explodează și pe urmă am ascultat, să vedem ce ştie ea despre grenadele din film.

— Tu știi să faci mașinărie din aia? Știi să faci grenade?

— Atunci știam să fac… Făceam numai o operaţie. Ne-am mutat deci la Avrig.

Și ce întrebare credeţi că-mi pune?

— Unde dormeaţi?

Dacă mă întreba ce visam atunci, ce-i spuneam acum? Mai ţin eu minte ce visam atunci?

— Erau acolo niște colonii… Patronul Ivănescu s-a mutat într-o casă mai arătoasă și noi ne-am făcut dormitoarele lângă glăjărie.

— Ce-i aia glăjărie?

De unde să știe ea ce-i aia glăjărie? Trebuia să mă gândesc la lucrul ăsta.

— Fabrică de sticlă. Atelierele le-am mutat în fosta sticlărie. Atunci, pe vreme de război, nu mai aveau oamenii nevoie de sticle.

— Ce. Atunci oamenii nu mai beau?

— Beau, dar nu mai aveau nevoie de atâta sticlărie. Mai necesare erau grenadele, înălţătoarele de armă și trepiedele de mitralieră Luiza. Îmi dai voie să mai fac niște ture?

— Da. Nicuţă, da, numai să vorbești

Iar mi-a dat Luiza dispoziţie să vorbesc. Ce mai faceţi dumneavoastră? Așa-i că nu m-aţi uitat? Odată, Alexandru Andriţoiu mi-a spus că trebuie să scriu mereu, ca să nu mă uite cititorii. Să nu mă uitaţi dumneavoastră… în timpul cât am stat mai mult în pat. N-aţi binevoit să veniţi pe la mine, să-mi treceţi pragul. Mai des a fost Gheorghe Vlad, ăla care a scris comediile alea cu olteni. E și el oltean… A mai fost la mine și Nicolae Jianu care a murit, dar n-a murit c-a fost la mine, a murit așa, de moartea lui. Nu cred că vreţi să vă fac acum o listă cu cei care au venit pe la mine. Eu, cu puţină greutate aş putea s-o fac, dar nu cred că e nevoie.

Se lăudau că vor veni pe la mine și Fânuș Neagu și Nicolae Velea și laureatul premiului Nobel, Băieșu, dar n-au venit Or fi găsit ei ceva mai bun de… băut

— Și cât ai stat la Avrig, Nicuţă?

— N-am stat decât un an și ceva.

— De ce?

— A venit anul 1944.

— Și?

— Și Ivănescu, patronul, ne-a gonit pe mine și pe unul Ganea. Ne-a dat afară. Ne-a spus să plecăm

Luiza e contrariată

— Unde? Unde v-a spus să vă duceţi?

— Unde-om vedea cu ochii.

— Și aţi plecat?

Parcul ăsta parcă este anume făcut să te plimbi prin el. Nu pentru a ofta. Eu oftez, pentru că-mi aduc aminte de niște ani care s-au dus. Acum trebuie să-i explic și Luizei cum a fost atunci, îi zic:

— Am plecat.

Nu vă supuraţi că nu i-am spus Luizei lucruri prea triste. De ce s-o necăjesc? E destul de necăjită, cred. Are bunicul așa cum e. Mă întreabă:

— Unde? Unde aţi plecat?

Am plecat spre București, pe jos. Adică nu. Cu trenul,

— Câţi kilometri sunt de la Avrig până la București?

— Câteva sute.

— Și cum aţi venit voi până la București?

— Am găsit niște ocazii… Cu o mașină am venit până la Brașov, cu alta până la București… Știi că atunci am furat şi-o saltea?

— Ce-ai furat?!

— Am furat o saltea din dormitoarele lui Ivănescu. O faţă de saltea. Când am plecat, m-am înfășurat cu ea.

Ea credea că cine știe ce-am furat. Când colo, o faţă de saltea. Nici măcar o saltea întreagă. Îmi zice:

— Și ce-ai făcut la București?

— M-am angajat la o fabrică din cartierul meu. Se chema Valdrag.

— Și?

— Și Valeriu Drăghiceanu ăsta, că de la numele lui venea *Valdrag.* s-a angajat să repare tractoare.

Luiza dă din cap. Semn că n-o interesează asemenea amănunte și zice:

— Și?

— Și m-am angajat aici și la puţin timp am ajuns șef de echipă.

— Și-aţi reparat tractoarele?

— Reparam mereu… Atunci am devenit și comunist.

— Tu ești comunist?

— Da, Luiza. Sunt comunist din 1945. De când lucram la Valdrag.

— Și?

— Lucram deci la repararea tractoarelor.

— Ai mai spus asta.

— Și eu eram șef de echipă.

— Și asta ai mai spus.

— Și? Și ce să-ţi mai spun cu ţie?… Da, aveam un ucenic pe care-l chema

Condrut

— Și?

— Și lui Condruţ ăsta îi cam mâncam mâncarea… Eu cam făceam foame, atunci. Pe Nicușor, pe arhitectul, nepotul meu, îl cunoști. Băiatul lui soră mea și al lui nea Matei.

— Da, îl cunosc.

— El era mai mic atunci. Avea nu știu câţi ani. Îmi aducea cartofi prăjiţi. Și ouă la prânz. Stăteau foarte aproape de fabrică. Dar parcă noi am pornit de la Condruţ Un unchi de-a lui Condruţ ăsta lucra la Institutul Pasteur și din când în când aici se mai tăia câte un porc. Deci Condruţ ăsta avea mai mereu mâncare cu carne.

— Și?

— Și atunci îi cam furam din mâncare… Prin anul 1960, mi se pare, am fost cu Zoica la o nuntă la Corod, în judeţul Galaţi. Și la Tecuci l-am găsit pe Condruţ ăsta, comandant de regiment.

Câte ture mai am de făcut? îmi pun întrebarea asta cu voce tare. Luiza se uită la mine: vorbesc. Ce curioasă este și povestea asta; la ședinţe tac, tac ca un stâlp. Stâlpul uneori mai trosnește. Comparaţia nu o bună. Tac chitic. Bine că nu-mi știe Luiza gândurile, să mă întrebe ce-i ăla *chitic.* Tac chitic și acum vorbesc. Acum trebuie să vorbesc despre orice, numai să vorbesc.

Luiza sare ca la șotron în jurul băncii mele. Sare într-un picior și când ajung acolo, se aşază pe bancă și mă întreabă:

— Ce sunt alea muniţii?

Muniţii! Unde-o fi auzit acum și cuvântul ăsta?

— De ce? De ce vrei să știi ce sunt alea muniţii?

— Păi, tu mi-ai povestit c-a luat foc un tren cu muniţii.

— În timpul bombardamentului?

— Da

Acum viu de-acasă. Știu despre ce-i vorba De când am plecat de lângă ea, mestecă într-una cuvântul ăsta. Muniţie.

— Muniţii sunt cartușe… Și tot ce alimentează armele de foc. Ai înţeles, Luiza?

— Da.

— De atunci, de când ţi-am povestit, tu tot la muniţii te gândești?

— Da, Nicuţă. Voi staţi acolo în adăpost și trenul cu muniţii luase foc.

Luiza îmi povestește ce i-am spus eu și o văd că s-a cam întristat.

— Da, Luiza… Cartierul meu, Giulești, îl făcuseră praf.

Acolo în Giulești erau atelierele CFR şi Fabrica de ţigări și…

— Tu ce ai făcut?

— Ţi-am spus. Lucram atunci în Chitila. Acolo erau atunci atelierele „Oţel Rapid”.

— Și?

— Am luat-o peste câmp, să văd ce s-a întâmplat cu ai mei.

— Cu care ai tăi ?

— Cu sora mea Niculina, cumnatu-meu nea Matei și frate-miu Anghel. Știi că

mama a murit când aveam 11 ani și tata era plecat din București. Și, fiindcă eram premilitar, am trecut pe la primărie.

— Ce e aia premilitar?

Eu nu știam atunci prea bine ce era premilităria. Acum de unde să mai știu, că e mult de-atunci, de când s-a desființat. Totuși, trebuie să-i spun ceva.

Eu nu eram militar, ci premilitar. Tinerii care se apropiau de vârsta milităriei se chemau premilitari.

— Și?

Am scăpat și de data asta. Bine că nu mă pune să-i descriu mai în amănunt ce e cu premilitarii.

— Și la primărie era și comandantul premiiitarilor.

Când m-a văzut, mi-a comandat să mă urc într-un autocamion. Habar n-am de unde făcuse rost comandantul de acel autocamion. I-am spus că mă duc să văd ce-i cu ai mei. Dar parcă am vorbit cu un stâlp. Mi-a spus din nou să mă urc în autocamion și m-am urcat. Băieţii care mai erau mi-au spus că mergem la Triaj, să cărăm răniţii. Acolo unde luaseră foc muniţiile. Acolo erau dormitoarele unor moldoveni concentraţi, care săpau niște șanţuri. Se trăgeau atunci, mi se pare, conductele cu gaze, ori așa ceva.

— Muniţii, zice Luiza, de fapt nu zice către mine, zice așa…

— Ţi-am spus că bombardaseră Giuleştiul. Îl făcuseră șvaiţer și eram îngrijorat rău de tot, pentru că nu știam ce se întâmplase acasă la sora mea Niculina.

— Și?

— În șoseaua Giulești l-am întâlnit pe fratele meu Anghel.

— Așa-i că Anghel e mai mare ca tine?

— Da.

— El a fost pe front?

— Da. A fost și rănit… Și l-am întâlnit pe fratele meu Anghel. Avea în mână… Știi Luiza, știi ce avea?

— Nu știu.

Luiza se uită în ochii mei și mă întreabă din priviri ce avea în mână fratele meu Anghel.

— Avea în mână un picior de om.

Luiza se strâmbă ca și cum ar fi luat untură de poște și mă întreabă:

— Al cui era piciorul?

— Nu știu… L-a găsit pe la atelierele CFR. Bombardaseră rău de tot atelierele CFR. Piciorul îl ducea să-l îngroape. Mi-a spus că toţi ceilalţi ai noștri sunt bine și m-am liniștit. Am fost cu mașina în Triaj și am cărat răniţi.

— Unde i-aţi cărat?

— La spitalul Witing. Spitalul ăsta este pe lângă Gara de Nord…

Fac iar ture. Luiza nu se mai uită după mine, Tare-aș vrea să știu la ce se gândește acum. La piciorul pe care-l ducea fratele meu Anghel? La răniţii pe care-i duceam la spitalul Witing?

Curios este faptul că eu, așa scriitor cum sunt, nu știu nicio poezie pe dinafară.

Eu cunosc oameni care știu din Eminescu, Esenin și alţii, versuri pe de rost. Dacă știam poezii, acum nu mă mai durea capul. Nu mă mai gândeam ce să vă mai povestesc. Spuneam poezii. Ce bine-ar merge acum niște versuri. Asta e ultima tură. Acum trebuie să-i povestesc Luizei ce-au mai făcut băiatul și fata.

— Luiza, ce vrei să-ţi mai povestesc?

— Ce-a făcut Anghel pe front

Mă gândesc (nu cu voce tare) de ce toţi copiii vor să știe cum a fost pe front. Curiozitate.

— Altă dată.

— De ce?

— Ai uitat că trebuie să-ţi povestesc ce s-a mai întâmplat cu eroii noștri? Cu băiatul și fata?

— Așa e, mergem spre casă. Ai făcut toate turele. Povestește-mi, Nicuţă!

— Într-o dimineaţă, așa cam pe la ora cinci, ziaristul aude soneria.

— Dimineaţa la cinci?

— Da, dimineaţa la cinci. S-a sculat ziaristul, s-a dus pe balcon și a întrebat cine e. Era băiatul lui. Bărbatul sârboaicei. Și sârboaica, așa gravidă cum era, a fugit să descuie ușa. Nevasta ziaristului i-a spus femeii care aştepta un bebeluș să aibă grijă cum coboară.

— Venise în concediu băiatul?

— Nu.

— Atunci?

— Băiatul a fost mutat aproape de București.

— Și mașina lor unde era?

— La poartă. La poarta…

— Și?

— Și, în ziua aia, după câteva ore, băiatul a plecat să se prezinte la noul regiment.

— Era mai bine aici?

— Era mai bine, pentru că era aproape de nevasta lui.

— Și?

— Și băiatul a terminat armata. Și nevasta lui a născut un bebeluș. O fetiţă.

— Cum o chema pe fetiţă?

— Nu mai știu, cred că Paraschiva.

— Paraschiva? Așa urât?

Luizei nu-i convenea că-i zic așa, dar așa am s-o tachinez

— Dacă nu Paraschiva, atunci o chema Veta, ori Gherghina.

— Asta-i și mai urât, Nicuţă.

— Nu mai ţin minte cum o chema pe fetiţă.

Când spun asta, mă uit pe furiș la Luiza. Îi e ciudă, mititica. De ce-i zic Gherghina?

— Nicuţă, mergem sus?

— Mergem, Luiza.

Deci, am ajuns acasă și Luiza a uitat că sunt bolnav.
A luat-o înainte pe scări. A uitat, sau e supărată că i-am zis Gherghina?

21 AUGUST 1932

Azi ce e? A, da! Sâmbătă. Astăzi, după nea Matei și nu numai după el, sunt trei ceasuri rele. Cine-i nea Matei? Nu mai ţineţi minte? E cumnatul meu, bărbatul surorii mele Niculina. E cam supărat pe mine De ce? Pentru că le-am luat butelia. Butelia de aragaz. Știţi de ce le-am luat-o? Numai așa, de-al dracului… Sora mea Niculina zicea că e suferindă. A fost la o staţiune, mi se pare că la Covasna ori Vatra Dornei. A venit de acolo și nici măcar un telefon nu mi-a dat. Sunt bolnav de trei ani și doar o dată a venit pe aici. A venit în 1930, de Paști. Au mâncat la noi. Eu atunci mâncam greu, dar mâncam singur. Nu-mi dădea Zoica… Niculina s-a uitat la mine în farfurie și mi-a zis; „Bravo” Când a auzit-o, Zoica i-a spus: „De ce nu-ţi vezi tu de farfuria ta?” I-a spus asta pentru că eu m-am simţit tare prost, m-am dus în altă cameră și am plâns, Plângeam pentru orice pe-atunci. Niculina s-a supărat tot atunci și n-a mai venit deloc pe la noi…

De ce le-am luat butelia? Păi. Se servesc de ea de vreo treizeci de ani și nici măcar un mulţumesc n-au zis o dată.

Sunt trei ceasuri rele azi. Dacă erau trei ceasuri rele până aici în parc, dădeam în vreo groapă ori îmi cădea vreo ţiglă în cap. Dar să nu zic vorbe mari. Până a mă îmbolnăvi, eram om ca toţi oamenii și deodată!… Ţac, boala. Să dau vina pe cele trei ceasuri rele? Nici măcar nu era sâmbătă. Gropile de ce sunt gropi? Ţiglele au rămas la locul lor și eu, uitaţi-vă la mine, bine merçi! Bine pe dracu. Fac ture și vorbe.se cum vorbesc.

Să mă mai odihnesc puţin și apoi să vă mai vorbesc. Dar ce? Știţi aproape totul despre mine. Aţi observat c-am zis *cam* totul și nu totul? Ooo, câte mai aveţi de știut despre mine ! Să vă dau numai un exemplu. Haideţi să vorbim despre fratele meu Anghel. Și pe el îl știţi, dar nu-l știţi prea bine. Nici eu, care-i sunt frate, nu l-am cunoscut așa cum e el. Până a mă îmbolnăvi, ce știam despre el? Mai nimic. După ce m-am îmbolnăvit, am stat mai mult de vorbă cu el. La două-trei zile, la o săptămână, venea cu Tanţa lui până la mine și îmi vorbea despre cele păţite de el pe front. Ce-a păţit el pe front o să vă povestesc eu poate cu altă ocazie, dar știu că după ce-a venit de pe front i se zicea Bărbosul. Pe front îşi lasase barbă. Și-a format o echipă de fotbal, căreia i se zicea „F.C. Bărbosul”. În cartierul nostru. În Giulești, stăteau foarte mulţi tineri care știau să joace fotbal. Anghel i-a strâns pe toţi într-o echipă și a început să joace cu ei prin alte cartiere.

Știţi ce-am neglijat sau am uitat să vă spun? Niște amănunte. Alţii în locul meu ar fi început cu descrieri. V-ar fi descris parcul în toate detaliile lui. V-ai fi vorbit și despre soare. Despre soarele de august. Soarele ăsta de august este cam puternic și dacă stai mult în bătaia lui, te faci negru. Despre adierile de vânt, de scârţâilul copacilor. De porumbei și guguștiuci ce v-am spus — că vin să mănânce. Dar despre cum sunt ei, ce culori au, sau cum se înţeleg ei, niciun rând… Păi, băncile,

despre băncile din parc, câte nu se pot spune… Câteodată, coana Mărioară, îngrijitoarea parcului, îi înjură pe ăia care le mută dintr-un loc în altul și le și rup. Nu v-am spus toate lucrurile astea.

Dară astăzi e sâmbătă și sunt trei ceasuri rele, așa cum zice nea Matei și alţii, ar putea să-mi cadă copacul ăla în cap și să mă fac mai mic, ori să mă omoare chiar. Ia să mai fac cu două ture. Dar făcând ture, nu se pot întâmpla nenorociri? Ba bine că nu ! Am auzit că pe unul pe care-l chema Stoicescu, sau nu știu cum. Când mergea pe stradă, l-a bătut fericirea și i-a căzut, așa din senin, în cap, o piesă de la o mașină, fapt pentru care a și murit. Trei ceasuri rele? Nu era sâmbătă. Deci nu era vorba de trei ceasuri rele. Întâmplare! Mă uit încolo spre intrarea parcului și…

— Ce-i cu tine, Luiza?

Luiza vine la mine și-mi zice;

— Bună dimineaţa, Nicuţă !

Cu toate c-a venit vremea să mă duc să-mi fac turele, mai staţi.

— Bună dimineaţa, Luiza. Ce-i cu tine? De ce-ai venit așa de dimineaţă?

— Păi, eu am venit la voi să dorm?

După ce zice vorbele astea, mă sărută și se uită tot la mine. Se uită la mine cu compătimire. Nu știu de ce se uită cu compătimire, ori poate așa înţeleg eu. Îi zic :

— Când e timpul de dormit, trebuie să dormi, Luiza.

— Nicuţăă !

Eu, cât se poate de serios, îi zic:

— Da, Luiza.

— Eu vreau ca tu să vorbești ca înainte.

Sărmana fetiţă, poate nici nu doarme. Se gândește la mine.

— Și?

— Vorbește-mi, Nicuţă… Vorbește-mi orice.

— Dar eu vorbesc.

Luiza ridică din umeri.

— Nu știu dacă vorbești ori nu. Vorbește cu mine. Da?

— Da, Luiza. Întreabă-mă ceva.

Mă uit la ea, ea se uită la mine iar cu compătimire.

Cine știe ce-o mai fi vorbit cu Zoica, cu bunica ei. Se uită la mine cu mult mai multă compătimire.

— Ce să te întreb eu pe tine, Nicuţă… Știi ce te întreb?

Eu dau din umeri și zic:

— Habar n-am!

Luiza se uită pe cer. Se uită la mine, iar se uită pe cer și o aud:

— Te întreb ce-ai mâncat tu aseară?

Mă temeam să nu mă întrebe cine știe ce gogomănie și când colo, auzi la ea, ce-am mâncat aseară? Mă fac că mă gândesc ca înţelepţii și zic:

— Aseară am mâncat mâncarea mea preferată. Mămăliguţă cu brânză și compot. După care am luat multe medicamente. Ce vrei să mai știi, Luiza?

— Orice.

— Cum ai dormit tu azi-noapte?

— Nu prea am dormit, Nicuţă.

— De ce?

— M-am gândit cum să te fac eu pe tine sănătos şi m-am gândit să vin astăzi mai devreme, ca să te pun să vorbeşti mai mult.

Copiii, după câte ştiu eu, aşa sunt. Se gândesc căci au cei mai buni şi frumoşi bunici din lume. Eu frumos? Ia uitaţi-vă la mine cum merg.

— Ce vorbeşti? Te-ai gândit tu la lucrul ăsta?

— Da, Nicuţă şi când am să mă fac mare, am să mă fac medic. Ştii de ce?

— De ce, Luiza?

— Ca să te fac bine pe tine.

Şi când te gândeşti că atunci când s-a născut nepoată-mea şi am auzit că e fată, nici n-am vrut să mă uit la ea. I-am spus Nadei, mama sârboaicei, cuscră-mi, care a adus-o în biroul meu, s-o ia de acolo şi i-am zis Gherghina. Soacra lui Dănuţ mi-a zis! „Dacă ea e Gherghina, tu eşti Gheorghe" şi acum… ia uitaţi-vă la ea, îţi vine s-o mănânci.

— Şi până te faci tu doctor, eu să rămân bolnav?

— Nuu, daa… Nicuţă, vorbeşte.

— Ce să spun, Luiza?

— Spune-mi cum te-ai făcut tu comunist… Aşa mi-ai spus, c-o să-mi povesteşti altă dată. Aşa-i că acum e altă dată?

— Da, Luiza, acum e altă dată.

— Dacă e altă dată, povesteşte-mi cum te-ai făcut comunist.

Eu parcă discutasem cu ea să nu intrăm în politică şi ascultaţi ce întrebare îmi pune, cum am devenit comunist.

— Dar tu ştii ce înseamnă comunist?

— Nu ştiu.

— Atunci de ce vrei să ştii cum am devenit?

— Vreau să ştiu. Vreau să-mi vorbeşti… Uite, merg cu tine. Fac şi eu ture cu tine.

— Bine, Luiza

Gândesc în sinea mea : grozavă e fetiţa asta! Nu gândesc cu voce tare. Face ture cu mine şi eu vorbesc. O întreb:

— Tu ştii ce-i un om bun ?

Răspunde imediat.

— Ştiu.

— Cum e?

— Ca tine, ca Zoica, ca tăticu' şi ca mămica.

— Tu ştii că lumea e împărţită în două?

Se uită în ochii mei cu ochişorii ăia ai ei frumoşi şi zice:

— Sigur că da. Bărbaţi şi femei.

— Nu, Luiza. Săraci şi bogaţi… Comuniştii se străduiesc să şteargă diferenţa

dintre săraci și bogaţi.

— Cum?

— Cu sacrificii.

— Ce sunt alea sacrificii?

— Bine, Luiza, tu știi cine a fost Buonarotti și nu știi ce sunt alea sacrificii? Sacrificiu este atunci cinci ești gata să-ţi dai și viaţa pentru ceva.

— Deci comuniștii sunt oameni buni. Și curajoși.

— Da, Luiza… Eu am făcut parte din lumea celor mulţi, din lumea color săraci… Dacă aveai norocul să te naști în lumea celor bogaţi, îţi punea Dumnezeu mâna în cap.

— Cum îţi punea Dumnezeu mâ`na în cap?

Fata asta îşi închipuie că vine un om cu barbă albă ori neagră și-ţi pune mâna în cap. De unde să ştie că lucrurile sunt mai complicate? Mult mai complicate…

— Dacă te năşteai în lumea celor bogaţi, nu mai aveai nevoie de nimic.

— Tu de ce te-ai născut în lumea celor săraci?

— N-a fost după mine.

— Dar tu ești scriitor.

— Dacă nu erau comuniștii, nu mai eram scriitor. Rămâneam tot lăcătuș.

— Dar ai talent. Așa mi-a spus și tata și…

— Înainte puteai să ai… Dacă nu erau comuniștii, nu erai nici tu.

— Cum adică, nu eram nici eu?

— Păi, eu am fost lăcătuș la Hunedoara. Au văzut comuniștii că am talent și m-au trimis la Școala de literatură. M-am angajat apoi la un ziar și a venit și Zoica cu mine. Zoica l-a născut pe Dănuţ… pe tatăl tău. El a făcut liceul, a cunoscut-o pe Vesna, mama ta și te-au făcut pe tine. Vezi cum vine de se leagă?

Nu știe ce înseamnă această expresie, de aceea mă întreabă:

— Ce se leagă, Nicuţă ?

— Se leagă faptele.

— Fratele tău a rămas muncitor și sora ta Niculina este tot pe Giulești…

— Da, Luiza. Și comuniștii au căutat printre ei oameni pricepuţi și i-au pus în diferite locuri de răspundere. Bineînţeles că s-au făcut și greșeli. Au nimerit în posturi de răspundere și oameni care nu meritau.

— Și cine a făcut toate astea?

— Bineînţeles că nu Papa de la Roma. Comuniștii, Luiza… Mai poţi să mergi? Hai, că de-acum ești fată mare.

— Nicuţă, și tu ești comunist?

— Sunt, Luiza, să-ţi spun de un milion de ori? Asta-i vorba ta. Vezi că ţi-am luat-o?

— Câte ture mai avem?

— Două, Luiza.

— Hai să le facem. Să nu taci, Nicuţă, vorbește-mi.

— Luiza, de ce m-ai întrebat tu de comuniști? Ca să nu tac?

— Nuu.

Luiza zice acest „nu” altfel. Nu pot să vă explic cum îl zice.

— Atunci?

— Așa.

Fuge și se așează pe bancă. Am terminat turele. Trebuie să mă odihnesc și cu puţin. Dar cu un pot să merg așa repede după Luiza. Luiza vine înapoi după mine.

Coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, iar se uită după noi. Stă rezemată în coada măturii și se uită după noi. Luiza mă ceartă.

— De ce taci, Nicuţă?

Ce să mai vorbesc? Ar trebui să iau o carte și s-o citesc cu glas tare. Asta ar fi cel mai bine. Dar nu acum, cât e Luiza aici. Chiar asta am să fac. *Am* să iau o carte să citesc. Deodată, fără niciun fel de legătură, o aud pe Luiza zicând:

— Și?

Deși nu sunt călare ca Sfântul Gheorghe care omoară balaurul (de ce-l aduc în discuţie pe Sfântul Gheorghe? — pentru că am aflat că sfântul ăsta e tare curios) zic :

— Ce, și? Luiza?

— Fata a născut o fetiţă pe care nu știi cum o cheamă.

Acum știu despre ce este vorba.

— Dacă nu-i Gherghina, Veta, și dacă nu-i Veta, Paraschiva.

Văd că se întunecă la față, dar zice:

— Și?

— Și băiatul, după ce a terminat armata, s-a dus la o fabrică la Râmnicu Vâlcea. Acolo a fost repartizat. Ba stai, că nu s-a dus. A rămas în București și pentru că știa englezește, s-a angajat ca ghid.

— Și mașina lui?

— Nu cu mașina lui.

— Și fata?

— Fata mai avea puţin și termina Medicina… A terminat și fata Medicina și, pentru că era sârboaică, au repartizat-o aici în București. Au repartizat-o în București pentru că avea și copil, pe fetiţa pe care nu știu cum o chema. Gherghina, Veta, ori Parasehiva.

Văd că enumerarea asta de nume o supără iar. Ea se face că nu bagă de seamă și zice:

— Și?

Luiza zice „și”, dar se uită în altă parte. E necăjită că nu poate să-mi spună ca că pe fetiţă o chema Luiza, nu Veta nici Gherghina.

— Au repartizat-o pe mama Gherghinei la Salvare, să-și facă stagiul. Trebuia să stea la Salvare trei ani fără leafă, pentru că nu era trimisă de nimeni de aici, din ţară… Într-o zi, cam pe la zece, tatăl băiatului a primit o somaţie.

— Ce somaţie?

— Să plătească opt mii și ceva de lei.

— Pentru ce?

— Pentru școlarizarea fiului lor.

— Cine i-o trimisese?

— Cei de la Râmnicu Vâlcea, pentru că băiatul, ţi-am spus, nu s-a mai dus acolo Deci: o trimiseseră ăia de la Râmnicu Vâlcea…

— De ce?… Așa-i că opt mii de lei sunt bani mulţi?

— Ţi-am spus, pentru că băiatul, după armată, nu s-a mai dus la ei.

Ei. Sunteţi în stare să-mi spuneţi ce-a zis Luiza? Știţi ce-a zis?

— Și?

— Și tatăl băiatului s-a dat peste cap…

Cred că Luiza, în căpşorul ei, mă și vedea făcând tumbe. Om în toată firea și să mă dau peste cap?

— Cum s-a dat peste cap?

Nu v-am spus eu că asta e în căpşorul ei? Ca s-o liniștesc, îi zic:

— Vorba vine. A făcut tot ce se putea face și i-a făcut rost băiatului de un post aici la București.

— Și a plătit cele opt mii de lei la Râmnicu Vâlcea?

— S-a dus cu băiatul acolo.

— Unde acolo?

— La Râmnicu Vâlcea.

Luiza mai are la îndemână un:

— Și?

— Și a vorbit cu directorul general și în loc să plătească școlarizarea, tatăl băiatului, care era ziarist, a luat de la directorul general transferul pentru o instituţie din București. Și astfel băiatul a fost transferat la București.

I-a venit inima la loc în legătură cu cele opt mii de lei, dar tot mă întreabă:

— Aici avea leafă?

— Avea, dar mama Gherhinei, Vetei ori Paraschivei nu avea.

— Ea nu avea?

— Nu.

Iar nu-i convine ceva Luizei Eu, numai așa… îmi place mult figura Luizei când aude de Gherghina, Veta, Paraschiva…

— Spune, Nicuţă.

— Ce să-ţi spun, Luiza?

— Ce s-a mai întâmplat?

— Băiatul, fata și Gherghina, Veta ori Paraschiva, fetiţa lor. O duceau cum o duceau în casa ziaristului, tatăl băiatului şi la un moment dat mamei lui Gherghina, Veta ori Paraschiva, i-a venit o idee.

Luiza lasă iar buza în jos. Din care gest trebuie să înţeleg că-i cam supărată Zice:

— Acum nu i-a mai venit nicio idee băiatului?

— Acum i-a venit ideea sârboaicei.

Mă întreabă ca și cum ar întreba cineva cât costă kilogramul de prune!

— Ce idee?

— Uite. Luiza. şi i-o arăt în balcon pe Zoica.

Luiza tresare, îi face nu știu ce semn lui Zoica, apoi zice:

— Ah. Da. Suntem acasă îmi spui ce idee i-a venit fetei? Da? Când îmi spui? Mâine?

— Da, Luiza, mâine. Mâine când venim spre casă.

22 AUGUST 1982

Azi, fiind duminică, s-ar cuveni s-o iau de mână pe Luiza, s-o îmbrac frumos, să mă îmbrac și cu frumos și să mă duc cu ea. Să ne ducem de pildă la Ambasador, eu să beau o bere și ca să bea un suc ori tot așa, să ne prindem de mână și să ne plimbăm până ce ne face Zoica mâncarea de prânz. Dar cum să mă duc eu în oraș?! Abia ajung aici, în parc și în definitiv, ce să-i arăt azi Luizei în oraș?

O parte din muncitori lucrează astăzi, altă parte nu. Uitaţi-vă, că și coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, a venit la lucru. Astăzi e ajunul sărbătorii noastre. Și i-a uitaţi-vă mai atent la mine, merg. Merg în picioare. Animalele merg în patru labe. După spusele unora, eu sunt animal superior și trebuie să merg în două picioare. Ce ușor ar fi pentru mine să merg în patru labe. Dar cum să meargă omul în patru labe? De aceea fac și turele astea, ca să pot merge pe picioare.

Acum, când mă văd în oglinda în care mă bărbieresc, mă gândesc cum eram înainte. Curios este că acum nu mă mai gândesc cum am fost înainte de a mă îmbolnăvi, ci mă gândesc cum arătam când eram foarte, foarte bolnav. Tot din auzite știu că e greu până te obișnuiești cu boala. Eu parcă m-am obișnuit. De unde să mă obișnuiesc! Când mă forţez să merg, am impresia că vin în nas. Doctorul zice că-i mai mult o părere de-a mea. Că eu de fapt merg bine, dar am impresia că vin în nas. Ce știe el! Ştie el cât mă chinuiesc? Luiza cred că știe cât sufăr. Știe, dar se face că nu.

Uitaţi că vine cineva Cine-o fi? Vreun beţiv, vreun om care a întârziat toată noaptea undeva și acum se duce acasă? Dar după cum merge parcă nu e beat. O fi uitat ceva aseară în parc. Ce să caute un om sănătos — că ăsta pare sănătos — ce să caute, zic, omul ăsta în parc, acum de dimineaţă. E un om cam de seama mea. Dar ce-o fi cu el, că vine spre mine? Vine spre mine și:

— Ce faci, mă, Nicuţă?

Mă uit la el. Nu e beat. Îl cunosc și nu-l cunosc. Zice tot el:

— Am fost la tine și cineva, mi se pare că soţia ta, mi-a spus de la balcon că te găsesc aici în parc… Am auzit c-ai fost bolnav. Eu azi nu lucrez și m-am gândit să te caut pe tine.

— Pe mine?

— Da, pe tine.

— De ce? De ce m-ai căutat ? De ce mă cauţi ?

— Vreau să te pun martor.

Omul ăsta pe care-l cunosc și nu prea, când m-aude cum vorbesc, se uită la mine altfel. Îmi mai spune o dată că vrea să mă pună martor. Îmi vorbește tare ca surzilor ori ca bolnavilor mintali. Eu îl întreb speriat :

— Ce să mă pui?

— Martor… Ce te uiţi așa la mine, nu mă cunoști ?

Cine-o fi omul ăsta care vrea să mă pun martor?

— Și te cunosc și nu te cunosc.

— Sunt Vireanu, de la „Oţel Rapid”.

— Vireanu ? Tu ești, Virene ?

Mă uit la Vireanu și el se uită la mine cu compătimire. De câteva ori a zis, ca pentru sine, „săracul”. Adică eu sunt „săracul” ăla din ghilimele.

— Tu ești, Virene ? De patruzeci de ani nu ne-am mai văzut şi unde vrei să mă pui martor ?

— Îmi adun vechimea în muncă și am și la „Oţel Rapid” vreo doi ani. Nu vreau să-i pierd. Tu mă știi, am lucrat cu tine.

— Ai lucrat, dar eu un pot umbla. Îţi dau numărul de telefon al lui Ganea. El poate să meargă cu tine oriunde.

Îi dau numărul de telefon al lui Ganea, pentru că și el a lucrat acolo. Vireanu se uită din nou la mine.

Îşi notează numărul, dar e cu ochii tot la mine.

— Știu c-ai scris niște cărţi. Le am și eu.

— Am scris, Virene. Am scris… Tu ce-ai mai făcut ?

— Am rămas tot muncitor.

Uitaţi-vă că m-am molipsit și eu de la Luiza. Îi zic :

— Și?

— Și am divorţat de prima nevastă.

— Rău, Virene, rău că ai divorţat.

Vireanu se uită supărat la mine și-mi zice.

— Tu îmi faci critică, acum ? Eu am venit la tine pentru altceva. Tu ai divorţat?

— Nu. Nu, Virene. Lasă, ţi-am spus-o și eu așa…

— Da, așa, fără nicio legătură.

De ce să-l chinuiesc pe Vireanu ăsta? Mă apropii de urechea lui și-i zic:

— Eu trebuie să fac niște ture pe aici prin parc.

Mirat, ori contrariat, mă întreabă;

— De ce ?

— Așa, tu rămâi, stai aici, că fac două ture și gata. Pe urmă iar vin lângă tine.

Mă ridic, caut o pietricică și încep să ocolesc parcul.

Vorbesc așa, cum mi-a spus Luiza, de unul singur, dar ce să vorbesc ? Vorbesc ce-mi trece prin cap. Caut să-mi aduc aminte cu voce tare unde lucra Vireanu la „Oţel Rapid”. Da, îl știu, era un matriţer priceput. Trag cu coada ochiului și-l văd pe Vireanu că se uită la mine. Se uită la mine cum vorbesc singur. Îmi dau seama c-am fost cam rece cu el. Și dacă, ce ? Nu mi-a fost nici înainte mare prieten. Oricât mă uit din nou spre banca mea și nu-l mai văd. Unde-o fi dispărut ? O fi crezut, bietul de el, c-am înnebunit. Nici măcar nu i-am spus de ce sunt așa de dimineaţă în parc și nici de ce fac turele astea. Uite-l că stă de vorbă cu coana Mărioara. Ce i-o fi spunând ?

I-o fi spunând că atunci când m-a cunoscut el, eram sănătos la cap, mai știi ? Eu vorbesc tare și-mi văd de turele mele. Vireanu s-a mai uitat spre mine, s-a închinat și a ieșit din parc. Coana Mărioara se îndreaptă spre mine și eu spre bancă. Mă întâlnesc cu coana Mărioara la bancă și ea intră în vorbă cu mine.

— Îl cunoaşteţi pe ăla care a stat de vorbă cu mine?

Se uită încolo. În partea unde a dispărut Vireanu. Iar eu îi spun:

— Da, îl cunosc, îl cunosc bine.

Coana Mărioara oftează pentru mine. Crede că dacă oftează ea, mă ușurează pe mine Zice:

— Spunea că-i pare rău că…

V-o spun pe a dreaptă. Nu-mi pare rău că Vireanu a plecat. dar tot o întreb.

— De ce a plecat ?

— A crezut că sunteţi bolnav la cap… V-a văzut vorbind singur. Eu știu de ce vorbiţi singur, ca să puteţi vorbi iar. Zicea că se duce la unul, nu mai ţin minte cum zicea că-l cheamă.

Mă pomenesc zicând :

— Ganca. (Și habar n-am de ce îi spun numele.)

— Da, zicea că se duce la unul Ganca și-i pare rău că v-a deranjat.

— Cum m-a deranjat?

— El a crezut că sunteţi *zăltat.*

— Cum? Cum a crezut că sunt?

— Nebun.

Femeia n-a mai zis „zăltat”. O fi crezut că nu știu ce înseamnă asta. Eu știu, știu prea bine ce înseamnă.

— Aha, s-a speriat și a plecat fără să-și ia rămas bun. Mă scuzi, coană Mârioaro, mă duc să fac turele.

— Te scuz, maică…

Unde eram eu acum 38 de ani pe vremea asta? Acum 38 de ani, era 1944. Începea o eră nouă. Da, acum 38 de ani eram la Avrig. Lucram la „Oţel Rapid” și fabrica se evacuase din cauza bombardamentului. Se evacuase, cum am mai spus, la Avrig. În ajunul zilei de 23 August nu mai ţin minte ce făceam. Cred că lucram la grenade și îmi făcea curte o fată pe care o chema Dida. Unde-o fi Dida? De atunci n-am mai văzut-o. Dida asta venea, mă strângea în braţe și pe urmă se ducea la bancul ei. Încolo, era fată bună. Bineînţeles că mă tulbura și pe mine, dar ce puteam face. Aici la Avrig mi-a dat inginerul Tașcu vreo două cămăși. Mi le-a dat de pomană. Acolo am cumpărat de la unul Guianu un costum bleumarin. Ce elegant eram ! Inginerul Tașcu mi-a dat atunci și un *ballonseide,* uzat. Și cu ăsta eram elegant. Vireanu ăsta n-a fost la Avrig. A lucrat aici în București și atunci a plecat militar.

Dacă nu pleca Vireanu acum și mă auzea că vreau să înceapă calendarul de la mine, ar fi zis că sunt complet nebun. Vireanu ăsta nu are nume de sfânt. Cine dracu’ a mai auzit de sfântul Vireanu? Hai, că dacă începe calendarul de la mine, n-am să bag în calendar niciun sfânt. Ia luaţi un calendar în mână, un calendar

creștinesc și să vedeţi ce puzderie de sfinţi sunt. Aţi băgat de seamă că Luizei nu i-am spus că vreau să înceapă calendarul de la mine? Nici n-am să-i spun.

Suflaţi-mi dumneavoastră, spuneţi-mi despre ce să mai vorbesc. Hai că trebuie să vă mai ţin de vorbă câteva ture. Dacă vine Luiza, aţi scăpat. Vorbesc cu ea. Să vă mai spun ceva de Dida ăla? V-am spus că n-am mai văzut-o de atunci. Ce s-o fi întâmplat cu ea nu știu. Știu însă că-i plăcea de ea unui maistru pe care-l chema Penel. Cu maistrul ăsta am avut eu niște incidente. Dar nu din cauza Didei. Din alte motive. Cum am plecat de la Avrig? Păi nu v-am spus? Patronul ne-a dat afară Dar uite c-aţi scăpat. Uite că vine Luiza. Vedeţi cum vine? La fix.

— Bună dimineaţa, Nicuţă.

Nu sunt canibal, n-a fost canibal neam de neamul meu, dar pe fetiţa asta aș mânca-o. Aș mânca-o, mai ales când zice cu vocea ei cântată și dulce „bună dimineaţa, Nicuţă”.

— Bună dimineaţa, Luiza.

— Tu ai vorbit azi? Când veneam cu, tăceai. Ooo, ce-am să-ţi fac !

Ca să se facă mai bună, zic :

— Am avut și musafiri, Luiza.

Musafiri, aici în parc? Musafirii de obicei vin acasă. Luiza îşi aduce aminte că azi de dimineaţă Zoica a vorbit de la balcon cu cineva, așa că mă întreabă:

— Pe cine ai avut musafir?

— Pe unul Vireanu.

— Care Vireanu?

Îi spun care Vireanu. Îi povestesc ce s-a întâmplat cu Vireanu ăsta, îi spun că m-a crezut nebun, îi spun că am plecat să fac ture și pe urmă o întreb ce-ar face ea dacă ar vedea într-un parc, la o oră așa de matinală, un om făcând ture și vorbind singur.

— Dar ce să caut eu în parc la ora aia? Ce să fac?

— Ai dreptate, Luiza, ai dreptate. Hai să ne plimbăm prin parc.

— De ce?

— Uite că vine coana Mărioară spre noi.

— Nu vine la noi.

— Ba da, Luiza.

Și coana Mârioara la noi a venit. Intră în vorbă cu Luiza Eu mă fac că număr pietricelele. Coana Mârioara zice:

— Luiza zici că te cheamă?

Fetiţa are faţă de coana Mărioara aceeași repulsie pe care o am și eu faţă de icoane. Ar vrea să se ferească de ea, totuși zice :

— Da. Luiza mă cheamă.

— Luiza, de ce nu te-ai dus undeva să-ţi petreci vacanţa?

Fetiţa se uită cu dușmănie la coana Mărioara și zice:

— Mi-o petrec aici, pe bancă, cu tata mare, cu Nicuţă.

Luiza știe că am mai numărat o dată pietricelele. De aia le ia și le aruncă. Mă îmbrăţișează. Nu vrea să stea de vorbă cu coana Mărioara, dar nici coana Mărioara

n-are chef de lucru. Zice:

— De ce nu ne-o fi lăsat azi acasă?

Luiza mă îmbrăţișează din nou. Uitaţi-vă la mine, sunt tată mare. Cum trec zilele! Parcă ieri am scris cartea aia care se chema „M-am făcut băiat mare”… Am scris-o în 1951.

— Nicuţă, unde te gândești ?

Să-i spun că mă gândesc la tinereţile mele? Să-i spun că și eu am fost tânăr?

— Așa, aiurea.

Coana Mărioara, văzând că n-o mai băgăm în seamă, a plecat la treaba ei. Eu o întreb pe Luiza ce-ar face dacă coana Mărioara ar fi cruce, iar că ar trebui s-o pupe.

Luiza râde. Deodată o aud:

— Nicuuţăă!

— Da, Luiza.

— Ce idee i-a venit fetei?

Știu că la ieșirea din parc urmează să-i povestesc să nu tac, mă fac că nu știu despre ce-i vorba.

— Ai uitat că-mi-spui o poveste? îmi zice ea.

— Nu am uitat, Luiza.

— Atunci, spune-mi-o.

— Îţi spun, Luiza.

— Nicuţă, sârboaica era deșteaptă?

Se uită la mine să vadă ce spun. Se uită la gura mea și vrea neapărat să știe ce părere am cu despre mama ei. Eu am o părere foarte bună.

— Era și ea deșteaptă.

— Ei ce idee i-a venit?

— Să plece.

— Unde?

Știţi că noi am pornit spre casă, dar acum mă opresc pe loc și-i zic:

— La Belgrad. Știi că ea era doctor. Medic.

— Sigur că știu. Ştiu și că lucra la Salvare.

Pornim din nou spre casă.

— Dar ai uitat că la Salvare nu primea salariu. Și aveau și un copil. Pe Gherghina ori…

— Nu mai zice așa.

— Nu mai zic. Acum băiatul lucra la Clinica lui madam Aslan, la Geriatrie. Făcea acolo sociologia bătrâneţii.

Luiza nu mă întreabă ce înseamnă „sociologia bătrâneţii”. Întreabă:

— Și?

— Și i-a spus băiatului că vrea să plece.

— Cine avea grijă de fetiţă?

— Soacra fetei, mama băiatului, nevasta ziaristului.

— O iubea?

— Cine?

— Ziaristul și nevasta lui, o iubeau pe fetiţă?

Am întrebat-o „cine”, ca să văd cât e de dibace să văd dacă se demască.

— O, o iubeau mult.

Cum poţi să nu iubești un boţ de copil ca Luiza? Ce mult o iubeam!

— Și?

— Și fata a spus: „Dac-aș avea și eu leafă, am rămâne aici. Dar ce facem noi numai cu o leafă? Să ne întreţină tatăl tău?” Așa i-a spus fata băiatului.

— Și băiatul ce-a zis?

— I-a spus tatălui său și ăsta a zis, „Păi, măi băiatule, îţi închipui că ţi-ai luat o nevastă fără meserie și trebuie s-o ţii acasă. Împărţiţi leafa ta…” Fata n-a vrut și s-a dus ia Belgrad.

— Era o fată rea?

— Nu, de ce?

— Dacă și-a lăsat fetiţa !

Aici s-a dat puţin de gol.

— A lăsat fetiţa pe mâini bune. Pe mâinile soţiei ziaristului, care ţi-am spus că era o femeie foarte bună.

La urma urmei, era și tatăl fetiţei acolo.

— El lucra la Geriatrie.

— Da, văd că n-ai uitat

— Și *?*

— Și. Ţi-am spus, fata a plecat. Băiatul și-a depus şi el actele.

— Unde și-a depus actele?

— La pașapoarte.

— Și?

— Și a așteptat.

— Și până la urmă?

— A mai venit mama fetiţei, s-o vadă pe fetiţă. Să-i vadă și pe ceilalţi.

— Și?

— Fetiţa se mai ducea pe la ea, pe la fată, adică la mama ei.

Am ajuns de mult acasă și Luiza știe că acasă nu-i mai povestesc nimic despre cei doi. Deci, stăm pe loc.

Zoica se uită din balcon la noi.

— Singură? Singură se ducea fetiţa?

— Era mică, cum să se ducă singură.

Nu mă mai uit în sus la Zoica. Luiza stă pe loc, alături de mine și mă întreabă:

— Și tatăl fetiţei nu s-a dus la fetiţa lui?

— Mai târziu.

Luiza mal zice un „și” și eu îi zic:

— Și am ajuns acasă…

23 AUGUST 1982

Azi-noapte a plouat tot timpul. Eu n-am prea dormit. Auzeam cum se scurge ploaia prin burlane. Mă uitam și la Luiza care dormea. Dormea atât de frumos lângă mine. Îmi pare rău că timpul e urât. Azi lumea trebuie să defileze. Se amână oare defilarea? Se suspendă? Nu m-am mai dus în parc. Se scutură și pomii… E rece. Parcă n-ar fi august. Mi-am pus vesta pe mine. Și acum stau singur în biroul meu. Până acum am avut noroc de vreme frumoasă. Să nu dai cu sfinţii ăștia de pământ? Ba să dai. Tocmai în noaptea de 22 spre 23 August a plouat. Dacă eram sănătos, acum aș fi fost și cu la defilare…

Oamenii se strâng totuși să defileze. Când eram sănătos, mă urcam pe statuia Aviatorilor ori mă duceam la tribune și îmi scriam impresiile. Auziţi S-a sculat și Luiza. Zoica cred că i-a spus că n-am plecat în parc. Sigur i-a spus, că uite-o, a venit la mine.

— Bună dimineaţa, Nicuţă. Nu te-ai dus în parc?

Se uită pe fereastră și parcă îi pare rău că a întrebat.

— Azi-noapte a plouat, Luiza. E noroi. Nu pot să mă duc în parc.

— Și tu ce faci?

— Stau la birou.

— Dar nu vorbești? Tu trebuie să vorbești mereu, chiar dacă afară plouă.

M-a înnebunit fetiţa asta. Să vorbesc? Ce-i aia, să vorbesc? De fapt are dreptate. De ce să stau la birou ca un popândău? De ce nu iau o carte din bibliotecă și să citesc cu voce tare? Să închid ușa, să nu mă audă cineva.

Și dacă mă aude cineva, ce e? O întreb pe Luiza numai așa, de formă:

— Ce să vorbesc?

— Orice. Hai și povestește-mi mie ceva. Stai să-mi iau ceva pe mine că mi-o răcoare. Îmi iau ceva pe mine și vin. Cum de nu mi-am dat și eu seama?

— Du-te, Luiza. Du-te repede.

Și-a luat pe ea un pulover și a venit lângă mine. Îmi cere să-i povestesc. Ce să-i mai povestesc, că până acum știe totul despre mine.

— Știi ce să-mi povestești?

— Ce, Luiza? Știu ce vrei să-mi spui…

Luiza se miră într-un anumit fel, ridică din umeri și zice:

— Ce?

— Ce-au mai făcut cei doi tineri, băiatul și fata care au plecat.

— Nu! Asta îmi povestești mai târziu. Nu despre băiat și fată vreau să-mi vorbești.

Uitaţi-vă, uitaţi-vă că nu sunt chiar așa de perspicace, nici bun psiholog.

— Atunci?

— Povestește-mi ce-a făcut fratele tău Angliei. Ce-a făcut pe front?

— Luiza, Anghel poate să-ţi povestească mai bine ca mime ce-a făcut. Nu? Eu însă am să-ţi spun altceva.

— Ce?

— Ai să vezi… Când Anghel era pe front, eu eram ucenic la Garajele Leonida. Stăteam pe Giulești în casa veche. Ei, de-acolo din Giulești, mă duceam pe jos până la Leonida. Și mă duceam în fiecare dimineaţă și pe la spitale.

— De ce?

— La spitalele Witing și Polizu se aduceau răniţi.

Luiza devine mai curioasă. Vine și se aşază pe genunchii mei, în așa fel încât să poată să-mi vadă faţa.

— De ce te sculai mai devreme și de ce te duceai la spitale?

— Ca să văd dacă nu cumva se află și fratele meu Anghel printre răniţi. Povestea cu costumul de haine ţi-am spus-o?

— Mi-ai spus, Nicuţă, dar mai spune-mi o dată.

— Fratele meu Anghel avea un costum. Un costum frumos, cărămiziu și cu picăţele. Și când a plecat pe front, a lăsat costumul la sora mea Niculina. Eu, știi, eram ucenic.

— Și?

— Și odată mi-a trecut prin cap o prostie… Am plâns atunci.

— De ce, de ce ai plâns, Nicuţă?

— Fiindcă mi-a trecut prin cap prostia aia. Îmi era rușine de mine.

— Ce prostie ţi-a trecut prin cap? Spune-mi, că am uitat.

— M-am gândit că dacă Anghel ar muri pe front, mi-ar rămâne mic costumul lui.

Ce este și ce a fost în sufletul meu… Mă mir că nu m-am aruncat de la etaj. Dar cum să te arunci de la etaj, când pe Giulești nu existau asemenea case?

— Și ce-ai mai făcut, Nicuţă?

— N-a fost de-ajuns ce am făcut? Asemenea gânduri să-mi treacă prin cap? Știi cum am plâns, Luiza?

Ea glumește:

— Cu lacrimi de crocodil.

— Cu așa ceva nu se glumește, Luiza.

Nu-i place deloc ce i-am povestit, ori poate că așa mi se pare mie. Se uită la mine ca și cum m-ar fi prins cu vreo minciună și îmi zice!

— Tu mi-ai spus mic că astăzi o sărbătoare.

— Da, Luiza, e sărbătoare mare.

Luiza mă întreabă întocmai cum întreabă un judecător pe un acuzat de ce a făcut cutare lucru

— De ce a plouat?

Și Luiza se uită foarte atentă la mine, să vadă pe unde scot cămașa. Ea crede că gata, s-a zis cu mine.

— Eu știu de ce a plouat?

— Deci, nu știi.

Gata, s-a dat mai departe de mine și-mi zâmbeşte cu superioritate. M-a învins, crede ea. O las să creadă ce vrea.

— Bine, bine! Hai, povestește-mi altceva. Spune-mi ce-ai fi vorbit tu acum, dacă erai în parc.

Chiar. Ce spuneam cu acum, dacă eram în parc? Astăzi mă puteam da și peste cap în parc, pentru că nu era absolut nimeni. Ce vorbeam cu acum, dacă eram în parc? Găseam cu ceva…

La televizor se transmite defilarea.

— Luiza.

— Da, Nicuţă.

— Nu-ţi pare rău că nu te-ai dus la Geoagiu-Băi?

— Trebuie să-ţi repet de un milion de ori ca să înţelegi că eu am venit la voi, la tine și la Zoica și nicidecum la Oana?

— Hai să vorbim despre Oana și despre părinţii ei. Vrei?

— Vreau. Vorbește, Nicuţă.

— Oana e la o școală de balet.

— Și eu sunt la o școală de balet.

— Luiza, când tu erai mică și spuneam, Zoica ori eu, că Oana este mai mare ca tine cu două zile, ţipai. Plângeai.

— De ce plângeam?

— Eu de unde să știu ce-o fi fost în căpşorul tău.

Nu admiteai tu ca Oana să fie mai mare ca tine cu două zile și gata.

— Unde-or fi ei acum?

— Cred că sunt la Craiova, la Stanca, la sora lui Ion.

Poate că acum tatăl Oanei bea molan, ori poate că sunt la Ciutura, la părinţii lui. La Naidin ăl bătrân. La Ciutura de Dolj.

— Eu am fost la Ciutura?

Ai fost, Luiza, când erai în burtă la mămica ta.

Sună telefonul. Zoica răspunde și după ce vorbește, vine la noi și ne zice:

— Au venit.

Eu și Luiza parcă ne-am vorbit. Întrebăm amândoi deodată:

— Cine a venit?

— Oana și ceilalţi… Ne-au invitat pentru mâine la ei. Luiza, vrei să te duci de azi să te joci cu Oana?

— Nu, cu stau cu voi.

Nu mai vorbim despre Oana și ai săi. Zoica s-a dus la bucătărie. Trebuie să caut cu Luiza alt subiect de discuţie. Luiza a plecat de mult din braţele mele. Acum sare într-un picior prin casă. Când sare Luiza într-un picior, cu trebuie să-mi dau seama că s-a cam plictisit. Îmi zice:

— Nicuţă.

— Da, Luiza.

— Hai să jucăm cărţi. Hai să jucăm tabinet.

— Nu acum, Luiza. Jucăm și tabinet, dar fiecare lucru la timpul său.

— Păi, acum nu e timpul tabinetului?

— Nu, acum e timpul plimbării prin parc.

— Ah, da… Nicuţă, cum îl chema pe omul ăla care a venit ieri în parc?

— Vireanu, dar de ce ţi-ai adus aminte de el?

— Ăla e cam prost.

— De ce faci omul prost? Nu e prost.

— Atunci de ce-a plecat fără să spună? E prost. Eu întotdeauna când plec undeva, îi spun lui mămica și lui tăticu.

— Cu Vireanu a fost altceva.

— Cum a fost altceva? N-a plecat fără să-ţi spună nimic?

— A plecat, dar el a crezut că eu… A observat că vorbesc prost și că… A crezut omul că sunt nebun.

— Nicuţă!

— Da, Luiza.

— Îmi povestești ce-au mai făcut cei doi?

— Îţi povestesc.

— Hai dincolo.

— De ce?

Vine mai aproape de mine. Nu mai sare cum sărea înainte.

— Ca să nu audă Zoica.

În primul rând Zoica nici nu-i în preajma noastră. E în bucătărie, ne pregătește masa și în al doilea rând nu-mi place la Luiza teama asta de Zoica.

Așa o crezi tu pe Zoica? Păi ce, tu îţi închipui că ea trage cu urechea? De ce o jignești?

— Eu n-o jignesc, o iubesc mult pe Zoica. Hai, spune-mi:

— Păi, fata a plecat și băiatul și-a depus și el actele.

Luiza vino iar în braţele mele. Mă mângâie pe obraji și îmi zice:

— Nicuţă.

— Da, Luiza.

— Tu când erai tânăr te duceai la discotecă?

— Discotecă? Luiza, discotecile astea s-au înfiinţat mult mai încoa'. Eu mi-am petrecut tinereţile în timpul războiului și după război. Știu că am fost odată cu unul Laurenţiu la un bal pe lângă cinematograful Marna. Pe Calea Griviţei/ Nu știu cum am ajuns acolo.

— Și?

— Și. Luiza, ţin minte ca acum. Că atunci la ușă erau niște inși solizi.

— Cum solizi?

— Mari.

— Și?

— Unul din ei avea în mână un clește de cuie.

Când zic clește de cuie, holbează ochii la mine și mă mai întreabă o dată:

— Ce avea?

— Un clește de cuie.

Zic mai răspicat. Nu cred că Luiza n-a înţeles de prima dată, pentru că vorbesc prost, ci pentru că i se pare curios. Ce să caute unul cu un clește de cuie la „Discotecă"?

— Dar ce făcea cu el?

— Cei de la ușă ne-au întrebat ce vrem, iar noi am zis că vrem să dansăm.

— Și?

— Ala cu cleștele mi-a prins mie piciorul… Mi-a spus să-mi ridic piciorul. S-a uitat la piciorul meu cum se uită fierarii la piciorul cailor, ca să vadă dacă sunt potcoviţi.

— Și?

— Și a vrut să-mi scoată ţintele de pe tălpile pantofilor.

— Ce ţinte?

— Luiza, înainte vreme la tălpile pantofilor și bocancilor băteam niște ţinte de fier, ca să nu se tocească talpa așa repede.

Fetiţa se strâmbă și pe bună dreptate îmi zice:

— Eu n-am văzut așa ceva.

— Nu mai sunt, Luiza, au fost desfiinţate.

— Și aţi lăsat să vă scoată ţintele?

— Nu. Și dacă nu i-am lăsat să ne scoată ţintele, nici el nu ne-au dat voie să intrăm.

— Nicuţă, eu tot n-am înţeles de ce au vrut să vă scoată ţintele?

— Dacă intram, cu ţintele alea de la pantofi le zgâriam parchetul. Localul ăla în care dădeau baluri avea parchet pe jos.

— Și de ce erau ei solizi?

— Ca să poată să se bată cu noi, dacă voiam să întrăm cu ţintele.

— Ah, da! Și?

— Și ne-am dus la noi pe Giuleşti. La noi era podea, nu parchet și cânta unul Chiru, care cânta și la radio.

Luiza, simt eu, se gândește și ea acum la băieţii ăia solizi, care aveau clești de cuie în mână.

— Și zici că atunci nu existau discoteci?

— Ce discoteci, Luiza, cum să existe, când abia acum nu de mult s-au descoperit.

— Și ce-a mai făcut băiatul?

Eu știu despre care băiat mă întreabă ea, dar tot o întreb:

— Care băiat?

— Băiatul căruia i-a plecat nevasta la Belgrad.

O tachinez:

— Aaa, tatăl Gherghinei?

— Nu-i mai zice așa.

— De ce, Luiza?

— Pentru că nu o cheamă așa.

Luiza îşi dă iar puţin în petec, dar nu insist.

— Dar cum? Tu o cunoști?

Mă uit la ea și nu-mi ocolește răspunsul. Se face că se uită pe stradă. Ea știe că de fapt Gherghina e ea, dar nu vrea să se trădeze. Nu-i vorbă că nici eu nu vreau.

— N-o cunosc, Nicuţă, dar cred că n-o cheamă așa.

Ce-a făcut tatăl fetiţei aici?

— Tatăl fetiţei avea niște prieteni din liceu.

— Și?

— Și tatăl fetiţei avea și mașină, pentru că ştii, o primise cadou de nuntă. Și se tot plimba cu foștii lui colegi. Dar îi era dor de nevastă-sa.

— Și unde e acum tatăl băiatului?

Numai așa, ca s-o necăjesc, îi spun :

— Dacă n-a murit…

Ea, Luiza, îmi zice cu convingere și gata-gata să plângă.

— Nu ! N-a murit ! Nu vreau să moară !

— Bine, Luiza. N-a murit și trăiește și azi, fericit.

Ca-n basme, nu știi?

— Și?

— Și mergem la masă, Luiza. Gata!

24 AUGUST 1982

De atunci, din noaptea de 22 spre 23 august, n-a mai plouat deloc. Ieri însă, a fost cam rece. Nu puteai să mergi în cămașă. Trebuia să iei un pulover pe tine. Astăzi însă, a ieșit soarele, e frumos. A ieșit soarele şi-şi face de cap pe cer. Iar încălzește cum încălzește el în zilele de august. Astăzi suntem invitaţi la Ionel Naidin. La prietenul meu din Ciutura. Vine el cu mașina după noi. Dacă vedeţi mașina care are numărul de circulaţie 5-B-6029 și vedeţi la volan un bărbat roșu la faţă, să știţi că ăla e Ionel Naidin.

Astăzi, despre ce vreţi să vă mai vorbesc? Vă sculaţi cam târziu. Eu am și făcut până acum douăzeci de ture. Acum uite că mă odihnesc pe banca mea. Despre ce am vorbit cât am făcut turele? Păi am vorbit despre Dumnezeu și despre Iisus Hristos și despre icoanele lor. Am vorbit și despre opereta lui Filaret Barbu, am vorbit și de Zavaidoc, de Margareta Rădulescu. Am vorbit multe.

Vreţi să vă povestesc acum ce-a mai făcut Luiza? Sigur că vreţi, lăsaţi că vă știu eu pe dumneavoastră. Să vedeţi ce s-a întâmplat. Jucam tabinet amândoi. La un moment dat, am întrebat-o: „Luiza, tu ai vrea să ai un bunic de la care începe calendarul?” Mititica de ea, n-a înţeles ce-am vrut să spun și mi-a zis: „Ce să am?” M-am oprit din joc și a urmat o întreagă poveste: Nu-i nicio deosebire între mine și Hristos? S-o cred eu că nu-i nicio deosebire, mi-a spus Luiza. Ea știe că am suferit și sufăr, dar povestea cu Iisus Hristos nu i-o pot vârî în cap. Bineînţeles că a trebuit să-i explic cine a fost Hristos și ce legătură a fost între el și Iuda Iscarioteanul, care l-a vândut pentru treizeci de arginţi. M-a întrebat și ce valoare aveau argintii pe vremea aia și ce putea cumpăra Iuda cu ei. Am întrebat-o de ce se interesează și ea mi-a spus că așa i-a venit ei.

Astăzi, când jucam tabinet, o să mă întrebe, neapărat o să mă întrebe, ce-am mai făcut eu azi în parc. O să fiu nevoit să repet încă o dată tot ce am vorbit azi în

parc. Astăzi ce-o să-i spun? Îi spun că v-am povestit dumneavoastră ce întrebări îmi pune ea. Neapărat trebuie să vă vorbesc și despre altceva. De pildă, o să vă vorbesc, o să vă istorisesc o întâmplare cam ciudată. Luiza este înnebunită după întâmplări din astea, așa că împușc doi iepuri deodată. Vă povestesc și dumneavoastră și o să-i povestesc și Luizei. Într-o zi din anul trecut, deci cam prin anul 1980 sau ’81, a început să sune telefonul. A sunat telefonul, s-a dus Zoica, a stat ce-a stat și când s-a întors am întrebat-o:

— Cine a fost la telefon?

Zoica era roșie la faţă, mai roșie decât vopseaua și mi-a zis:

— Nimeni.

Nimeni. Adică pentru că stau la pat, mai sunt și nebun? N-am auzit-o pe ea vorbind la telefon?

— Cum, nimeni? Ai vorbit la telefon. Te-am auzit eu.

Zoica se uita la mine cu teamă și mi-a zis:

— N-am vorbit cu nimeni.

Cum dracu’, Dumnezeu să mă ierte, n-a vorbit cu nimeni, când am auzit eu sunând telefonul și pe ea vorbind !

— De ce mă minţi, Zoica ? Tu ai vorbit cu cineva.

Și în sfârşit o aud:

— Am vorbit…

Bucuros că n-o să fiu iar internat, că nu fac iar infarct și n-o să mi se ia sânge pentru analize, am întrebat-o:

— Cu cine? Cu cine-ai vorbit?

— Am vorbit cu Eta.

Eta este sora ei. Eu nu vorbesc deloc cu ea, din mai multe motive. Chestiuni personale. Dar de ce n-o fi vrut Zoica să-mi spună c-a vorbit cu ea? Ce-or fi discutat?

M-am uitat la Zoica și am observat că-i cam tristă după această discuţie.

— Ce ţi-a spus Eta?

Dumneavoastră aţi văzut vreodată oameni cărora li se dă vitamina PP ? Știţi ce roșii sunt? Așa era şi Zoica.

Mi-a zis:

— De-ale ei.

Ale Etei sunt multe. Care de-ale ei ?

— Cum, de-ale ei?

Văd că Zoica nu vrea să-mi spună ce-a discutat cu Eta. Treaba ei, mi-am zis eu și m-am lungit din nou în pat. Pe locul meu din pat. Până atunci stăteam pe fotoliu. Zoica era necăjită. Iar am întrebat-o:

— Ce ţi-a spus Eta?

Băgând de seamă că nu scapă de mine așa de ușor, mi-a zis:

— Știi ce mi-a spus?

— Ce?

M-am ridicat în capul oaselor, numai ca s-o stimulez pe Zoe. Știam că Eta nu-i

spusese lucruri bune la telefon.

Zoica m-a întrebat:

— Nu te superi?

Îi arăt Zoicăi nasul și-i spun că nu mi-a fost tăiat niciodată de când îl port.

— Cum să mă supăr?

— Mi-a spus Eta că din cauza ei ești bolnav.

M-am lungit din nou în pat și caut să-mi aduc aminte cam de când n-am mai stat cu de vorbă cu Eta și cam ce legătură ar putea avea ea cu boala mea.

— Cum? Cum din cauza ei?

— Zice că ea te-a blestemat. Ea s-a rugat lui Dumnezeu sau lui Sfântul Anton să te îmbolnăvești și uite că te-ai îmbolnăvit.

Am început să râd și-mi ziceam în gând: „Mare-I grădina lui Dumnezeu!".

— Și tu ce i-ai zis?

— I-am spus să nu ne mai sune și i-am trântit telefonul în nas.

Ia uitaţi-vă din ce cauză am făcut cu infarct și acel accident vascular! Pentru că s-a rugat Eta lui Dumnezeu sau lui Sfântu' Anton ! Păi, ăștia ar trebui trași la răspundere. Păi, Dumnezeu și Sfântul Anton alte treburi n-au? Zău c-ar trebui daţi în judecată — oameni mari și se ţin de prostii. …Dar uite, surpriză, n-a mai venit Luiza după mine, ci Zoica.

— Ce e, Zoica?

Zoica se uită frumos în ochii mei și-mi zice:

— Hai.

Eu n-o întreb unde este Luiza, pentru că-mi închipui.

— Unde? Unde să merg?

— În mașină

— Care mașină?

Zoica vrea să mă ia de braţ, dar eu nu vreau. Vreau să mă ţin singur.

— Ai uitat că suntem invitaţi la masă la Ion? Au venit cu mașina după noi… Acolo e Luiza.

— Așa de dimineaţă? Eu credeam că azi mai am timp să joc și tabinet cu Luiza și când colo…

— Au avut ceva treabă în oraș și au venit și după noi.

— Când a văzut mașina, Luiza a uitat de mine?

— Ei, a uitat de tine! Ce vorbeai acolo pe bancă?

— Vorbeam și eu așa…

Mergem încet spre mașină, o iau pe Zoica de braţ. Mi se pare nu știu cum. Sunt obișnuit să ies cu Luiza de mână o las pe Zoica de braţ și o iau de mână. Mi se pare ciudat. Și Zoicăi i se pare ciudat, dar ce să facă. Câteva zile mai sunt și Luiza pleacă. Vreo trei-patru zile. Știţi că are bilet de avion pentru 28 august. Ce greu o să-mi vină fără Luiza! Dar ce greu o să-i fie Zoicăi! Vă supăraţi dacă amânăm discuţia asta? De ce? De ce să-mi fac cu singur sânge rău! Astăzi trebuie să mergem la Ionel Naidin. Acolo o să-mi serbez și eu ziua de naștere. Mi-a telefonat în 12 august, dar n-am ciocnit niciun pahar.

Ionel Naidin și-a tras mașina în faţa casei noastre. În mașină, Luiza, Oana, Liliana și Ionel. Ne sărutăm și eu mă urc în faţă lângă „șofer”.

— Vrei să vezi și Podul Grant?

De când n-am mai văzut Podul Grant! De pe vremea când era Podul vechi.

— Cum îmi vorbești de Podul Grant? Unde stai tu și unde este Podul Grant?

Ionel Naidin nu știu dacă înţelege ce spun cu, cu toate că mă forţez să vorbesc clar, îi zic:

— Tu înţelegi ceva, Ioane, din ce zic eu?

— Te înţeleg. Te înţeleg foarte bine. Mergem în plimbare. Mergem să vedem și Podul Grant.

De obicei nu sunt fariseu, dar acum zic cum zic fariseii:

— Dacă vrei tu…

Ionel Naidin zice ceva printre dinţi, nu înţeleg ce, și apasă pe accelerator. O ia încolo spre Podul Grant. Face asta pentru mine. Să văd ce s-a făcut. Zoica și Luiza vorbesc despre Geoagiu-Băi sau nu știu despre ce. Ionel Naidin a oprit mașina chiar pe Podul Grant. Ce minunăţie! Coborâm din mașină. Eu cobor mai greu. Îmi aduc aminte aici, pe Podul Grant, de o întâmplare. Unul din cartierul nostru, din Giulești, nu mai știu cine, a luat o bicicletă de la cineva și a venit cu ea până aici, până aici la Podul Grant vechi. Dincolo, în Calea Griviţei, avea băcănie unul Boghici. Cum zic, ăla a luat bicicleta și s-a urcat pe ea. El nu știa că bicicleta e pe „Liber” și când a coborât pe pod spre Griviţa, a vrut să pună frâna pe picior, dar cum v-am spus, bicicleta era pe liber. N-a mai putut s-o ia nici la dreapta, nici la stânga. S-a trezit în vitrina lui Boghici. Îmi aduc aminte de întâmplarea asta și râd ca prostul.

— De ce râzi? mă întreabă Luiza.

Știţi ce fac? Mă aplec, o trag pe Luiza lângă mine și o sărut. De ce? Pentru că și acum, când este cu Oana, se uită la mine. Ea singură a văzut că râdeam.

— Mi-am adus aminte de o întâmplare care s-a pe trecut cu vreo cincizeci de ani în urmă.

Luiza o trage și pe Oana mai aproape de mine și mă întreabă:

— Ce întâmplare?

Le povestesc și lor încet ca să mă înţeleagă. Ionel Naidin zice că înţelege tot ce vorbesc. Să fie păcatul lui dacă nu înţelege. Zoica și Luiza știu că mă înţeleg. Liliana, nevasta lui Ion, cred că nu prea mă înţelege, pentru că și ea și Oana, din când în când, întreabă încet, ca să nu aud eu, ce-am zis. Eu mă fac că nu mă interesează și mă uit afară pe geam.

Gata! Am pierdut-o pe Luiza. De acum încolo o să fie numai cu Oana. Urc încet scările. Ei stau la etajul trei. Greu e de urcat, dar eu urc. Nu vreau să se bage de scamă. Ai lui Ionel știu lecţia. Nu mă bagă în seama. Eu urc încet, neajutat de nimeni. Gata! Am pierdut-o definitiv pe Luiza. Au intrat amândouă în camera Oanei. Cineva cântă la pian. Nu e Oana. Părinţii ei știu toate melodiile pe care le cântă Oana. Îl aud pe Ionel Naidin:

— Acum cântă Luiza… Ce, cântă și ea?

Mă ridic încet de pe pat și tot încet deschid ușa. Într-adevăr, o văd pe Luiza la pian.

— Luiza, tu nu mi-ai spus că știi să cânţi la pian.

Luiza se uită la mine, cu mâna pe clapele pianului și zice:

— Dar nu m-ai întrebat.

Eu știu de mult, știu de pe vremea lupilor albi, că tuturor copiilor le place să se laude. Acum bag de seamă că nu toţi copiii sunt la fel.

— Și dacă te întrebam, îmi spuneai că știi să cânţi la pian?

— Sigur, Nicuţă. Sigur câ-ţi spuneam că știu. Tu m-ai învăţat pe mine că nu trebuie să am secrete.

Mă scarpin în cap la fel ca acei care au uitat ceva. Mă fac în faţa acestor doi copii că mă gândesc

— Așa ţi-am spus eu?

— Da

— Luiza, sunt secrete și secrete. Faptul că știi să cânţi la pian nu este un secret. Puteai să-mi spui. Vă las.

Am închis ușa de la camera lor. Nu. V-am spus că la venire am sărutat-o. Când am venit în casă i-am sărutat și pe Liliana și pe Ionel Naidin și pe soacra lui. Acestei femei îi cam place ţuica. Dar ce, dacă-i place, treaba ei. Nu vreau să se afle că știţi de la mine așa ceva.

De când nu m-aţi mai văzut bând? De câţiva ani. Nu? Ei, azi o să mă vedeţi că beau. Mama Lilianei a pregătit o masă frumoasă… Dar ţăranul, olteanul aduce de jos, mi se pare că din mașină, sticla cu ţuică. A ţinut-o în mașină, poate că de teamă să nu i-o bea bătrâna

— Asta-i ţuică de Geoagiu-Băi. De la Nicolae Lădar o am.

— Da’ de ce ţii, mă, ţuica jos?

— Păi, dac-o lăsam aici, n-o mai aveam.

— Ești oltean. Ioane.

— Sunt de la Ciutura Dolj.

Zice și Liliana ceva. Ceva de rău în legătură cu maică-sa. Zoica o ajută pe maică-sa la bucătărie, iar cu beau ţuică de Geoagiu Ionel Naidin îmi mai toarnă. Îmi mai toarnă și mă întreabă :

— Tu ai voie să bei?

— Sigur că da.

Văd și niște sticle cu vin și altele cu bere.

— Vinul ăsta de unde e?

— Mi l-a dat Costică Crăciunescu. Pentru line mi l-a dat. Știa c-o să vii la mine.

— Care Costică?

— Directorul de la tipografia din Deva.

Îmi aduc aminte că atunci când eram mai tânăr, directorul lor, Crăciunescu, era casier la ziarul din Hunedoara, la „Uzina noastră”. Acolo unde mi-am făcut ucenicia. Când mă duceam la Hunedoara, Costică ăsta îmi plătea imediat foiletoanele.

— De ce râzi iar?

— Mi-am adus aminte de Crăciunescu. Mi-am adus aminte că era casier. Nevastă-sa tot la Hunedoara lucrează?!

— Tot la Hunedoara. Nu vrea s-o aducă la Deva.

— Fetiţa lor ce face?

— E studentă, ce fetiţă…

— Studentă? Cum trec anii!

Mai beau un pahar de ţuică de Geoagiu. Ionel Naidin, finul meu, mă mai întreabă o dată dacă am voie, dar mai întâi îmi umple paharul. Acum iar cântă Luiza la pian. Ce bine mă simt aici la Ionel Naidin. După ce am stat la masă și încă ce masă, ce ţuică, ce vin… după ce am luat masa, Ionel Naidin mi-a făcut și o surpriză. Au venit la el și alţi prieteni comuni. A fost și unul Manole, șef contabil, de la Combinatul „Scânteii”. Îi rog să-mi facă și mie rost de „Istoria literaturii” de Călinescu. Îmi promite.

Luiza vine din când în când să mă vadă. O întreb și pe ea. Ce o întreb?

— Așa e, Luiza, că dacă eram sănătos, nu veneai să mă vezi?

Se uită în ochii mei să vadă, nu cumva m-am îmbătat? Și cu Naidin am fost rău azi, și cu Manole. Acum sunt cu Luiza. De ce trebuie s-o întreb pe fetiţă așa ceva? Luiza se agaţă de gâtul meu, mă sărută și-mi spune:

— Ba da, veneam…

25 AUGUST 1982

Pun rămășag cu fiecare dintre dumneavoastră, chiar dacă sunteţi bruni, șateni, blonzi, roși, nerași, şchiopi, ologi, cocoșaţi, drepţi cu ochi albaștri, verzi, negri, bleu marin, roși în cap, tunși proaspăt, cu plete, cu barba… deci, pun rămășag cu oricare dintre dumneavoastră că v-aţi cam plictisit să vă vorbesc mereu despre același parc. Despre parcul Ioanid. Ar trebui să mai schimb și cu parcul. Ar trebui să mai schimb și celelalte. M-aș duce în Herăstrău, zău dacă nu m-aș duce dac-aș putea. Dar nu pot. N-aţi băgat de seamă că abia mă târăsc prin parcul ăsta? Ce, nu i-aș fi spus eu Luizei să vină în parcul Herăstrău după mine? Nu i-aș fi spus să se urce în autobuzul ori troleibuzul care merge la Parcul Herăstrău și să mă aștepte la intrarea în parc? Ba bine că nu. Aș avea mai mult timp să-i povestesc despre cei doi ştiţi care sunt cei doi…

Ieri nici nu v-am spus cât am băut ştiţi de ce nu v-am spus? Ca să am ce să vă povestesc astăzi. Ieri am băut aproape o jumătate de kilogram de vin. Vin de ăla curat. Toţi, și Ionel și Zoica și Liliana, s-au mirat de isprava mea.

Și știţi că au fost timpuri când o jumătate de vin beam dintr-o singură înghiţitură. Ce timpuri! Acum am băut o jumătate de kilogram de vin de la masă și până spre seară și tot mi se pare c-am băut foarte mult.

Ionel Naidin zicea că a început să înţeleagă tot ce spun.

El n-a băut deloc, pentru că trebuia să mă ducă acasă cu mașina…

— Ei. Coană Mărioaro, cum ai petrecut zilele astea?

Cu siguranţă că femeia asta m-a pândit undeva. A stat undeva ascunsa, căci

n-am văzut-o când am intrat în parc. A stat ascunsă și acuma, hop la mine.

— Care zile? Că doar ieri și alaltăieri n-am fost. Dumneavoastră aţi fost și ieri și alaltăieri ?

— Ieri am fost, coană Mărioaro.

— Nu-i prind eu pe ăia care rup băncile din parc, pe cei care le iau de la locul lor… Păi alaltăieri nu ne-am putut duce la pădurea Pustnicu pentru că a plouat și era iarba udă.

Cred că îngrijitoarea parcului, coana Mărioara, nu știe cum mă cheamă, dar știe că sunt scriitor. Nu știu cine i-o fi spus. Vreuna din femeile care au câini și veneau cu ei în parc. Veneau, că acum nu mai au voie să vină. Poate că i-o fi spus stupina lui Malu. (Malu asta v-am spus că este fetiţa căţelușei mele Lily.) Ori poate că i-a spus madam Felea. Scriitorul Felea are și el un căţeluș și soţia lui, Didi Ionescu-Felea, fostă actriţă la Tănase, venea mereu în parcul ăsta. Mai era o cucoană pe care am cunoscut-o, eu și Zoe. Asta luase la ea o căţea care fusese vagabondă. A spălat-o și a băgat-o în zgardă. S-a zbătut căţeaua câteva zile, apoi s-a obișnuit… Ori poate i-o fi spus nevasta lui Mircea Ştefănescu. A bătrânului Mircea Ștefănescu. Fata lor are un copil… Aduce nepotul ori nepoata la fetei. (În parcul ăsta sunt și două nemţoaice care au grijă de copii. Acum nemţoaicele sunt plecate la mare, ori poate la munte…) Coana Mărioara știe deci că sunt scriitor, dar nu cred că știe ce înseamnă să fii scriitor.

De ce nu mă duc eu într-o staţiune? Știţi de ce nu mă duc? Pentru că n-am voie. Eu și Zoica trebuie să stăm aici, să ne coacem. Săraca Zoica ! Acum un an și acum doi ani, eu nu ştiam nici când e cald, nici când e frig. Nu simţeam nici frigul, nici căldura. Și atunci o duceam pe Zoica, și când erau peste 33 de grade — o duceam în parc. Îmi zicea că-i era greu când traversa strada Polonă. Acolo dogorea soarele cel mai rău. Atunci, în parc nu era nimeni în afară de noi doi. Toţi căutau umbra Deci, acum știţi de ce nu mă duc în staţiune. Nu m-aș fi dus eu cu Luiza barem până colo la Sinaia?

De zeci de ori am încercat să număr copacii din parcul Ioanid. N-am reușit. Să numeri copacii din parc! E la fel cum ai încerca să numeri stelele de pe cer. N-aveţi nevoie să știţi câţi copaci sunt în parcul Ioanid? De fapt la ce v-ar folosi dac-aţi ști? Ar fi mai bine pentru dumneavoastră. Dar nu vă grăbiţi să-mi răspundeţi imediat, pentru că, iată, vine spre mine un cetăţean. Cetăţeanul ăsta are puţină chelie. Chiar la mine vine și-mi zice:

— Bună ziua, tovarășe Nicuţă Cum merge cu sănătatea? Cum vă simţiţi?

Cine dracu', doamne iartă-mă, mai e și ăsta? Aţi observat că de cele ori zic drac, zic și doamne iartă-mă. Să nu cumva să vă închipuiţi că zic asta pentru ca să mă ierte Dumnezeu. Probabil că ăsta e un tic verbal la mine. Dar cine-o fi ăsta care a venit? Tot vreunul care vrea să mă pună martor?

— Bună ziua. Eu mă simt bucuros că-mi știţi și numele. Dar pe cuvântul meu că nu vă cunosc, nu știu cine sunteţi.

— Sunt scriitor și stau aici la intrarea în parcul Ioanid.

— Dumneata eşti scriitor!…

Cetăţeanul se cam umflă în pene când zice „scriitor” și eu nu știu de unde să-l iau

— Da, sunt scriitor.

— Iertaţi-mă. Dar nu vă cunosc.

— Mă cheamă…

Îmi spune numele, dar eu tot nu-l cunosc. Adică n-am citit nimic de el. Figura parcă i-am văzut-o pe la restaurantul scriitorilor. Vocea îi seamănă cu a unuia care-mi era drag. Da. Seamănă la voce cu cel ce-a fost corespondentul teritorial al radioului pentru judeţele Hunedoara și Alba. Da. Vocea lui seamănă cu a lui Mircea Neagu.

— Veniţi des aici în parc?

Cu toate că n-am pantaloni bazonaţi, îi răspund :

— Vin des.

Asta ar fi bun să lucreze la Institutul Meteorologic. De ce? Păi ia uitaţi-vă ce zice:

— Dar mergeţi bine. Nici nu se cunoaşte că aţi fost atât de grav bolnav.

Merg bine ! Hm! Cât mă străduiesc să merg așa de bine, numai eu știu.

— Și altfel, ce mai faceţi, tovarășe Nicuţă?

N-am de lucru și-i zic :

— Încerc să aflu câţi copaci are parcul ăsta și nu reuşesc.

— Dar de ce aveţi nevoie să știţi câţi copaci sunt?

— Vreau să știe și cititorii mei câţi copaci are parcul.

— Vă văd de la fereastra mea. Faceţi ture și pe urmă staţi. De câteva zile… până acum câteva zile venea după dumneavoastră o doamnă.

— Da, venea soţia mea, Zoica. Acum vin singur.

— Dar nu sunteţi singur. Văd că în fiecare dimineaţă vine după dumneavoastră o fetiţă.

— Da, vine Luiza, nepoţica mea.

Ce Dumnezeu, doamne iartă-mă, vrea omul ăsta?

Așa, de florile mărului, n-a venit el aici lângă mine. N-a intrat el în vorbă cu mine numai pentru că am ochi frumoși. Urmărește ceva. Și eu ce prost sunt! auzi la mine, să număr copacii. Ce nevoie au cititorii mei de numărul copacilor din parc ! Pot să fie 1523 de copaci ori 1854, tot aia e. Ce părere o să-și facă scriitorul ăsta despre mine? O să spună că nu știu să mă documentez.

— Știţi, tovarășe Nicuţă, că Luiza a fost la mine?

Nu știu dacă dumneavoastră îl cunoaşteţi pe Nicolae Velea. Băiatul ăsta a vrut să-și cumpere motocicletă și nu și-a cumpărat pentru că n-a găsit cască pe măsura capului său. Ei, așa de mare mi s-a făcut capul, când am auzit ce-a spus scriitorul ăla. Cu toate că am auzit bine, l-am mai întrebat:

— Ce-a făcut Luiza?

Scriitorul n-avea coșuri pe faţă. Deci, așa, fără coșuri pe faţă, mi-a zis:

— A venit la mine.

— De ce?

Băgaţi de seamă ce complicată e viaţa mea. Luiza a fost la el și eu nici nu știu cum îl cheamă. Parcă mi-a spus, dar am uitat.

— De ce a fost Luiza la dumneavoastră? Vă cunoaşte? V-a cunoscut?

— Nu.

Zău că-mi trec prin cap fel de fel de gânduri. De fapt ştiţi și dumneavoastră că Luiza nici măcar nu mi-a pomenit de existenţa acestui scriitor.

— Atunci ce-a căutat la dumneavoastră? De unde vă știe adresa?

Scriitorul zice:

— La mine nu *e* greu să intri… E ușor să mă găsești.

Îi spun:

— Eu vin aici de doi ani și nu știu că în casa aia stă un coleg de breaslă.

— M-a găsit foarte ușor.

— Cum, foarte ușor?

— La intrare am cartea de vizită și cartea de vizită e pusă la vedere. Deci, când a trecut Luiza pe aici, a văzut cartea de vizită. Înseamnă că fetiţa are mai mult spirit de observaţie.

— Mă rog! Ce-a avut Luiza cu dumneavoastră? Sunteţi scriitor pentru copii?

— Nu N-am scris niciodată pentru copii.

Dacă spunea că e scriitor pentru copii, îmi venea inima la loc. Dar nu e. Ce naiba, Dumnezeu să mă ierte, scriitor o fi.

— Atunci?

— M-a rugat ceva.

— Luiza?

— Da. Luiza m-a rugat ceva.

Mă dau mai lângă un copac și mă ţin de el. Aţi auzit ? Luiza l-a rugat ceva.

— Ce v-a rugat?

— Mi-a spus că pleacă zilele astea. Poimâine, pe 28 august. Și că rămâneţi singur.

Mă uit cu neîncredere la ei.

— Da. Și?

— Și după ce terminaţi înconjurul parcului să cobor și să mai stau de vorbă cu dumneavoastră… Dar văd că vorbiţi bine. Eu am auzit că nu vorbiţi deloc.

— Uite… Uitaţi-vă că vorbesc. Și cum a nimerit Luiza la dumneavoastră? Să mor dacă înţeleg.

— Nu v-am spus? A trecut pe aici și, îndrăzneaţă cum e, cred că e foarte îndrăzneaţă.

— Da. Și?

— A sunat. M-am dus, am deschis și era Luiza. Mi-a zis bună ziua și m-a întrebat dacă vă cunosc. I-am spus că da. Atunci că mi-a povestit cum s-a întâmplat cu infarctul și cu accidentul vascular. Eu știam. Și atuncea ea m-a rugat să mai stau de vorbă cu dumneavoastră.

— De ce să staţi de vorbă cu mine?

— Zicea că dacă exersaţi mult, o să vă corectaţi vorbirea. O să vorbiţi ca înainte.

— Și când a fost la dumneavoastră?

— Alaltăieri după amiază. Ieri n-am văzut-o prin parc.

— Aha. Și?

— Și m-a întrebat dacă am serviciu și dacă pot să cobor în fiecare zi la dumneavoastră. I-am spus că pot. Ieri n-aţi fost în parc. M-am uitat și după Luiza, v-am spus.

— Luiza n-a fost. Eu am fost și ieri, dar am ieșit pe poarta cealaltă. Acum trebuie să vină Luiza. Pe ea o aștept.

Scriitorul care stă la intrarea parcului și care v-am spus că are un început de chelie zice:

— Știu.

— Ce știţi?

— Că o așteptaţi pe Luiza. Aţi uitat că stau aici, la intrarea în parc. Vă vedeam de aici de la fereastră. De la fereastra aia. De la geamul ăla care dă în parc.

Puţin mă interesează că el se uită la mine de la fereastra aia. Pe mine altceva mă doare. Îl întreb:

— Și i-aţi promis Luizei c-o să staţi de vorbă cu mine? Că o să mă puneţi să vă povestesc?

— Da.

— Știţi ce vă rog?

— Ce ? Ce mă rugaţi ?

— Intraţi vă rog în jocul ăsta. Știţi ce să faceţi ?

Scriitorul care stă la poarta parcului și care are vocea asemănătoare cu a lui Mircea Neagu devine curios și mă întreabă:

— Ce? Ce mă rugaţi?

— Să vă faceţi că nu mă cunoaşteţi… Duceţi-vă în casă, să nu vă vadă Luiza cu mine. Vreţi?

— Da. Vă salut!

— Și eu vă salut.

Mă duc pe banca mea și o aștept pe Luiza. Vă închipuiţi c-o să-i spun c-am vorbit cu scriitorul ? Că știu ce-a discutat cu el? Ei, asta-i bună! Cum o să-i spun! Ce-o fi în căpşorul ăla al ei? Mi se pare că v-am întrebat o dată ce-i în căpşorul ei? Și dacă v-am mai întrebat, ce? Se cocoşează cineva din cauza asta? Staţi, că nu-i chiar așa. Dacă îmi spune ea că a stat de vorbă cu scriitorul ăla? Că l-a rugat să mă ţină de vorbă, să mă provoace la discuţie? Om trăi şi-om vedea. Deocamdată, eu mă chinuiesc să număr pietrele. Oare dumneavoastră știţi că am avut și mâna stângă blocată? Știţi că mereu mi-a făcut Zoica gimnastică medicala, la mină ? Nici mâna dreaptă nu mă asculta prea bine…

— Bună dimineaţa, Nicuţă.

O sărut pe fetiţă ca întotdeauna, mă fac că m-am speriat și-i zic și eu:

— Bună dimineaţa, Luiza. Ce-ai visat azi-noapte?

— Am visat zăpadă. E bine când visezi zăpadă?

— Sigur că e bine… Tu crezi în vise?

— Nicuţă, vreau să te întreb ceva.

Acum e acum.

— Ce vrei să mă întrebi? Ceva serios?

— Da, ceva serios. Știi ce vreau să te întreb?

— Ce? Ce vrei să mă întrebi?

Am crezut că s-a dus de râpă jocul ăla cu scriitorul.

Credeam că-mi spune ce-a vorbit cu el, când colo ea zice:

— Vreau să te întreb dacă băiatul ăla a făcut bine ce a făcut.

Eu, cu toate că nu obișnuiesc să mă închin seara când mă culc și nici la prânz când mănânc, o întreb pe Luiza:

— Care băiat? De care băiat mă întrebi?

— Băiatul ziaristului, care a plecat după sârboaică…

A făcut bine sau a făcut rău?

— A făcut bine, Luiza.

— De ce a făcut bine?

— Luiza, vezi tu, doctoriţa, nevasta lui Vlăduţ și mama Gherghinei…

— N-o cheamă așa.

— Da. N-o cheamă așa. O cheamă cum vrei tu. Deci, doctoriţa și băiatul se iubeau. Voiau să fii o împreună.

— Deci… băiatul n-a greșit.

Asta o doare pe ea.

— Spune-mi, Nicuţă…

— Nu, n-a greșit. O iubea pe mama fetiţei. Nu greşești când iubești

— Și?

— Și într-o bună zi, i-a venit băiatului aprobarea. I-a venit pașaportul să plece la Belgrad.

— Și a plecat?

— Sigur că da. Tatăl băiatului și-a făcut și el o delegaţie și a plecat cu băiatul. Știi că băiatul avea maşină. Și au plecat cu mașina până la Hunedoara. Au stat toată noaptea de povești și dimineaţa s-au dus la cimitir.

— De ce s-au dus la cimitir?

— Ca să-și ia băiatul rămas bun și de la bunicii lui.

— Cum? Băiatul și-a luat rămas bun de la morţi?

— Da, Luiza.

— Cum? Morţii doar nu vorbesc.

— Băiatul, cu toate că nu-i higienic, a pupat crucea.

— Ah, da! Și?

— Și s-au îmbrăţișat, el și taică-său, și gata.

— Nicuţăă !

— Da.

— Cum ţi-a venit ideea să scrii cărţile pe care le-ai scris?

— Am ajuns acasă, Luiza… Ai să-mi mai spui ceva?

— Nuu. Tu nu vrei să-mi spui cum ai scris cărţile alea?

26 AUGUST 1982

Astăzi, pentru că am părul alb, aproape alb (ce mă mai bucuram înainte când îmi ieșea câte un fir alb) deci, azi fiind joi, știu de la bun început că dumneavoastră căutaţi joia în cărţi caractere de eroi. Ticuri de-ale eroilor, ori mai știu cu ce. Dar să vă întreb și eu ceva. V-aţi uitat bine la titlul acestei cărţi? Ei, scrie acolo ori nu, că această carte e un fel de jurnal? Scrie! Atunci de ce căutaţi caractere? Asta-i un fel de jurnal și jurnalul se scrie altfel. Aţi observat că de câteva zile sunt mai necăjit? Nu v-aţi întrebat ce-i cu mine? Păi cum să nu fiu supărat? Cum să nu fiu necăjit? Nu mâine, dar poimâine pleacă Luiza și cât de mult m-am obişnuit cu ea

Cu mult mai înainte, atunci când vecinii m-au văzut singur, înainte de a veni Luiza, oamenii se uitau la mine ca la o sobă de teracotă care merge. Credeau c-am plecat de acasă și că-mi iau lumea în cap. Mătușa doamnei Bona, v-am spus cine a fost Bona, a crezut că am fugit de acasă. A venit în faţa mea și m-a întrebat ce-i cu mine. Eu i-am spus că exersez. Ea tot n-a crezut. A venit până la urmă Zoica și i-a spus că fac exerciţii. Pe strada noastră, în capul străzii noastre, au stat niște bare de metal, vreo patru-cinci luni. Abia le-au luat. Au zugrăvit undeva o faţadă și de bare au uitat…

Eu vorbesc acum cu dumneavoastră de toate, pentru că trebuie să vorbesc. Vă spun ce-mi trece prin minte. Mi se pare că la numărul 11 stă o soră medicală. La numărul 11 pe strada noastră. Femeia asta s-a măritat cu unul care lucra la „Acumulatorul”. Omul ăsta a făcut nu știu ce boală profesională și i-au dat concediu medical. Asta s-a întâmplat de mult. Zilele trecute am văzut-o pe sora medicală și am întrebat-o unde îi este bărbatul și ea mi-a spus că e în pat…

Dar ia uitaţi-vă, vine coana Mărioara, îngrijitoarea, la mine:

— Tovarășe Nicuţă…

De unde-o fi știind și asta cum mă cheamă?

— Da

Coana Mărioara e mai serioasă decât o vânzătoare de la Alimentara. Aproape că se răstește la mine:

— V-am supărat eu vreodată?

Trebuia să-i spun să se ducă puţin în camera ei și să se liniștească. Să ia un calmant. Eu n-am făcut așa. I-am spus:

— Nu. Nu m-aţi supărat. Da’ de ce?

Aţi dat vreodată cu bâta-n tău? Aţi băgat de seamă cum se împrăștie apa stătută? Așa a procedat și coana Mărioara. A dat cu bâta-n tău. Mi-a zis :

— Eu, dacă vreţi, nici nu vă mai salut.

— Ce vorbă-i asta, coană Mărioaro?

— Vă rog să-mi spuneţi dacă sunteţi supărat pe mine. Eu întotdeauna v-am apreciat pe dumneavoastră o cunosc și pe soţia dumneavoastră…

— Ce s-a întâmplat, coană Mărioaro?

— Eu mă uit la dumneavoastră pentru că vă simpatizez, pentru că…

— Ce, e? Ce ai, coană Mărioaro ? Fii mai calmă.

— A fost la mine ieri Luiza… Fetiţa aia care vă ia din parc.

— Și v-a rugat să vorbiţi cu mine? Să mă provocaţi să vorbesc?

— Nu.

— Atunci ?

— Mi-a spus să nu mă mai uit la dumneavoastră, pentru că… a zis ea ceva, dar n-am înţeles. Mi-a dat să înţeleg să nu mă mai uit la dumneavoastră.Tovarășe Nicuţă, dacă am greșit că m-am uitat la dumneavoastră, vă rog să mă iertaţi. Eu m-am uitat pentru că-mi sunteţi dragi. Îmi sunteţi dragi dumneavoastră și soţia și mi-e dragă și fetiţa asta, Luiza.

— Dar eu n-am băgat de seamă că dumneavoastră, coană Mărioară, mă priviţi cu insistenţă, zic eu, ca un gazetar burghez.

Coana Mărioara ori nu știe ce-i aia insistenţă, ori vrea să mă mai necăjească, dar zice:

— Domnule Nicuţă, eu pot să-mi văd de mătura mea, dar îmi sunteţi dragi și dumneavoastră și doamna…

E adevărat că mă cam supără privirile acestei femei. Se uită la mine cu milă. Luiza mi se pare că a băgat de seamă lucrul ăsta și uitaţi-vă ce măsuri a luat. Dar totuși, de unde știe coana Mărioara cum mă cheamă? S-o întreb? Și dacă o să știu cine i-a spus, o să pot merge eu mai bine? Poate i-o fi spus Luiza. De fapt, eu nu știu când a vorbit Luiza cu ei, nici cu scriitorul, nici cu coana Mărioara.

— Și ce v-a spus Luiza?

Îngrijitoarea parcului ţine mătura la subţioară cu deosebită demnitate. Zice :

— A venit ieri, după ce aţi plecat.

— Da?

— A venit și m-a așteptat, pentru că eram în celălalt parc.

— Și după ce v-aţi găsit, ce v-a spus?

— Mi-a spus că pleacă… Pleacă?

Cum dracu’ — doamne iartă-mă — să nu oftezi când pleacă cineva care îţi este drag.

— Pleacă… Și?

— Că dacă pleacă ea, trebuie ca eu să-mi văd de treabă

— V-a spus ea aşa?

— A spus altfel, dar eu vă zic cu vorbele mele… Că de ce mă tot uit la dumneavoastră. Ea zicea că mă uit cu milă. Ce, eu nu vă cunosc? Vă cunosc de când…

O întrerup, pentru că are de gând să spună iar vreo prostie.

— Ce-a mai zis Luiza?

— Să nu mai stau ca o capră, proptită în mătură și să mă uit la dumneavoastră.

— A zis că aşa? Ca o capră?

— Eu zic cu vorbele mele… Nu zău, dacă sunteţi supărat… Eu vă cunosc de când vă aducea soţia.

Iar o întrerup:

— Și ce-a mai zis Luiza?

— Păi asta a zis. Că ea pleacă și eu să nu mă mai uit la dumneavoastră cu milă.

— Coană Mărioaro…

— Da, maică.

— Știţi ce? Pe mine nu m-aţi supărat deloc. Pe Luiza nu eu am pus-o să vă spună…

— Știu. Știu că dumneavoastră…

— Coană Mărioaro, vreau să vă rog ceva.

Coana Mârioara se șterge la gură de caș și mă întreabă:

— Ce vreţi să mă rugaţi?

— Să nu vă faceţi o părere urâtă despre Luiza. Ea a fost bună. Intenţia ei a fost frumoasă. Ea crede că pe mine mă supără faptul că vă uitaţi la mine. Dar eu nu mă supăr…

Dă din cap ca și cum ar vrea să spună că mă înţelege.

— Știu că nu v-aţi supărat… Dar am și cu o rugăminte la dumneavoastră.

— Ce rugăminte?

— Să nu-i spuneţi Luizei că v-am spus. Eu am simţit, am văzut că ea vă iubește mult…

— Coană Mărioaro, eu mă duc să-mi fac turele. Deci, nu-i spun nimic Luizei.

O las pe coana Mârioara singură. Ea se proptește din nou în mătură, în coada măturii și se uită după mine.

Se uită după mine cum mă chinuiesc să ajung la banca mea. Mă așez pe bancă și mă uit spre locul unde am lăsat-o pe coana Mărioara. Nu mai e acolo. Unde-o fi dispărut? Mă uit prin tot parcul după ca și n-o descopăr nicăieri. Și totuși, trebuie să fie undeva în parcul ăsta, că doar adineauri era acolo. S-o fi ascuns? Vorbele Luizei poate că și-au atins ţinta. Și Luiza asta… Ce copil minunat e Luiza! Mie nu mi-a spus că a stat de vorbă cu coana Mărioara. Nu mi-a spus nici că a stat de vorbă cu scriitorul. Dacă aș avea o nepoţică antipatică, v-aș spune. V-aș spune cât de antipatică e și ce pocinoage îmi face. Ar ieși o povestite cu o nepoţică antipatică. Ar ieși o carte pe cinste. Dar mie nu-mi place să mă laud. Mi-ar da cineva o legitimaţie la sectorul zero al stadioanelor, dacă m-aș lăuda ? Fratele meu Anghel e rapidist și se duce la toate meciurile. Când se duce acasă îmi dă telefon și-mi spune ce a făcut Rapidul.

Dar uite, ne-am luat cu Rapidul și am uitat de unde am plecat. Păi, am plecat de la Luiza, nepoţica mea. E un chin pentru mine faptul că e aici, dar e un chin dulce. Mereu mă pune să vorbesc. Știţi foarte bine că nu sunt un om prea vorbăreţ, dar dacă ea spune c-o să mă fac bine, cu siguranţă că așa o să fie când suntem numai noi amândoi acasă, nu mă lasă până nu-i povestesc câte-n lună și-n stele. Povestea asta cu luna și cu stelele e bătrână. O vorbă bătrânească. Luiza mă pune să-i povestesc mai multe decât sunt în lună și-n stele.

Dar ce facem? Nu mai fac ture? Știţi că mi-am schimbat metoda. Acum fac cinci ture și mă odihnesc. Deci, la fiecare tură trebuie să găsesc cinci pietricele. Am ajuns deja la cincizeci de ture. Cine m-ar vedea, chiar și dumneavoastră dacă m-aţi vedea făcând cincizeci de ture, aţi zice că-mi filează vreo lampă. Ce-o fi

însemnând Toto? Odată, i-am auzit pe niște copii care se jucau în partea dreaptă a parcului, zicând: „uite-l pe Toto”. M-am uitat spre copii şi ei arătau înspre mine. Deci, eu eram Toto. Am chemat un copil lângă mine și l-am întrebat cine e Toto. El mi-a spus: „Toto e păpușa lui Irina”. Irina este o fetiţă pe care o îngrijeşte o nemţoaică. Deci eu sunt o păpușă. Dar poţi să știi ce-i în capul copiilor?

Ieri după-masă a fost pe la mine autorul „Comediilor cu olteni”, Gheorghe Vlad și zicea că a auzit în “târg” că eu nu sunt bolnav. Că simulez… Gheorghe Vlad, care vine des pe la mine de când m-am îmbolnăvit, nu știu ce le-a spus acelora care zic că simulez…

— Bună dimineaţa. Nicuţă. Îmi place de tine, Nicuţă.

Știu de ce-i place Luizei de mine. Îi place pentru că m-a auzit vorbind cu dumneavoastră. Tocmai vă spuneam povestea aia cu Gheorghe Vlad.

— Bună dimineaţa, Luiza Mergem spre casă, Luiza? Și uitasem de tine.

Ce mincinos sunt. Nu uitasem deloc de ea. Cum o să uit de Luiza? Am zis vorbele alea numai ca să zic ceva.

— Mergem, Nicuţă.

Mă uit după coana Mărioara, dar n-o văd nicăieri. De atunci de când am discutat cu ea, n-am mai văzut-o.

— Unde te gândești, Nicuţă?

Să-i spun că până mai adineauri m-am gândit la ce spune lumea despre mine? Să-i spun că am vorbit cu coana Mărioara? Nu. Nu-i spun.

— Mă gândesc și cu, așa, aiurea.

— De ce nu te gândești cu voce tare?… Auzi. Nicuţă?

— Da, Luiza. Spune-mi ce ai pe suflet.

— Te rog să mai îmi spui o dată.

— Ce? Ce să-ţi spun, Luiza?

Văd pe faţa ei că o frământă ceva. O frământă ceva, dar nu știu ce. Zice :

— Băiatul ăla…

— Care băiat?

— Băiatul care s-a însurat cu sârboaica… ţinea și la tatăl lui?

— Da, Luiza. Eu zic că ţinea.

— Nicuţă, vreau să-ţi spun ceva.

— Ce? Ce vrei să-mi spui?

Nu știu și n-am să știu niciodată de ce Luiza, în acel moment, s-a dat cu doi pași înapoi.

— Eu știam povestea aia pe care mi-ai povestit-o atâtea zile. Tu ești tatăl băiatului.

M-am făcut că mă mir. Că m-a făcut praf cu vestea pe care mi-a dat-o și mai mirat am întrebat-o:

— De unde știai, Luiza?

— Mi-au povestit mămica și tăticu’… Eu sunt fetiţa aia căreia tu îi ziceai Gherghina.

De dată asta, Luiza a venit mai aproape de mine și m-a amenințat cu degeţelul

ei.

— Și de ce m-ai lăsat să povestesc? De ce m-ai lăsat să-mi răcesc gura atâta?

— Nu ţi-ai răcit gura. Ai vorbit tare și asta e bine, Nicuţă. Eu poimâine plec și tu rămâi. Tu nu mai ai cui povesti.

Să-i spun că știu că a vorbit cu scriitorul care stă alături lângă parc? Să-i spun că știu că s-a înţeles cu el ca să vorbesc? Am să-i spun în ultima zi. Am să-i spun că știu c-a vorbit și cu coana Mărioară. Ia să mă gândesc eu, Luiza o mai fi vorbit cu cineva? E în stare fetiţa asta de orice. Cu cine să mai fi vorbit?

— Iar nu te gândești cu voce tare, Nicuţă?

— Luiza, dar oamenii mai au și secrete.

— Ce secrete?

— Păi, dacă sunt secrete, cum să ţi le spun?

— Ah, da.

— Luiza, tu ai secrete?

— Nu am.

— *Ceasnareci?*

— Nu *ceasnareci.*

— Deci, ai?

Ceasnareci înseamnă pe sârbeşte „pe cuvânt de onoare”.

— Nicuţă, dacă ar izbucni un incendiu, tu ce ai face?

Mie, vă spun drept, nu mi-ar fi trecut prin cap o astfel de întrebare. Îi zic:

— Aș pleca de lângă incendiu.

— Dar, Nicuţă, tu nu poţi să fugi.

— Nu pot… Dar am să am grijă, Luiza. Să nu stau niciodată lângă un incendiu.

— Dar ce, știi unde izbucnește?

— Nu știu.

Acum mergem încet spre casă. Luiza nu mai face pe curioasa pentru că nu-i mai povestesc ce s-a întâmplat cu cei doi tineri. Acum are ca ce are cu incendiile. Zice:

— Să nu stai niciodată lângă incendii. Bine, Nicuţă?

— Bine, Luiza. N-am să stau.

— Nicuţă, știi ceva?

— Ce, Luiza? Ce să știu?

Rămânem un pic pe loc. Luiza îmi spune ceva la ureche. Se ridică spre urechea mea. Zice tare:

— Eu vreau să am corespondenţă separată cu tine.

— Cum corespondenţă separată? Nu înţeleg.

— Tu îi scrii lui tăticu’ și lui mămica. Știi ce? Mie să-mi scrii separat. Vrei, Nicuţă?

Puneţi-mă să croșetez, puneţi-mă să cânt la saxofon, puneţi-mă să fac orice, numai să nu-mi cereţi să scriu, dar lui Luizei îi zic:

— Vreau. Dar începi tu. Luiza, tu pleci. O să te întâlneşti cu prietenele tale și gata. S-a zis cu Nicuţă.

— Nu, Nicuţă. Am să-ţi scriu. Să vezi tu.

— Ba o să mă uiţi, Luiza.
— N-am să te uit…

27 AUGUST 1982

Niciodată, dar absolut niciodată n-aţi binevoit să mă întrebaţi ce dracu', doamne iartă-mă, fac eu acasă, după ce termin turele în parc. Aaa, aveaţi de gând să mă întrebaţi mai la vale? Păi de unde să știu cu lucrul ăsta? De unde să știu că aveaţi de gând să mă întrebaţi? Uitaţi că zic cu acum, fără să mă întrebaţi. După ce vin din parc, îmi pun papucii și dacă Luiza n-are chef să se ducă la joacă cu copiii, merge în biroul meu și jucăm tabinet. Am învăţat-o eu jocul ăsta și-i place. I-a cășunat pe el. Încă de pe scări mă întreabă dacă jucăm tabinet. După ce o sărutăm pe Zoica, mergem la mine în birou și îi dăm cu tabinetul. Înainte o lăsam pe Luiza să mă bată, dar mi-am dat seama până la urmă că nu e bine. Se învaţă să câștige numai că așa am păţit și cu Dănuţ, tatăl ei. Îl lăsam să mă bată mereu la șah și pe urmă, când juca cu cineva și mânca bătaie, începea să plângă. Vedeţi că e bună experienţa? Știe și Luiza șah, dar cu ea nu joc, pentru că la șah trebuie să te concentrezi și Luiza nu-mi dă voie să mă concentrez, dar în schimb, mă pune să vorbesc tot timpul. Nu mă iartă deloc. Orice, să vorbesc orice. Deodată, m-am trezit cu ea întrebându-mă:

— Nicuţă, cât ţine o curea de ceas?
— Dacă mori poimâine, te ţine toată viaţa.

Așa i-am răspuns și ea a râs. Altă dată m-a întrebat !

— Nicuţă, vrei să-mi spui tu mie, cu lux de amănunte, cum se face zacusca?

Grea e meseria de bunic. De unde să știu eu cum se face zacusca? Când se făcea înainte zacusca la noi, eu plecam de acasă. Unde mă duceam? Unde vedeam cu ochii. Acum, de când m-am îmbolnăvit, la noi în casă nu se mai face zacuscă, dar am convenţie cu Luiza să-i spun cum se face zacusca. Chiar dacă nu știu trebuie să inventez şi eu îi spun:

— Se iau niște roșii, se pun pe cântar într-o cutie de carton alb. Cutia trebuie neapărat să fie de carton alb și trebuie să aibă o suprafaţă deschisă. Pe acolo bagi roșiile. După ce lași cutia albă de carton două zile la soare, te urci cu ea pe casă. Casa trebuie să aibă un acoperiș nu prea înclinat…

Luiza se uită în ochii nici, cu interes, ca să vadă și ea ce se întâmplă mai departe. Mă întrerupe :

— Și dacă ai casă cu acoperișul înclinat, ce faci?

Îi răspund:

— Te muţi într-o casă cu acoperișul nu prea înclinat și așezi cutia cu roșii pe acoperiș

— Da, și cât lași cutia cu roșii pe acoperiș?

— Depinde. Depinde, Luiza.

Se uită iar în ochii mei și mă întreabă, prefăcându-se mirată:

— Depinde de ce?

Stau și mă gândesc un pic și pe urmă zic:

— De câte persoane ai în casă, dacă le place la toţi zacusca Dacă ai, să zicem, patru persoane în casă și le place zacusca la trei, cutia de carton alb cu roșii trebuie să stea pe acoperișul nu prea înclinat două zile și așa mai departe… Iei mașina de tocat carne din dulap.

Credeţi că Luiza nu are umor? Credeţi că-i crescută mai la deal? auziţi ce mă întreabă:

— Dacă ai mașina de tocat carne nu în dulap, ci într-o cutie?

Nu mă las.

— O scoţi din cutie și o pui în dulap.

Nu se lasă nici Luiza Cum să se lase? Ea nu are voie să aibă păreri?

— Dacă nu ai dulap?

— Nu există bucătărie fără dulap.

— Să admitem că bucătăria nu are dulap.

— Dacă bucătăria nu are dulap, cumperi unul de la magazinul „Mobila” Dar mi se pare că se și închiriază dulapuri pentru treburi din astea. Să nu iei în serios chestia asta cu închiriatul, pentru că nu sunt sigur. Trebuie să verifici.

— Bine, am să mă interesez dacă se închiriază dulapuri. Mă rog, să zicem că avem și dulapul. Și?

— Și cântărești din nou roșiile, după ce le-ai ţinut pe acoperiș cât a trebuit și pe urmă le tragi prin mașină.

— Cum le tragi prin mașină?

Luizei îi place jocul ăsta. Râde și nu știu dacă dumneavoastră ştiţi cât îmi place mie s-o văd râzând. Aș fi în stare s-o gâdil în fiecare zi, numai să râdă.

— Iei câteva roșii, maximum trei, și învârtești din manivela mașinii de tocat carne. Cu dreapta învârtești și cu stânga pui roșiile.

Luiza râde :

— Deci cu roșiile în mână, în mâna stângă, le pui în mașina de tocat carne.

Eu o corectez :

— Nu, Luiza, ţi-am spus doar. Cu dreapta învârtești de mânerul mașinii și cu stânga iei câte două roșii, maximum trei.

Ea râde cu lacrimi și zice:

— Învârtești numai cu mâna dreaptă, da?

— Da, Luiza, învârtești numai cu mâna dreaptă de mânerul mașinii.

Luiza trece la umor negru.

— Nicuţă, ălora care nu au o mână, nu le place zacusca?

Eu fac pe și mai seriosul.

— Ba da.

— Atunci cum învârtește omul numai cu o mână…

Dacă are numai o mână…

— Aia nu fac zacusca, Luiza.

Bagă de scamă că nu-mi place umorul negru. Nu mai râde cu atâta poftă și parcă-mi pare rău că i-am tăiat elanul.

— Bine, nu fac zacuscă. Și?

— Și fierbi borcanele înfășurate în ziare.

Mă întreabă foarte serioasă (și când face pe serioasa e tare drăguță) :

— Care borcane ?

— Borcanele în care ai pus zacusca. Știi ceva, Luiza ?

Luiza s-a dat mai aproape de mine, crezând c-o să-i mai spun ceva secrete și mă întreabă:

— Ce, Nicuţă ?

— Vrei să facem altceva ? M-am săturat de zacuscă. Să facem dulceaţă de vișine. Ori sarmale. Se ia un porc, niște varză…

Și Luiza știe acum și cum se face zacusca și cum se face dulceaţa de vișine și cum se fac sarmalele. Ooo, dar n-am învăţat-o pe Luiza cum se fac mai multe lucruri. Aţi uitat că eu sunt în parc? Pe coana Mărioara n-am mai văzut-o deloc. N-am văzut-o nici cât am stat, nici cât am făcut ture. S-o fi ascuns. Ce spuneam înainte? A, da, despre tabinet. Cum făceam de câştiga Luiza la tabinet? Puneam toate figurile la sfârșitul cărţilor și le amestecam numai pe cele din faţă. Ea știa. Băga de seamă lucrul ăsta, pentru că și taică-su știe. Și pe el l-am învăţat lucrul ăsta. Luiza se făcea că se uită în altă parte când amestecam eu cărţile. Hoaţă! Dar nici eu n-am mai lăsat-o să câştige. Când o băteam la cărţi, se necăjea. Simţeam eu lucrul ăsta, dar ea se făcea că se bucură când câştig eu. Îi ziceam :

— Ai pierdut, Luiza. Ai pierdut.

Ea spunea:

— Nu-i nimic, Nicuţă.

Dănuţ era altfel. El trebuia neapărat să câştige. V-am mai spus că dacă nu câştiga, plângea. Ooo, și cu zacusca asta trebuie să vă spun ceva. Zoica făcea o zacuscă grozavă. Când Dănuţ era la liceu și făcea Zoica zacusca, ne pomeneam cu toţi prietenii lui la noi. Cumpărau două-trei pâini și Zoica le dădea câteva borcane cu zacuscă…

Turele le-am făcut, acum trebuie să stau aici pe banca mea și să inventez ceva Trebuie să inventez ceva, ca să-i povestesc Luizei până acasă. Azi ce să-i povestesc? Poate-mi dă ea ceva idei. Deci, să aștepătm. Aşteptăm, dar eu trebuie să vorbesc tare cu dumneavoastră. Vine Luiza și mă vede că nu vorbesc și am dat de dracu', doamne iartă-mă

Ia spuneţi-mi, dumneavoastră vă puneţi murături anul ăsta? Hai să vă dau eu niște reţete. Nu aveţi nevoie de reţetele mele? îmi pare rău. V-aș spune niște reţete. Nici tribunalele nu s-ar descurca…

— Bună dimineaţa, Nicuţă Ce zici de tribunal?

— Bună dimineaţa, Luiza. Tribunalul este o instituţie care…

— Lasă, că știu cu ce e aia tribunal. Ce vorbeai tu despre tribunal?

— Că i-aș da în judecată pe ăștia care fac araci.

— Ce sunt ăia araci, Nicuţă?

— Bine, măi Luiza, tu știi fel de fel de lucruri și nu știi ce sunt ăia araci ! Aracii sunt parii pe care se sprijină plantele cățărătoare.

Acum chiar că nu știe ce-i aia plantă căţărătoare.

— Sunt plante căţărătoare?

— Sigur. De pildă fasolea, roșiile…

— Varza.

Mai bine tăcea. Varza, plantă căţărătoare? A rupt inima târgului cu vorba asta. Dar trebuie să fiu calm.

— Varza, nu. Sunt mai multe plante care sunt căţărătoare. Dar nu-mi vin acum în cap.

— Și de ce i-ai da' tu în judecată pe cei care fac araci?… Nicuţă, mergem să jucăm tabinet? Poate mergem să jucăm „Nu te supăra, frate".

Acum are altă meteahnă. M-a zăpăcit cu acest joc. Trebuie să joc „nu te supăra, frate" de patruzeci de ori. Cine-o fi inventat și jocul ăsta. Doamne, ţine-l lângă mama pe ăl de l-a inventat.

— De ce i-ai duce la tribunal pe ăia care fac araci?

Dracul, doamne iartă-mă, m-a pus să aduc vorba de aracii ăștia.

— Că nu-i fac căţărători.

— Cum să-i facă?

De ce-oi făcu așa de nervos? Știu de ce sunt. Mâine pleacă Luiza. Mă chinuiesc să-i dau dovadă de mult calm.

Îi zic răspicat:

— Că-ţărători.

— De ce să-i facă așa?

— Nu știu

Și chiar nu știu. Luiza mă ceartă:

— De ce vorbești dacă nu știi? Mie îmi spui să nu vorbesc despre lucruri pe care nu le știu. Nicuţă…

Răsuflu ușurat că m-a certat numai atât, știu că după acest Nicuţă cântat de ea, urmează ceva. Îi zic:

— Da, Luiza.

— Tu ai încercat să mergi așa, încet-încet, până în oraș?

Alta acum. Eu din cauza ei vin singur în parc și ea…

— Unde în oraș?

Ea, ca o atotștiutoare, zice:

— Să te duci așa, pe bulevard. Pe la cinematograful Patria, pe la Scala, pe la Intercontinental. Tu încearcă, pentru că poţi să mergi. Dacă faci cincizeci de ture, sigur că știi să mergi.

Ea are dreptate Pot merge, pot face cincizeci de ture și nu pot să mă duc până la Intercontinental?

— Mi-e frică, Luiza.

Cred că la orice motivare se aștepta, numai la asta nu.

Cum să-mi fie mie frică? Să-mi fie frică să merg?

— De ce să-ţi fie frică?

— Mi-e frică să nu cad. Inima mi-e slăbită.

Iar face pe atotștiutoarea.

— Nu e slăbită, Nicuţă. Dacă faci aici cincizeci de ture, înseamnă că poţi să mergi și până la Intercontinental.

— Luiza, aici fac ture și mai stau pe bancă.

— Te duci în centru și când obosești stai jos

— Unde jos ? Să stau jos pe trotuar, unde e măturat ?

— Nuu… Când am fost cu Zoica în oraș, am văzut tineri stând pe balustrade, pe…

Are dreptate Luiza. Pot să stau unde obosesc. Bag la cap propunerea ei și până una-alta zic:

— Mi-e rușine, Luiza.

— Nu trebuie să-ţi fie rușine

— Luiza, mâine pleci

— Da, Nicuţă, mâine plec.

O întreb cu seriozitate şi ei îi place când îi vorbesc ca unui om de seama mea ori chiar mai bătrân.

— Ce vrei să mai cumperi de aici ?

— Nu-mi trebuie nimic, Nicuţă. Eu vreau să fii tu sănătos ştii ce mi-am luat ?

Eu știu tot ce și-a luat Luiza, dar faţă de ea mă fac că nu știu şi ea știe că eu fac pe niznaiul, dar îi face plăcere să mă mai întrebe, adică să mai îmi spuie. O mai întreb o dată : „Ce ţi-ai luat, Luiza?”

— Mi-am luat niște cutii cu cretă.

— Ce faci cu ele*?*

— Știu eu. Povestește-mi cum te-ai întâlnit tu prima dată cu Baba Cloanţa ?

Ca să câştig timp, o întreb:

— Cu cine*?*

— Cu Baba Cloanţa… Ori știi ce*?* Mai bine povestește-mi cum l-ai văzut tu pe dracu’ ?

— Eu l-am văzut pe dracu’*?*

— Da.

— Când*?*

— Nu știu… Tăticu mi-a spus că l-ai văzut pe dracu’ și că știi și o poveste cu Baba Cloanţa. Tăticul mi-a spus că ai întâlnit-o pe Baba Cloanţa.

— Ooo, da, uitasem. Am văzut-o pe Baba Cloanţa pe șase a treia.

— Ce e șase a treia?

— Bulevardul 6 Martie, nu ţi-a spus tăticul tău că acolo am întâlnit-o pe Baba Cloanţa? Că era cu Fornilă de braţ.

— Cine e Fornilă?

— Tot un personaj de basm.

— Și?

— M-am dus lângă ei doi, adică lângă Baba Cloanţa și Fornilă și…

Luiza mă întreabă foarte mirată:

— Ce căutau ei pe Bulevard?

— Nu știu… îi spun Babei Cloanţa să mă scuze, dar am de spus ceva lui Fornilă. Baba Cloanţa îi dă voie lui Fornilă să vină lângă mine, eu îl iau de braţ și am intrat cu el la Tic-Tac.

— Ce e Tic-Tac?

Luiza se uită al mine cu ochii ci mari. Ea probabil știe povestea asta cu Fornilă, dar probabil o știe altfel.

— „Tic-Tacul" ăsta e un restaurant. A fost un restaurant pe Bulevardul 6 Martie Acum nu știu de ce nu mai e. Deci, intru cu Fornilă și comand…

— De ce-ai lăsat-o pe Baba Cloanţa afară?

— De Baba Cloanţa nu aveam nevoie. Aveam nevoie numai de Fornilă.

— Nicuţăă. Dar nu-i frumos să lași o femeie afară.

— Dar ce, Baba Cloanţa era femeie?

Luiza s-a uitat la mine ca la cei trei Magi. Gaspar, Melhior și Baltazar și mi-a zis necăjită:

— Dar ce era? Sigur că era femeie.

Ca să-i dau și să nu-i dau dreptate, îi zic:

— Era un personaj de basm, ţi-am mai spus de atâtea ori lucrul ăsta. Ţi-am spus *de un milion de ori.*

— Dar Fornilă, cu care ai intrat la Tic-Tac, nu era tot personaj de basm?

Asta am căutat, asta am găsit. De ce trebuie să-l bag pe Fornilă la Tic-Tac și pe Baba Cloanţa s-o las afară?

Luiza poate nu știe ori poate nu vrea să știe câte i s-au întâmplat acelei babe, dar înţelege-te cu Luiza.

— Da, dar…

— Dar ce?

— Urcăm, Luiza… Am ajuns acasă.

— Și povestea cu Baba Cloanţa și Fomilă?

— Ţi-o spune tăticul tău. Lui i le-am spus pe toate.

A deschis mari ochii ei ăia frumoși și m-a mai sărutat o dată, de două ori, de trei ori și am urcat sus.

28 AUGUST 1982

Cică cine se scoală de dimineaţă ajunge departe. Vorbe! Nevasta mea Zoica s-a sculat azi-dimineaţă de vreme și tot nu putea ajunge mai departe de Aeroportul Otopeni. S-a sculat mai de dimineaţă ca de obicei, mi-a pregătit mie masa și pe la ora șapte a venit și mașina.

A venit Dinu, un prieten de-al lui Dănuţ, să le ducă pe Luiza și pe Zoica la aeroport. Eu, ca de obicei, am stat în pat lângă Luiza și o sărutam. Nu dormea. Am simţit-o eu că nu dormea.

— Trebuie să mă scol.

— Când trebuie să te scoli, Luiza?

— Unde e Zoica?

Ea știa unde o Zoica, pentru că am băgat de seamă că nu dormea ştia că Zoica e la bucătărie Luiza se făcea că doarme.

— E cu Dinu în bucătărie. Luiza, tu o să mă mai vezi pe mine?

S-a făcut deodată mai serioasă decât Sfântul Gheorghe.

Sfântul ăla care a omorât balaurul. S-a făcut mai serioasă decât el care era pe cal și mi-a zis :

— Cum să nu te mai văd?

— Dacă până mai vii tu aici, eu poate mor?

Luiza, dacă se năștea înaintea lui Iuda Iscarioteanul, nu-l vindea pe Iisus numai pentru treizeci de arginţi, îl vindea cu mai mult. Iuda a stricat preţul. Hoaţă cum e, mi-a zis :

— Nu mori, Nicuţă. Eu mă scol. Cu ce mă îmbrac?

— Nu știu, întreab-o pe Zoica.

Eu nu m-am sculat din pat până când s-au urcat Zoica și Luiza în mașină. Pe urmă m-am sculat, am ieșit în balcon și m-am uitat după mașină. Luiza se duce singură până acasă. Zoica o duce la aeroport și tăticul și mămica Luizei vin s-o ia acolo de la aeroport. Ce dracu', doamne iartă-mă, sunt bărbat, nu sunt copil, ce-i cu lacrimile astea. Zoica mi-a pregătit mâncarea. Să plec și eu să-mi fac turele. M-am uitat în direcţia în care a dispărut mașina cu Luiza și am plecat spre parc.

Coana Mărioara, îngrijitoarea parcului, nu știu unde a stat ascunsă până acum. N-am mai văzut-o deloc de când a „certat-o" Luiza. Acum mă așteaptă la intrarea în parc.

— A plecat Luiza?

— A plecat.

— Săraca! Săraca, a plecat așa…

De ce-o fi spus coana Mărioara „săraca"? De ce o fi Luiza „săraca"? Vreau s-o întreb pe coana Mărioara de ce a zis așa, dar nu mai am pe cine întreba. A dispărut. Mă duc la banca mea, mă odihnesc și vorbesc tare. Dar ce să vorbesc? Unde-o fi acum Luiza? încep să-mi fac turele. Zic: Luiza! Luiza ! Luiza ! Zic așa o tură întreagă Pe urmă? Pe urmă, după ce-o să termin turele, n-o să mai vină Luiza după mine. Mai zic o tură: Luiza! Luiza ! Luiza! Acum am să încerc să fac câte zece ture și să mă odihnesc o dată. De ce-o fi zis coana Mărioara „săraca"? Dar ia-o pe coana Mărioara de unde nu-l, ca s-o întrebi.

Cred că simţea și Dobre, căţeluşa cu nume de băiat, cred că și ea simţea că pleacă, de vreo câteva zile stătea numai cu mine Stătea numai pe picioarele mele în pat, v-am mai povestit eu despre căţeluşa Luizei. La toţi lătra, la mine nu. N-a lătrat niciodată.

E greu să faci zece ture și pe urmă să stai. E greu, dar trebuie Trebuie să fac zece ture și să mă odihnesc. Mă dor picioarele, dar nu mă las. Unde-o fi Luiza acum? Unde să fie? La aeroport. Eu și Zoica rămânem iar singuri. Ce boală o fi și asta a mea ? Nu mă doare nimic, numai că nu pot să vorbesc și să umblu cum trebuie? Pot merge, dar suflu greu și am niște ameţeli. De fapt nu ameţeli, un fel de toropeală.

Și aseară am vorbit cu copiii la telefon. Acum, când a fost Luiza la noi. La două trei seri ne chemau la telefon. Mereu îmi spun să mă duc la ei, dar eu nu mă duc. Nu mă duc până nu ies definitiv la pensie.

Doamne! Ce obosit sunt. Nu mă las însă. Mai am de făcut zece ture. Mai am de făcut zece ture și eu tot la Luiza mă gândesc. Ce să mai vorbesc eu cu dumneavoastră ? Să vă spun ce-am visat? Să vă spun câteva bancuri? Ia să mă gândesc. Să mă gândesc la Irina Loghin. Ca ce chilipir la Irina Loghin, nu știu. Poate pentru că-mi place mult cântăreaţa a ta. Îmi place cum cântă. Eu cred că e cea mai bună cântăreaţă de muzică populară. Ce Maria Tănase! Irina Loghin !

Scriitorul cu care a vorbit Luiza cred că mă urmăreşte de după perdele. Dacă s-ar ivi, ar fi bine, aș vorbi cu el. E un terchea-berchea scriitorul ăsta, dar tot aș vorbi cu el. Aș sta de vorbă cu el, pentru că l-a rugat Luiza să converseze cu mine. O fi plecat avionul cu Luiza? Zoica o fi venit ? Hai să mai stau puţin pe banca mea. Gata ! Plec. Singur. Da, sunt singur. Luiza este în avion. Doamne, cum a trecut și timpul ăsta. Parcă ieri a venit Luiza. Dacă m-ar vedea acum cineva, chiar ar crede că sunt nebun. Strig într-unai Luiza ! Luiza! Lui za! Luiza !

În faţa fotografului „de la A la Z”, în faţa fotografului Penescu, îl văd pe actorul Dumitru Rucărcanu. Uite-l, se pregătește să plece cu bicicleta. Nu sunt cine știe ce prieten cu el. De câteva ori am băut la el acasă, dar asta-i altceva. Vorbeam de prietenie la cataramă. Cu toate că nu sunt așa prieten cu el, îl întreb ?

— Ce faci, Titi?

Tili Rucărcanu reazemă din nou bicicleta de perete le casei cu iederă și vine la mine, mă sărută și-mi zice i

— Ooo, Nicuţă, ce şi cu tine ? Te-ai făcut bine ? Singur ?

— Sunt singur, Rucărene. A pleca Luiza.

— Care Luiza?

De când a venit Luiza, nu m-am întâlnit niciodată cu el. Îi povestesc și lui cine e Luiza, cum venea după mine în parc și cum mă punea să-i povestesc până în casă.

Stau cu Titi Rucărcanu vreun sfert de oră și simt că trebuie să mă duc acasă. Îmi iau rămas bun de la ei şi Titi Rucărcanu se uită după mine. Bag de scamă cum dă ciudat din cap. Credeam că n-o găsesc încă pe Zoica acasă, dar ea era. Am găsit-o plângând.

— De ce plârgi?

Ce urâtă e despărţirea. Plânge Zoica. Plânge cu sughiţuri. şi eu aș plânge, dar sunt bărbat. Știu de ce plânge ea, dar o mai întreb o dată.

— De ce plângi, Zoica? Că a plecat Luiza? Trebuia să plece odată şi-odată.

Și spre surprinderea mea, Zoica zice :

— Nu de aia plâng.

Deci nu Luiza e motivul.

— Dobre, zice ea tot plângând.

— Din cauza lui Dobre plângi?

— Da.

— Cum. Dragă Zoica, din cauza Luizei nu plângi și din cauza lui Dobre da ?

— Nu. Nu voiau s-o lase pe Luiza cu Dobre.

— Dar căţeluşa avea toate documentele.

— Avea, dar.

Casa parcă e pustie fără Luiza. Uitaţi-vă că nu mai are cine să vie dincolo în biroul meu, să jucăm tabinet. Câte nu mi-a făcut și cu tabinetul ăsta. Zoica plânge şi face ordine prin casă Luiza nu și-a luat toate lucrurile. Văd și sticlele cu miere pe care le-a luat de la soră-mea Niculina.

— Luiza nu și-a luat nici cretele. Nu și-a luat toate cretele.

— N-a vrut să și le ia.

— De ce ? De ce n-a vrut să și le ia pe toate?

— Zicea să faci tu cu ele desene pe trotuar să nu te plictisești fără ea.

Zoica a început să plângă din nou. Acum plânge pentru Luiza. Mă așez pe pat și stau cu fata în sus. Luiza îmi apare mereu înaintea ochilor.

— Știi ce mi-a spus Luiza?

— Ce ţi-a spus ?

Zoica se uită la mine cu ochi plânși și zice :

— Să nu te las deloc.

— Cum să nu mă lași ?

— Să te ţin de vorbă mereu. Zicea ea că în parc a vorbit cu cineva. N-a vrut să-mi spună cu cine. Mi-a spus că a vorbit cu acel cineva, să faceţi convorbiri.

— Eu știu.

Caut să întâlnesc privirile Zoicăi, dar nu pot. Se fereşte ca să nu bag de seamă că plânge, dar când aude că spun „eu știu”, se uită în ochii mei foarte curioasă și zice:

— Ce știi?

Fac o pauză ca în piesele lui Cehov și zic apoi ca într-o carte poliţistă de Agatha Christie:

— Știu cu cine a stat de vorbă.

— Cu cine? Cu cine a stat de vorbă?

Nu-i vine să creadă cu cine a stat Luiza de vorbă. Uitaţi-vă dacă vreţi, eu și tușesc fără să duc batista la gură. Deci, tușesc fără să duc batista la gură și zic:

— Un scriitor. A fost și la el acasă.

— La ce scriitor a fost?

— La unul care locuiește la intrarea în parc. Eu nu-l cunosc.

— De ce n-o fi vrut să-mi spună nici mie?

— Poate că i-a fost frică de „trădare”.

— Eu s-o trădez pe Luiza? Dar tu de unde știi?

— Mi-a spus scriitorul… Cât mai faci ordine pe aici, eu mă duc dincolo.

Mă așez pe patul din birou. Tot Luiza îmi vine în faţa ochilor. În avion, în avion, dar unde-o fi ajuns avionul acum? Ce-ar fi ca de mâine încolo să mă duc pe bulevard, să mă uit la librării, să văd ce joacă la Patria, la Scala. Chiar așa cum mi-a spus Luiza. Fac atâtea ture prin parc și nu mă pot duce singur până la Intercontinental? De ce să n-am acest curaj? Dar staţi, eu trebuie să vorbesc tare.

Iau o carte din bibliotecă și citesc tare. Zoica mă aude vorbind, vine la mine și mă întreabă:

— Ce-ţi trebuie, Nicuţă?

— Nu-mi trebuie nimic. Citesc tare.

— Bine.

Citesc și câteodată în faţa ochilor îmi apare Luiza…

29 AUGUST 1982

Știţi ce e azi? Nu, nu vă uitaţi în calendare. Da, azi e duminică. Astăzi, unii îşi pun cravată la gât și ies în oraș. E prea cald pentru cravată ? Da' de unde! Ce mi-aș mai pune și cu cravată și până la prânz, când face Zoica mâncarea, m-aș duce în oraș. Aș lua-o prin parcul Ioanid. Aș ieși la Patria, de acolo… Staţi, că mi-a venit o idee. O idee grozavă Nu mă mai duc să fac ture în parc.

Și Luiza mi-a spus că dacă pot să fac ture în parc, tot așa de bine pot să mă duc și în oraș. Aseară am vorbit cu Luiza la telefon. Am întrebat-o cum i-a plăcut la noi și mi-a spus că i-a plăcut.

— Ce faci, Zoica ?

— Mă îmbrac Nu mergem în parc?

— Zoica. Mă duc singur. Știi unde mă duc?

— Unde le duci?

— Mă duc pe Bulevard…

— Nicuţă !!!

De când m-am îmbolnăvit, din 9 octombrie 1979, n-am mai ieșit N-am mai ieșit nici cu Zoica nicăieri. În parcul Ioanid și atât. Acum mă duc singur, mă duc singur pe bulevard.

Am pornit încet-încet spre parc și nu m-am așezat pe banca mea. Am ieșit afară din parc. Ce ușor mi se pare.

Uitaţi-vă, aici e cinematograful Patria. Staţi să mă mai uit puţin. Mă uit cum se uită ţăranul la hotelul Intercontinental. Do trei ani n-am mai fost pe aici. Dar ce se întâmplă cu mine? Pe stradă, pe bulevard, parcă văd numai morţi. Ce-i cu mine? Sunt pe lumea cealaltă. Mă opresc în loc. Chiar sunt pe lumea cealaltă ? Apare un om care mi se pare cunoscut.

— Domnule, am o rugăminte la dumneata.

— Ce rugăminte aveţi?

Omul se uită la mine puţin speriat.

— Vă rog să mă ciupiţi.

— Ce să fac?

Când aude de ciupit, omul se uită la mine și mă mai întreabă o dată :

— Cum să vă ciupesc?

— Vreau să văd dacă nu sunt pe altă lume.

Omului îi e teamă de mine. Pleacă. Se uită înapoi să vadă dacă nu mă ţin după el. Eu pornesc în sus pe bulevard, dar văd numai morţi. Mă opresc iar pe loc și mă

frec la ochi. Morţii continuă să treacă pe lângă mine. E lume multă pe bulevard și toţi oamenii ăștia mi se par morţi.

— Calc pe asfalt. Nu sunt pe altă lume. Nu sunt pe lumea cealaltă. Văd și librăria, mă uit și în vitrină, citesc și niște titluri. Dacă aș fi mort, n-aș citi.

— Aţi ieșit în oraș, tovarășe Nicuţă?

— Da.

Cel care mă întreabă dacă am ieșit în oraș se oprește și el în loc.

— Cum vă simţiţi?

— Așa și-așa.

Omul cu care vorbesc e un doctor. E doctorul Horodniceanu. Știu că el a fost șeful comisiei. El m-a pensionat. Deci, nu sunt mort. Dar dac-o fi murit și el?

— Domnule doctor, vreau să vă întreb ceva

— Ce vreţi să mă întrebaţi, tovarășe Nicuţă?

— Eu nu sunt mort?

Doctorul se uită mai atent la mine, să vadă dacă boala n-a luat altă întorsătură și zice:

— Cum să fii mort?

— Dar eu văd trecând pe bulevard numai morţi.

Nu-i pasă doctorului că văd numai morţi. Știe el ce știe.

— De când n-aţi mai ieșit?… E prima zi? De când n-aţi mai ieșit?

— De trei ani. Astăzi e prima zi când ies pe bulevard.

— Și încotro aţi plecat?

— Până la Intercontinental.

— Singur? Succes.

— Mulţumesc.

Care va să zică nu sunt mort. Răsuflu greu, dar merg mai departe. Mă uit atent la figurile oamenilor. Prima dată văd oameni care nu mai sunt printre noi, pe urmă figurile capătă altă înfăţișare. Bine că nu am oprit oamenii să stau de vorbă cu ei. Nu ziceţi că l-am văzut și pe tata? Pe urmă a luat altă înfăţișare și el. Atunci chiar că mi-am dat seama că nu sunt pe altă lume… Știu, îmi aduc aminte că pe tata l-au înmormântat la Buna Vestire. Aveam acasă în albume și poza cu înmormântarea lui. Ţin minte că chiar eu am aruncat mărunţiș la răscrucile de drum. Nu sunt mort.

Îmi aduc acum aminte, nu știu prin ce asociaţie de Idei, de băiatul lui Popescu Doreanu, cel care nu a stat de vorbă cu mine în parc. Dacă l-aș întâlni acum, pe bulevard, n-aș sta cu de vorbă cu el. Cum s-a purtat el, așa o să mă port și eu… Iar revăd figuri de morţi Dacă ar fi doctorul Oșanu aici lângă mine, să-l întreb ce mi s-a întâmplat, de ce văd figuri de morţi ! Îl văd iar pe tata. Ce-o fi cu mine? Mă întorc și mă duc acasă.

30 AUGUST 1982

Sunt iar pe bulevard, de o oră, dar azi nu mai văd morţi. Toţi oamenii mi se par tineri. Ce de tineret ! Unde sunt oamenii de vârsta mea? Unde au dispărut?

Pe aici, pe bulevard, nu pot să vorbesc tare. Ce-ar zice oamenii dacă m-ar vedea vorbind singur?

Am încercat odată să-mi înregistrez vocea la casetofon, v-am mai spus eu, dar nu moare nimeni dacă vă mai spun o dată. M-am înregistrat puţin și când am ascultat banda, am dat cu ea de-a azvârlita. Am șters-o și am înregistrat altceva. M-am speriat de vocea mea.

Știţi ce-am înregistrat peste vocea aia care semăna cu un guiţat de porc? Am înregistrat melodia „lume, lume”.

Zoica mi-a spus să merg atent pe stradă și să văd cât suferă lumea. Degeaba, acum văd numai tineri. Unde or fi oamenii de vârsta mea?

Mă duc acasă și plâng la fel ca un copil. Zoica vine lângă mine și mă întreabă de ce plâng. Mă lungesc pe pat și mă uit în tavan. Cât m-am uitat eu în tavanul ăsta în acești trei ani de zile ! Acum parcă o văd și pe Luiza.

31 AUGUST 1982

Când aveţi treabă pe strada Olga Bancic — asta e în sectorul doi — deci, când aveţi treabă pe strada mea, să treceţi și pe la numărul 17, unde stau eu să vă povestesc cum a fost atunci când am fost eu în comă. Da, am fost și în comă. Nimic nu știam și de nimeni, dar mai bine să vă povestesc altceva mai vesel. Doamne ! Ce veselă este povestea pe care am de gând să v-o spun. După ce-am ieșit din comă și am fost puţin mai bine, m-au băgat într-un salon în salonul de alături era un tânăr, unul Petrică. Băiatul ăsta, când se ivea vreo problemă mai dificilă la șah, o rezolva el. Am auzit că era de vreo șaisprezece ani internat în spital. Umbla într-un cărucior. Am auzit că acum șaisprezece ani, el și sora lui au fost la mare. La Marea Neagră. El, vrând să se răcorească, s-a aruncat în mare. S-a aruncat și nu mai știe ce s-a întâmplat. S-a lovit de o stâncă și în apă a rămas. L-au scos și l-au adus aici. Nu știu ce a păţit la șira spinării. De atunci, de șaisprezece ani, e aici.

Şi astăzi am fost pe bulevard Astăzi n-am văzut numai tineri. Am văzut lumea așa cum e.

Ei, ce ziceţi? Merită să înceapă calendarul de la mine?…

CUPRINS

Zicere/ 2
12 august 1982/ 4
13 august 1982/ 9
14 august 1982/ 13
15 august 1982/ 20
16 august 1982/ 26
17 august 1982/ 31
18 august 1982/ 36
19 august 1932/ 40
20 august 1982/ 43
21 august 1982/ 55
22 august 1982/ 61
23 august 1982/ 67
24 august 1982/ 72
25 august 1932/ 77
26 august 1982/ 83
27 august 1982/ 88
28 august 1982/ 93
29 august 1982/ 97
30 august 1982/ 99
31 august 1982/ 99

DE ACELAȘI AUTOR:

M-AM FĂCUT BĂIAT MARE
MUZICUŢA CU SCHIMBĂTOR
DERBEDEII
ACŢIUNEA P. 1500
ASTĂZI E ZIUA MEA
AM FUGIT DE ACASĂ
CE OAMENI, DOMNULE!
PLEC LA FACULTATE
FĂRĂ MINUNI, DOAMNE.
CRUCE DE OCAZIE
EU ȘI ÎNGERUL MEU PĂZITOR MITICĂ
SUS MÂINILE, DOMNULE SCRIITOR
GHIDUL SUPERSTIŢIOSULUI
DESTĂINUIREA MARILOR SECRETE
CARTE DE EXPLICARE A VISELOR
RĂPIREA UCENICULUI NEVRĂJITOR
FARĂ ÎNGER PĂZITOR
TELEFONUL DE LA ORA 19
PORTRETE ÎN AQUA FORTE

Uitaţi-vă la mine, sînt tată mare. Cum trec zilele!

Parcă ieri am scris cartea aia care se cheamă „M-am făcut băiat mare“... Am scris-o în 1954.

— Nicuţă, unde te gîndeşti?

Să-i spun că mă gîndesc la tinereţile mele? Să-i spun că şi eu am fost tînăr?

Lei 6,50